Aktualno

Slovenija • Pridelovalcem pšenice od 70 do 120 evrov državne pomoči

➲ *Stran 2*

Gospodarstvo

Podravje • Zakaj je izgradnja krožišč tako draga

➲ *Stran 5*

3 TOČKE vrednost v MEDIA BAR

Štajerski TEDNIK

Ptuj, **torek, 2. julija 2024** Letnik LXXVII • št. 51 • Odgovorna urednica: **Simona Meznarič** • ISSN 1581-6257 • Cena: **1,90 EUR**

Aktualno

Ptuj • Z otvoritvijo novih toboganov nekoliko dražje vstopnice v Termah

➲ *Stran 3*

Politika

Podlehnik, Trnovska vas • Slovo od (pre) dragih šolskih prevozov?

➲ *Stran 9*

Podravje

Markovci • Velik gasilski praznik v Prvencih

➲ *Stran 12*

Ljudje in dogodki

Ptuj • Miloš, novinar z veliko začetnico

➲ *Stran 19*

Šport

Atletika • Šest kolajn za AK Ptuj, Čeh le 20 cm manj kot v Rimu

➲ *Stran 14*

Ptuj • Na pregled pri dermatologu bolniki čakajo tudi več kot dve leti

Katastrofalne čakalne dobe

Še pred nekaj meseci so bile čakalne dobe za pregled pri dermatologu v Zdravstvenem domu Ptuj znosne. Zadnje mesece pa je stanje porazno. Z napotnico z oznako redno se na prvi pregled čaka 751 dni oziroma več kot dve leti. *Več na strani 3.*

Foto: DK

Ormož •

V cono Glinokop prihaja Palfinger

➲ *Stran 2*

Kolone proti MMP Gruškovje •

Policisti kontrolirajo vstop, ne izstopa

➲ *Stran 24*

torkova izdaja

V središču •

Ali tornadi postajajo stalnica našega vremena?

➲ *Strani 6 in 7*

Podravje • *Kmetje lani s 500 evri izgube, država naj bi jim poplačala petino*

Od 70 do 120 evrov pomoči za hektar pšenice

Foto: J. Kljajič

Kmetijske organizacije so že pred časom pozvale kmetijsko ministrstvo k pomoči pridelovalcem pšenice, ki se že drugo leto utapljajo v rdečih številkah zaradi visokih stroškov pridelave, nizkih odkupnih cen, pa tudi skromnejšega pridelka. Kmetijsko ministrstvo naj bi kmetom prisluhnilo in se zavezalo k pomoči v višini do 120 evrov za hektar. To ob 100 evrih izgube na tono pridelane pšenice v letu 2023 (povprečen pridelek je tehtal pet ton na hektar) pomeni pomoč v obsegu 20 odstotkov izgubljenega dohodka.

Izguba v pridelavi pšenice, ki temelji na razliki med lastno ceno pšenice (izračunana na podlagi stroškov pridelave, ki jo pripravi Kmetijski inštitut Slovenije) ter doseženo povprečno odkupno ceno v času žetve, je lani znašala več kot 500 evrov na hektar, so izračunale kmetijske organizacije. »Prva napoved lastne cene Kmetijskega inštituta Slovenije, to je 256 evrov na tono, ter gibanje borznih cen že napovedujejo izpad prihodka tudi v pridelavi pšenice letnika 2024.«

Odkupna cena pšenice še ni znana, pa vendar vse kaže, da bo ta okrog 160 evrov za tono krmne pšenice, nato pa v razmiku 10 evrov višje glede na kakovostni razred, kar je podobno kot lani.

Pomoč naj bi bila na računih kmetov še to jesen

Kmetijske organizacije so zaradi lanskih in pričakovanih letošnjih izgub pozvale ministrstvo k ukrepanju z izplačilom pomoči, predlagale pa so tudi čimprejšnji razpis za sofinanciranje kolektivnih naložb zadrug v skladiščne prostore za žita ter uvedbo dodatnega plačila (subvencije) kmetom za pridelavo krušne pšenice. Predlog o subvenciji za krušna žita oz. t. i. proizvodno vezana plačila so na kmetijskem ministrstvu komentirali tako: »Zahteva ni izvedljiva zaradi postopkov spremembe Strateškega načrta, ki je v zaključni fazi. Takšna sprememba bi zahtevala prilagoditev celotne sheme in bi pomenila prerazporeditev sredstev, zato je potrebna predhodna uskladitev z vsemi deležniki, ki sedaj prejemajo podporo. Trenutno proizvodno vezana plačila prejema samo živinorejski sektor.«

Predsednik Sindikata kmetov Slovenije Anton Medved si želi, da bi vlada predlagano podporo kmetom podprla tudi zato, ker upošteva večje stroške manjših pridelovalcev. V isti sapi pa dodaja, da tudi predvidena pomoč ne bo v celoti pokrila izgube, ki so jo kmetje utrpeli, ter izpostavlja: »Nekdaj je bilo plačilo kmetu enako višini davka, ki ga je od prodanega kruha prejela država. Danes kmet prejme le še 4–5 odstotkov od cene kruha.« Ta delitev cenovnega kolača je še težje razumljiva, ker cene moke in kruha vztrajajo pri cenah izpred dveh let, medtem ko je surovina, torej pšenica, sedaj za skoraj 100 odstotkov cenejša, pravijo kmetje.

Manjšim več, večjim manj

O pomoči so dejali, da so prisluhnili zahtevam pridelovalcem pšenice in da bodo pokrili del izgube dohodka za leto 2023, denar pa naj bi bil na računih kmetov še to jesen. Po prvih informacijah naj bi kmetje s površino pšenice med 0,5 in 3,02 ha v letu 2023 prejeli 120 evrov pomoči na hektar, kmetje, ki so lani zlato klasje pridelovali na več kot 38,8 ha, naj bi bili upravičeni do 70 evrov na hektar. Kmetom, ki so pšenico pridelovali na površini od 3,02 ha do vključno 38,8 ha, bo podpora izračunana na podlagi formule. Odlok je še v usklajevanju, sprejet naj bi bil julija.

Subvencije ne sledijo inflaciji

Podpredsednik sindikata kmetov Milan Unuk pa je na temo odkupnih cen, ki ne pokrivajo stroškov pridelave, dodal: »Nismo drugorazredni državljani. Država mora kmetom zagotoviti, da s pridelavo pšenice pokrijejo stroške pridelave, in tako kot v drugih gospodarskih sektorjih zagotoviti vsaj minimalno plačo.«

Korektiv med stroški pridelave in odkupnimi cenami naj bi bile subvencije, a kot opozarja Medved, te ne sledijo inflaciji. Ob tem pa poudarja, da je treba ločiti med osnovno subvencijo, ki jo kmetje prejmejo glede na obseg površin, in med izplačili, ki jih prejmejo za izvajanje okoljskih ukrepov. »Slednje ni subvencija, to je plačilo za opravljeno dodatno delo, za kmetov prispevek k ohranjanju narave.«

Mojca Vtič

Država naj bi izplačala okrog 2,7 milijona evrov pomoči

Po podatkih statističnega urada je zlato pšenično klasje v letu 2023 zorelo na okrog 28.260 hektarjih. Do nadomestila zaradi visokih stroškov pridelave in nizkih odkupnih cen pšenice v letu 2023 ne bodo upravičeni kmetje z manj kot 0,5 ha pšenice, medtem ko naj bi kmetje do 3,02 ha prejeli 120 evrov po hektarju, pridelovalci z nad 38,8 ha pa 70 evrov nadomestila po hektarju. Čez palec – država bo za pomoč kmetom namenila okrog 2,7 milijona evrov. Pomoč bo izplačana za jaro in ozimno pšenico, ne glede na kakovostni razred.

Foto: Pixabay

Ministrstvo za kmetijstvo je pripravilo odlok kot podlago za izplačilo pomoči kmetom, ki so lani utrpeli izgubo pri pridelavi pšenice. Odlok je še v usklajevanju, potrditi pa ga mora tudi vlada.

Ormož • *V coni Glinokop bo lakirnica*

Potrjeno: v mesto prihaja Palfinger

Od začetka leta je znano, da se želi avstrijsko podjetje Palfinger, ki že ima obrat v Mariboru, širiti, za kar išče novo lokacijo nekje v severovzhodni Sloveniji. Po neuradnih informacijah naj bi investitor za širitev proizvodnje namenil kar sto milijonov evrov, zato se ga je seveda več občin trudilo privabiti v svoj kraj.

V igri naj bi bila Lenart in Kidričevo, na vrhu želja pa zlasti Slovenska Bistrica, a po Ormožu so že lep čas krožile govorice o tem, da bo Palfinger nov obrat gradil prav tam. Razširili naj bi jih Ormožani, ki so zaposleni v mariborskem podjetju. Kot kaže, so imeli prav.

Ali v Ormož zares prihaja Palfinger, je župana Danijela Vrbnjaka vprašal svetnik Simon Kolmanič, odgovor, ki je bil sicer zelo skop z informacijami, pa je bil pritrdilen. Župan je povedal, da je Palfinger na javni dražbi kupil zemljišče v ekonomsko-poslovni coni Glinokop, in to za gradnjo lakirnice, kupoprodajno pogodbo pa so podpisali sredi junija. Za kako veliko zemljišče gre, koliko je stalo, kakšen je terminski načrt projekta in koliko novih delovnih mest prinaša investicija, zaenkrat ni razkril, verjetno zaradi dogovora z investitorjem o varovanju poslovne skrivnosti.

Vodilni proizvajalec žerjavov na svetu, ki ima matični sedež v avstrijskem Salzburgu, je tovarno v Mariboru, drugo največjo med svojimi 30 obrati, zgradil leta 1993. V štajerski prestolnici velja za enega večjih zaposlovalcev, saj daje kruh več kot 900 delavcem. Na dan v uporabne izdelke predelajo 60 ton železa, med katerimi je v povprečju vsak dan tudi 61 žerjavov.

Po zadnjih dostopnih podatkih (za leto 2022) so ustvarili 207 milijonov evrov prihodkov in zabeležili 5,3 milijona evrov dobička.

Kot je v začetku leta povedal direktor mariborskega Palfingerja Michael Steiner, so kapacitete v Mariboru polne, zato potrebujejo novo lokacijo za gradnjo tovarne, ki naj bi imela vlogo osrednjega logističnega centra za Evropo, Bližnji vzhod in Afriko. Obenem naj bi tam uredili še center za treninge in sodoben obrat za premazovanje. Ali bo vse od naštetega svoj prostor našlo tudi v Ormožu, bo pokazal čas. Vsekakor pomeni prihod Palfingerja veliko pridobitev in gospodarski potencial, čeprav okoljevarstveniki nad gradnjo lakirnice gotovo ne bodo navdušeni.

SD

Foto: Palfinger

Vodilni proizvajalec žerjavov na svetu Palfinger bo v ormoški poslovni coni Glinokop gradil lakirnico.

Ptuj • *Namesto predvidenih 14 dni na pregled čakajo osem mesecev*

»Trenutne čakalne dobe katastrofalno dolge!«

Še pred nekaj meseci so bile čakalne dobe za pregled pri dermatologu v Zdravstvenem domu Ptuj znosne. Zadnje mesece pa je stanje porazno. Z napotnico z oznako redno se na prvi pregled čaka 751 dni oziroma več kot dve leti, trenutno vpisujejo za julij 2026. Bistveno predolgo čakajo tudi otroci, tisti, ki bi morali biti pregledani v dveh tednih, čakajo dobre štiri mesece. Razlog so prevelike potrebe glede na zmožnosti in ogromen priliv bolnikov z drugih koncev države.

Januarja 2022 je ptujski zdravstveni dom začel izvajati nov program dermatologije. Od takrat je v ambulanti zaposlen priznani dermatolog Jurij Plaznik. To je izjemno pomembna pridobitev za regijo, saj gre za edini program v javnem zdravstvu v Spodnjem Podravju. Za paciente z urejenim zdravstvenim zavarovanjem so torej obravnave brezplačne, medtem ko so pri drugih dermatologih, zasebnikih, v celoti plačljive.

Še nedolgo tega so bile čakalne dobe precej kratke, sprva med najkrajšimi v državi. O tem, kaj se je v tem času tako drastično spremenilo, je Plaznik povedal: »Priliv bolnikov je večji, kot je možno v osmih urah narediti. Sproti prilagajamo delo, tudi glede na predpisani sistem zdravstvene zavarovalnice. Sprva smo imeli prost dostop, bolniki so se sami vpisali v čakalno vrsto in so dobili termin. Zdaj dobijo okvirni termin in jih 14 dni pred naročenim terminom pokličemo, da se fiksno dogovorimo.«

Le en zdravnik in morje pacientov

Ključni razlog za dolge čakalne dobe je dejstvo, da kadrovsko niso zmožni opraviti toliko obravnav glede na vse potrebe. Plaznik je namreč edini zaposleni dermatolog v ZD Ptuj, izjemno veseli bi bili še kakšnega dodatnega programa in novih zaposlitev: »Tudi če bi zavarovalnica ponudila ne vem kaj, ne bi mogel sam narediti več, kot naredim.« Ugotavlja, da del težave tiči v tem, da veliko bolnikov potrebuje več časa za obravnavo, kot je predvideno.

Plaznik se strinja, da so trenutne čakalne dobe absolutno predolge. Zaenkrat odrasle bolnike, ki imajo napotnico z oznako zelo hitro in bi torej morali biti obravnavani v roku dveh tednov, za prvi pregled naročajo za februar 2025. Z napotnico hitro bi bil prvi možni termin za pregled novembra 2025, z napotnico redno pa šele čez dve leti, julija 2026. Za preglede otrok so sicer čakalne dobe nekoliko krajše, a ne bistveno. Namesto predvidena dva tedna bi čakali štiri mesece (zelo hitro), 300 dni z napotnico hitro (aprila 2025), z oznako redno pa bi bili na vrsti šele septembra naslednje leto.

»Čakalne dobe so katastrofalno dolge, nezaslišano. Vedno ponudimo prvi prosti termin pri nas in bolnikom povemo, kje v Sloveniji so krajše. Vprašamo jih tudi, ali bodo morda šli drugam. Vedno sicer rečemo, da če bi se med čakanjem na pregled stanje poslabšalo, naj gredo k osebnemu zdravniku, da oceni, ali bi bilo treba nemudoma ukrepati in pregled opraviti takoj,« je še pojasnil Plaznik.

Trenutno so še vedno zmerne čakalne dobe za pregled za spolno prenosljive bolezni; čaka se 17 dni, pred dopusti so bile še nekoliko krajše. Za to področje imajo najkrajše čakalne dobe v državi.

Najpogostejše diagnoze

V ptujski dermatološki ambulanti imajo polne roke dela z različnimi obolenji. Ogromno je kožnih tumorjev, vnetnih bolezni, kot sta luskavica, atopijski dermatitis, virusnih bradavic, drugih okužb, bolj redke so vnetne avtoimune bolezni kože ... Pri otrocih prevladuje atopijski dermatitis, po študijah ga ima že petina vseh otrok, k sreči pa v večini primerov po vstopu v šolo simptomi izzvenijo. Opravijo precej pregledov kožnih znamenj. Posebej v tem letnem času pa Plaznik poudarja pomen zaščite pred soncem. Ugotavljajo veliko primerov kožnega raka, zato svetuje previdnost.

Dženana Kmetec

Da ne čakajo, raje plačajo pregled zasebnikom

Plaznik se zaveda, da so čakalne dobe v ZD Ptuj za prvi dermatološki pregled bistveno predolge, a kot pravi, v ambulanti na to nimajo vpliva. K njim prihajajo pacienti iz cele države, posledično je seznam čakajočih bistveno daljši kot pred časom. Tisti, ki si lahko privoščijo, se pogosto odločijo za samoplačniške preglede. »Ne preostane jim nič drugega, zato gredo k zasebnikom. Seveda pa to ni prav. Pregled v doglednem času bi moral biti dostopen vsem,« je jasen Plaznik.

Dermatološka ambulanta

ČAKALNE DOBE
na dan
PONEDELJEK, 17.6.2024:

ODRASLI – PRVI PREGLED

STOPNJA NUJNOSTI	ŠT. DNI	PRVI MOŽEN TERMIN
ZELO HITRO	253	2. polovica FEBRUARJA 2025
HITRO	526	2. polovica NOVEMBRA 2025
REDNO	751	1. polovica JULIJA 2026

OTROCI – PRVI PREGLED

STOPNJA NUJNOSTI	ŠT. DNI	PRVI MOŽEN TERMIN
ZELO HITRO	129	2. polovica OKTOBRA 2024
HITRO	297	1. polovica APRILA 2025
REDNO	458	2. polovica SEPTEMBRA 2025

VENEROLOŠKI PREGLED – PRVI PREGLED
(PREGLEDI ZA SPOLNO PRENOSLJIVE BOLEZNI)

STOPNJA NUJNOSTI	ŠT. DNI	PRVI MOŽEN TERMIN
ZELO HITRO	17	4.7.2024
HITRO	17	4.7.2024
REDNO	17	4.7.2024

Foto: DK

Foto: DK

Jurij Plaznik, dermatolog

Potrebovali bi dodatni program

V Murski Soboti imajo tri programe dermatologije, v UKC Maribor deluje oddelek za kožne in spolne bolezni, na Ptuju so bili veseli, da so pred dvema letoma in pol pridobili vsaj en program. Očitno pa bo glede na potrebe nujna širitev. »Prvi pogoj je, da dobimo program in nato še zdravnika. Vprašanje je, ali je javni sistem trenutno dovolj stimulativen, da človek dela tu. Marsikaj bo treba spremeniti, dejstvo je, da so v zasebnem sektorju boljši pogoji za delo. Če želimo ohraniti javni sistem, ga moramo narediti bolj privlačnega za delo, postavljanje omejitev po mojem ni prava pot,« je bil odkrit Plaznik.

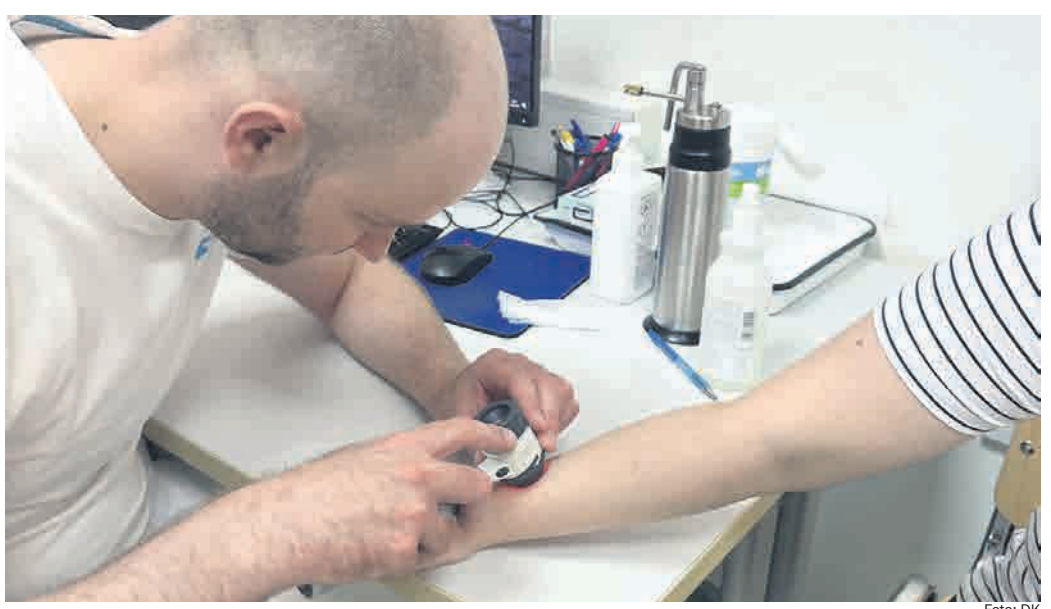

Foto: DK

V dermatološki ambulanti ZD Ptuj imajo polne roke dela.

Ptuj • *V naslednjih dneh bodo za kopalce odprli nova tobogana*

Višje cene vstopnic v Termah Ptuj

Ta teden bodo predvidoma odprli nova tobogana v ptujskih termah, sočasno pa so od ponedeljka, 1. julija, povišali cene vstopnic. Trenutno celodnevna vstopnica za odrasle v Termah Ptuj stane 18 evrov med delavniki, za otroke 12,6 evra, za upokojence in študente pa 15,3 evra. Med konci tedna so cene precej višje in sicer stane celodnevna vstopnica za odrasle kar 22 evrov.

Zunanji termalni park Terme Ptuj so odprli 4. junija, in sicer najprej olimpijski bazen, bazen z valovi, bazen z masažami in otroški bazen. Občasno delujeta tudi dva tobogana, ki sta vezana na manjši bazen. »Od vodnih atrakcij gostje lahko koristijo skakalnico in otroško drčo, ki sta odprta izmenično med 10. in 14. uro. Novi tobogani bodo predvidoma odprti ta teden, odvisno od vremena, ki je pomemben dejavnik pri montaži toboganov. Do takrat sta občasno odprta le dva tobogana, in sicer oranžni Tajfun in zeleni družinski tobogan, druge tobogane, veliki bazen in počasno reko bomo odprli sočasno z zagonom novih toboganov,« so pojasnili v skupini Sava Turizem. Za otvoritev novih pridobitev potrebujejo še pregled in soglasje pristojnih institucij o ustreznosti.

Razlog za povišanje cen sta prav dva nova tobogana. Prvi je rumeno-oranžen. Imenuje se Rumeni twist, dolg je skoraj sto metrov in razmeroma hiter, z naravno razsvetljavo in 12-delno NLE-tehnologijo, ki v notranjosti tobogana deluje kot mavrica. Drugi tobogan so poimenovali Mavrična sfera, sestavljen je iz vseh barv ostalih toboganov, naravno osvetljen skozi prosojna polja, v njem pa se uporabljajo drsne blazine za dve osebi. »Kot kombinacija klasičnega drsalnega tobogana in sfere – prostora, kjer se kopalec vrti in se vrne nazaj v drsalni del, je tobogan Sfera edini tovrstni tobogan ne le v Sloveniji, ampak tudi izven,« so nove atrakcije predstavili v Termah Ptuj. Tudi v prihodnje pa bodo delovali oranžni tobogan Tajfun z vodnimi drčami za do dve osebi, zeleni družinski tobogan z vodno drčo za dva in rdeči tobogan.

Dženana Kmetec

Foto: ČG

Dva nova, atraktivna tobogana naj bi v ptujskih termah odprli ta teden, posledično pa se je dvignila tudi cena vstopnic.

Slov. gorice • Nepovezane kolesarske poti

Zamujajo »državne« kolesarke

Iz Lenarta kot središča osrednjih Slovenskih goric nove kolesarske poti vodijo v pet smeri: proti Sveti Ani, Jurovskemu Dolu, Benediktu, proti Sveti Trojici ter čez Spodnji Porčič in Radehovo.

Lani oktobra so v lenarškem centru Slovenskih goric pripravili slovesnost ob izgradnji kolesarskih povezav na območju Območnega razvojnega partnerstva (ORP) Slovenske gorice, v katerem sodeluje deset občin. V dobrih šestih letih od začetka snovanja so dobili skoraj 60 kilometrov novih poti za kolesarje, od tega 41 kilometrov samostojnih, 18 kilometrov pa v souporabi prometnega pasu. Skupna vrednost je znašala dobrih 18 milijonov evrov, od katerih sta v razmerju 80 : 20 odstotkov 11,2 milijona evrov prispevala Evropski sklad za regionalni razvoj in država.

Slednja bi morala poskrbeti za zveznost med posameznimi kolesarskimi kraki, a z izvedbo zamuja. Na otvoritvi kolesarske mreže v Lenartu je Tomaž Willenpart, vodja sektorja za investicije v ceste pri DRSI dal jasno vedeti, da kolesarke ne spadajo med prioritete Direkcije za infrastrukturo (DRSI), saj naj bi bile vse sile usmerjene v sanacijo škode po lanskih neurjih. Tudi ministrica Alenka Bratušek je dejala, da za takšne infrastrukturne projekte v državnem proračunu ni denarja, zato je bila otvoritev večkrat napovedanega in nato prestavljenega gradbišča za kolesarko Lenart–Radehova–Sveta Trojica na magistralki Lenart–Ptuj v začetku letošnjega leta pravzaprav precejšnje, a prijetno presenečenje.

Foto: SD

Z zamudo, pa vendar se je država lotila gradnje povezovalne kolesarske poti Lenart–Radehova–Sveta Trojica na magistralni cesti Lenart–Ptuj, zaenkrat pa še nič ne kaže na kolesarsko gradbišče med Lenartom in Pernico proti Mariboru.

Neznana časovnica

Zaradi gradnje slaba dva milijona vrednega kolesarskega odseka skozi Radehovo promet tam poteka izmenično enosmerno. Ko bo zgrajen, se bo, delno tudi s souporabo na magistralni cesti, navezal na že obstoječo kolesarko, ki vodi proti centru Svete Trojice. Na meji med trojiško in lenarško občino bo država zgradila še krožišče za navezavo na obvoznico, ki poteka proti podjetju Saubermacher. Kot je po nedavnem sestanku na DRSI povedal lenarški župan Janez Kramberger, mu na direkciji »niso bili zmožni zagotoviti«, kdaj bodo začeli izvajati investicijo.

Država bo morala povezati tudi kolesarsko pot iz Lenarta proti Pernici oziroma občini Pesnica. »Projekt je pripravljen, a je v državnem proračunu zmanjkajo denarja zanj. Z DRSI smo se dogovorili, da bodo letos kolesarsko povezali odsek od trgovskega centra Lenapark do odcepa za Voličino in uredili del v naselju Pernica ter s tem zagotovili zveznost. Razpis je bil zaključen 30. maja, direkcija zdaj izbira izvajalca, jeseni pa mora biti odsek dokončan.«

Potem bo na relaciji Lenart–Maribor, natančneje do krožišča v Pernici, ostalo še devet kilometrov, ki jih bo treba »pokriti« s kolesarkami. »Projekt je ocenjen na nekaj manj kot šest milijonov evrov, ki si jih bomo prizadevali dobiti iz dogovora za razvoj regij. Odločitev na regiji še ni bila sprejeta, pogovori pa potekajo. Ker je v Sloveniji še kar nekaj podobnih primerov, bodo na direkciji oblikovali posebno komisijo, za razliko od drugih pa imamo mi, kot že rečeno, projekte pripravljene, zato bi država z investicijo lahko začela že prihodnje leto,« je sklenil Kramberger.

Senka Dreu

Videm • 70 let Društva upokojencev Videm

Obilo ciljev, med željami tudi občinski avtomobil

Najštevilčnejše društvo na Vidmu, to je Društvo upokojencev Videm z okrog 300 člani, je nedavno obeležilo 70 let delovanja, medgeneracijskega povezovanja in skrbi za aktivno tretje življenjsko obdobje starostnikov v tej haloški občini. »Želimo si ohraniti število članov, morda še koga prepričati, da se včlani, da spozna, kako prijetno je z nami,« pravi predsednik DU Videm Mirko Rihtarič.

Foto: Arhiv društva

V okviru slavnostne prireditve ob 70-letnici društva, ki je bila junija v Vidmu, so bila podeljena priznanja Pokrajinske zveze društev upokojencev Spodnje Podravje (prejemniki na fotografiji) ter Združenja društev upokojencev Slovenije. Slednja so prejeli Venčeslav Trafela, Janko Rozinger in Jožef Merc, prejemnik male plakete je Milorad Pavlovič ter velike plakete Franci Hliš.

Društvo upokojencev je sprva zajemalo Videm, Podlehnik, Leskovec, Doleno in Sela. Kasneje so se pojavile želje in potrebe po samostojnih društvih v posameznih središčih. Nastala so nova društva upokojencev, in sicer v Doleni, Podlehniku, Leskovcu, na Selih in pred dvema letoma še v Tržcu, a najštevilčnejše je ostalo v Vidmu. »Društvo je razvilo širok in pester nabor dejavnosti, s katerimi se zavzemamo za pravice in interese upokojencev ter drugih starejših ljudi, prizadevamo si za dvig kakovosti življenja, skrbimo za medgeneracijsko povezovanje in povezovanje z lokalnim okoljem,« je poudaril Rihtarič. Sodelujejo v projektu Starejši za starejše, e-oskrba, tekmujejo v občinski ligi vrvičnega kegljanja, kar pomeni vsakotedenske vaje in tekme, vsak drugi torek v mesecu imajo dan, rezerviran za kolesarjenje ali pohodništvo, igrajo pikado, nepogrešljiva sta tudi letna ekskurzija in v zadnjem mesecu leta obisk starejših članov, ki se aktivnosti zaradi bolezni ali starosti ne morejo udeleževati.

Zaradi mreže, ki so jo spletli, so seznanjeni s težavami in izzivi, ki jih imajo starejši na podeželju. Potrebe in informacije s terena pa prenašajo na lokalno skupnost in na druge pristojne službe. Ena izmed potreb, ki so jo zaznali in ki bi bila dobrodošla za vse starostnike, je občinski avtomobil, ki bi služil prevozu starejših do zdravnika, lekarne, trgovine … »Želimo si avto, s katerim bi lahko prostovoljci, po vzoru okoliških občin, brezplačno izvajali te nujne prevoze. Živimo na območju, kjer bi takšno možnost potrebovali,« je dejal predsednik. Društvena želja pa je, da bi pridobili ustrezne prostore za druženje, kjer bi lahko izvajali delavnice ali predavanja, ter da bi občina tudi v Vidmu uredila zaprto igrišče za kegljanje na vrvico. »Zdaj pozimi in spomladi oz. ko je slabo vreme, ne moremo trenirati.«

Foto: Arhiv društva

Predsednik DU Videm Mirko Rihtarič: »Samo povezani smo močni in uspešni. Verjamem, da bo to ostalo naše vodilo tudi v prihodnje.«

Mojca Vtič

Juršinci • Odslej občanom račun za odvajanje in čiščenje odplak

Občina bo pomagala s polovičnim subvencioniranjem

Občina Juršinci je edina med občinami, ki jih »pokriva« Komunalno podjetje Ptuj in kjer storitve za odvajanje in čiščenje komunalnih in padavinskih odpadnih voda svojim občanom doslej še niso obračunavali.

In to kljub temu, da imajo v Gabrniku kanalizacijo že deset let, v Juršincih pa celo dvajset. S prvim septembrom se bo to spremenilo in občani, ki so priključeni na kanalizacijsko omrežje, bodo začeli prejemati položnice za odvajanje in čiščenje odplak. Skladno z elaboratom, ki so ga pripravili v Komunali, letos znaša cena omrežnine za odvajanje odplak nekaj manj kot 10,9 evra, omrežnina za čiščenje odplak pa 10,2 evra na mesec. Na odboru za kmetijstvo, okolje in prostor je tekla debata o tem, ali naj storitev še naprej v celoti krijejo iz občinskega proračuna ali naj si vendarle to breme razdelijo z uporabniki. Sprva so namreč razmišljali o prehodnem enoletnem obdobju, v katerem bi občina sama plačala za odvajanje in čiščenje odplak, nato pa bi storitev polovično subvencionirala, a je slednjič prevladalo mnenje, da nima smisla čakati leto dni, zato so svetniki sprejeli odločitev, da z novim šolskim letom storitev sofinancirajo v višini 50 odstotkov.

Foto: SD

Juršinski svetniki so se odločili, da bodo na novo uvedene račune za odvajanje in čiščenje odplak subvencionirali v višini 50 odstotkov.

»Gre za zadevo, ki bi jo morali urediti že zdavnaj, in to tako, da bi bila pravična za vse,« je dejal župan Robert Horvat. »Javnost smo z novostjo seznanili in sklicali zbore vaščanov v Juršincih, Dragoviču in Gabrniku. Udeležba je bila sicer slaba, vendar gotovo vsi, ki se jih to tiče, vedo za spremembe. Zbrana sredstva bodo še kako dobrodošla, saj je juršinska čistilna naprava že preobremenjena in bodo potrebna nujna vlaganja vanjo. Pravzaprav 'dihamo na škrge', nadgradnja pa bo potrebna tako na ČN v Juršincih kot tudi v Gabrniku.«

SD

Slovenija, Podravje • *Cene v gradbeništvu gredo v nebo*

Zakaj je izgradnja krožišč tako draga

Izjemno visoki, včasih večmilijonski zneski, ki jih država ali občine namenjajo za izgradnjo krožišč, so za marsikoga nerazumljivi in pretirani. Preverili smo, kaj je tako drago in zakaj je urejanje krožišč pogosto v primerjavi s križišči toliko dražje.

Ocenjena vrednost za postavitev fiksnega krožišča na Volkmerjevi cesti na Ptuju je znašala okrog 800 tisočakov, izbrana ureditev križišča pa bo opazno cenejša varianta. Stala naj bi okrog 200 tisočakov. Bistvena razlika, ki je marsikomu težko razumljiva. Takšnih primerov je precej. Tudi v primeru načrtovanega fiksnega krožišča pri minoritskem samostanu govorimo o milijonskih zneskih.

Na Direkcijo RS za infrastrukturo (DRSI) in Mestno občino Ptuj smo naslovili vprašanja o vrednosti tovrstnih infrastrukturnih investicij. „Gradnje so na različno zahtevnih terenih, zato niso neposredno primerljive, ampak se lahko primerjajo samo cene za posamezne enote. Vrsta dejavnikov je, ki vplivajo na strošek gradnje in ni podlage za trditev, da je krožišče dražji ukrep od semaforizacije ali obratno. Ukrep se izbira na podlagi strokovnih parametrov in ne na podlagi cene," so pojasnili na DRSI.

Kakšne so vrednosti investicij

Direkcija krožišča običajno gradi v sklopu obsežnejših projektov. Kot primer so navedli ureditev obvoznic Bled-jug, kjer gradijo eno krožišče, v Mirni in Tolminu pa kar po tri.

Zadnje zgrajeno krožišče z državnimi sredstvi je bilo krožišče Komen–Gorjansko. Preverili smo specifikacijo stroškov. Najvišji strošek seveda predstavlja sama gradnja, izvedba del, a tudi pridobivanje dokumentacije, nadzor in druge postavke so precej visoke. Vrednost projektne dokumentacije (projekta za izvedbo) je skupaj z revizijo znašala 52.500 evrov, idejno projektno dokumentacijo je predhodno zagotovila Občina Komen, skoraj 50 tisočakov je stal odkup zemljišč (strošek sta si občina in država delili na polovico), nadzor je država plačala 24.200 evrov, gradbena dela pa so stala 722.200 evrov.

Od tega je DRSI prispevala okrog 550 tisočakov, preostanek (173.000 evrov) pa občina. Skupaj je torej krožišče stalo 730.000 evrov.

Foto: ČG

Krožišče v Puhovi ulici je leta 2013 stalo 302.562 evrov, danes bi bilo bistveno dražje.

Foto: ČG

Ureditev krožišča (dumb bell) na Mariborski cesti je leta 2018 stala 416.800 evrov.

Volkmerjeva cesta: zakaj je križišče cenejše

Čeprav na direkciji vztrajajo, da izgradnja krožišč ni nujno dražja od križišč, pa na MO Ptuj pritrjujejo ugotovitvi, da so praviloma krožišča dražja varianta. To se je izkazalo tudi v primeru križanja Volkmerjeve ceste in Ulice 5. prekomorske: „Izgradnja krožišča je bistveno dražja, saj je treba na novo vzpostaviti celotno odvodnjavanje zaradi postavitve več sredinskih ločilnih otokov in rondoja. Primerjave cen nimamo, dejstvo pa je, da so se materiali, pa tudi delovna sila glede na zadnja dogajanja po svetu bistveno podražili."

Ureditev krožišča v Puhovi ulici, pri bencinski MOL, je leta 2013 stala 302.562 evrov, danes bi bil ta znesek neprimerljivo višji. Razlogov, da so tovrstne investicije postale tako drage, je več, tudi samo stanje in cene v gradbeništvu. Enoznačnega odgovora na vprašanje, zakaj je izgradnja krožišč, ne nazadnje pa tudi križišč tako draga, očitno ni. Končna cena je odvisna od več dejavnikov: velikosti zemljišča, lastništva, stanja v gradbeništvu, ne nazadnje pa najbrž tudi od dogovorov med gradbinci in cen, ki jih ponudijo za izvedbo projekta. Infrastrukturne naložbe so tudi sicer precenjene in predrage.

Dženana Kmetec

Ormož • *Statična sanacija gradu in ureditev poti v grajskem parku*

Računajo na nepovratni milijon evrov

Zaradi obsežnosti del obnova ormoškega gradu, ki je nastajal od sredine 13. stoletja pa vse do 18. stoletja, poteka postopoma. Doslej jo je občina izvajala s finančno pomočjo ministrstva za kulturo, in sicer iz naslova Načrta za okrevanje in odpornost (NOO).

Z izjemo vzhodnega trakta je objekt dobil nova okna, obnovili so del dotrajanega parketa, grajske ure in zvonove, urejajo dostop do grajskega stolpa, novo podobo dobiva tudi park. Toda največji posegi to historično stavbo še čakajo. Poskrbeti bo namreč treba za njeno statično varnost. V ta namen so v Razvojno raziskovalnem centru (RRC) Ormož pripravili investicijsko dokumentacijo, s katero bo občina prav tako kandidirala na razpisu kulturnega ministrstva za sofinanciranje projektov trajnostne obnove in oživljanja kulturnih spomenikov v lasti občin, ki je odprt posebej za vzhodno kohezijsko regijo.

Fazna obnova končana leta 2026

Statično obnovo gradu ter obstoječih elektro in strojnih instalacij bodo izvajali v več fazah. V kleti, pritličju in medetaži bodo v talno konstrukcijo vgradili jeklene zatege, z injektiranjem sanirali razpoke, odstranili talno in stensko konstrukcijo lesenega stropa v nadstropju ter leseno ostrešje, ki ga bodo zamenjali z novim iz armiranega betona. Obenem bodo v grajskem parku obnovili pot, sanirali razpadajoče stopnice pod gradom in na novo postavili podporni zid ob njem, most pod stopniščem pa bo dobil novo varnostno ograjo.

Investicija, s katero bodo omogočili tudi boljše delovne pogoje uporabnikov prostorov v gradu, kot so muzej, knjižnica, turistično-informacijski center, zavod za kulturo, turizem in šport ter radio, je ocenjena na 1,2 milijona evrov z davkom na dodano vrednost. Izvedli jo bodo v treh letih in predvidoma zaključili do avgusta 2026. Z letošnjim rebalansom proračuna so v občinski blagajni zagotovili 49.000 evrov za izdelavo projektne dokumentacije. Če bodo na razpisu uspešni, bo obnovo v 82 odstotkih sofinancirala država, iz ormoškega proračuna pa bo šlo zanjo slabih 220.000 evrov.

Foto: SD

V grajskem parku bodo obnovili pot, sanirali razpadajoče stopnice pod gradom in na novo postavili podporni zid ob njem.

Foto: SD

Statična obnova gradu bo stala 1,2 milijona evrov.

Kdo je kriv za stanje v parku?

Napovedana obnova parka pa je bila tista, na katero so letele kritike svetnikov Mateja Hebarja in Simona Kolmaniča. Hebar je opozoril, da po deževju na več mestih nastajajo mlake vode, ki so idealne za razvoj komarjev, zato bi ureditev tega kazalo vključiti v projekt. »Pogrešam tudi urejanje potoka, ki teče skozi park, saj se po parku pogosto iztekajo fekalije. Sanacija tega bi morala biti naša prioriteta.«

Zavedajo se težave in iščejo razpise za ureditev kanalizacije, mu je odgovoril župan, Kolmanič pa je ugotavljal, da se pogovarjajo o že tretjem posegu v park. »Ob pogledu na fotografije v DIIP-u vidim, da ni nobenega napredka. Smo doslej sploh kaj izboljšali? Poleg tega smo očitno povsem pozabili na vzdrževanje. Včasih so se poti urejale, danes pa je podoba parka takšna, da me je sram. Tudi drevesa so bolna. Kako smo lahko dopustili, da je marsikatera ruševina videti lepše od našega parka?«

Ker v preteklosti ne grad ne park nista bila deležna večjih obnov, je stanje danes takšno, kot je, ve pa se, kdo so bili takrat župani, ga je zavrnil Vrbnjak. »Bili so pripravljeni celo projekti za obnovo, a so ostali nerealizirani. Bi sprejel kritiko, če bi bila na mestu, a ni, ker vi samo pljuvate.« Kolmaniču je pritegnil tudi Hebar, češ da je bila v preteklih mandatih županova SDS v koaliciji, torej je sokriva za to, da se v park ni več vlagalo.

Senka Dreu

Slovenija, Podravje • *S profesorico doktorico Lučko Kajfež Bogataj o letošnjih številnih tornadih*

Ali tornadi postajajo stalnica našega vremena?

Foto: Jana

Letos je bilo po Evropi že precej tornadov, v naši okolici največ v sosednji Italiji, nedavno pa še v Avstriji in na Madžarskem. Segrevanje ozračja in oceanov vpliva tudi na razvoj tornadov. Klimatologinja prof. dr. Lučka Kajfež Bogataj z Biotehniške fakultete v Ljubljani pomirja, da so v Evropi tornadi največ druge stopnje, torej precej manj rušilni kot v ZDA. Ampak so – in še jih lahko pričakujemo.

»Letos se nadaljuje močno pretoplo obdobje v Evropi, ki se je začelo že lani sredi poletja. Vsak mesec znova zruši temperaturne rekorde tako pri temperaturi morij kot tal. Očitno so zato nevihtni sistemi lahko bolj razviti, še zlasti to velja za oblake kumulonimbuse, iz katerih se razvije tornado. To pomlad smo imeli marsikje povečano termično nestabilnost, ki jo povzročata segrevanje površja in hladnejši zrak v višjih plasteh, kar lahko vodi do pogostejših in močnejših kumulonimbusov. Topel zrak zadrži več vlage, kar lahko povzroči intenzivnejše nevihte, več vlage pomeni več latentne toplote, ki se sprošča med kondenzacijo in dodatno povečuje energijo nevihte. Natančnih analiz dogajanja za letošnjo pomlad žal še ni, vsekakor pa so podnebne spremembe vsaj delni razlog, zakaj se to dogaja,« pojasnjuje prof. dr. Lučka Kajfež Bogataj in dodaja, da je vzrokov za nastanek tornadov lahko sicer več: »Urbanizacija lahko vpliva na lokalne vremenske vzorce in poveča verjetnost za nastanek kumulonimbusov zaradi učinka urbanih toplotnih otokov, kjer se mesta segrevajo hitreje kot okoliško podeželje. Tudi deforestacija, kmetijstvo in druge spremembe v rabi zemljišč lahko vplivajo na stabilnost ozračja, lokalno vlažnost in temperaturne vzorce, kar lahko vpliva na nastanek kumulonimbusov.«

Foto: B. Bogataj (jana)

Prof. dr. Lučka Kajfež Bogataj, klimatologinja z Biotehniške fakultete v Ljubljani: »Jakost tornada lahko opredelimo z lestvico Fujito s stopnjami od 0 do 6. Tornadi s stopnjami, višjimi od F3, so označeni kot uničevalni. Tornadi lahko nastanejo tudi pri nas, vendar jih redko opazimo. Nad morji jih imenujemo trombe.«

Tudi Slovenija ni varna pred tornadi. Na fotografiji je tornado v Ilirski Bistrici.

Foto: Petra Mršnik

Tornadi v Evropi (za zdaj) manj rušilni kot v ZDA

Mnoge je presenetil letošnji majski tornado v avstrijskem Gradcu in junija tornado v občini Grosspetersdorf na skrajnem vzhodu Avstrije in nato še v mestu Szombathely na Madžarskem. »Glede moči tornadov v Evropi za zdaj lahko potrdimo, da so mnogo manj rušilni kot na primer v ZDA. V Evropi ne presegajo druge stopnje. Tudi ne moremo trditi zagotovo, da je tornadov več, ker nimamo dolgih nizov kakovostnih podatkov. Danes jih morda tudi zaradi večje gostote prebivalstva in opazovanj več vidimo, posnamemo in zabeležimo kot pred desetletji. So pa lahko zelo nevarni, saj jih ljudje ne poznajo, se jim ne umaknejo in jih celo snemajo ter se jim približajo. Ozaveščenost, da gre za zelo nevaren pojav, je v Evropi žal nizka.«

Slovenijo vsaj nekoliko ščiti relief

»Tornado se vsekakor lahko pojavi tudi v Sloveniji, saj so pri nas nevihte pogoste na skoraj vsem območju države, še zlasti v pasu od Tržaškega zaliva proti severovzhodu. Slovenija je regija, kjer so razmere za nastanek kumulonimbusov pogostejši, zato lahko zaradi podnebnih sprememb doživimo povečanje pogostosti in intenzivnosti teh oblakov. Podnebne spremembe torej lahko spodbudijo nastanek tornada, ni pa zelo verjetno, da bi nastali pri nas rušilni tornadi, saj ima Slovenija za to preveč razgiban relief. Bolj kot tornadi nas lahko skrbijo poplave in druge ujme, povezane z nevihtnimi pojavi,« pravi Lučka Kajfež Bogataj in dodaja: »Ob opustošenju, ki ga povzroči tornado, se zavemo,

Foto: Pexel

Kako zaščititi sebe in imetje

Spremljajte vremensko napoved, radarsko sliko in vremenska opozorila o možnosti močnega vetra, močnih neviht in neurij. Če je napovedan močan veter, ne bodite na prostem. Če ste vendarle na prostem, čim prej poiščite zavetje pred vetrom. Na prostem pazite na predmete, ki jih po zraku nosi veter. Pozorni bodite predvsem na ostrejše, na strešnike, poškodovane dele dimnikov in streh ter podobno. Če taborite, šotor dobro pritrdite in zavarujte ter umaknite predmete, ki bi jih veter lahko odnesel. Ob močnem vetru in visokih valovih se ne zadržujte na izpostavljenih delih obale in ne izplujte s plovilom. Okoli stavb oklestite drevesa, ki bi lahko zaradi vetroloma padla. Večja ali suha drevesa neposredno ob stavbah odstranite. S teras, balkonov in vrtov odstranite vse lahke in lomljive predmete. Zaprite vsa okna in vrata; če imate rolete, žaluzije ali polkna, jih prav tako zaprite. Tako veter ne bo vdrl v stavbo. Če je treba, strešno konstrukcijo dodatno pritrdite oziroma obtežite strešnike.

Če imate možnost, vozilo parkirajte v zaprt prostor. Če parkirate pod drevesom, v bližini dreves ali večjih reklamnih panojev, ga lahko poškodujejo polomljene veje ali podrto drevo. Vozilo parkirajte s prednjim delom proti vetru, sicer lahko sunek vetra med odpiranjem odtrga vrata z vozila. Vozila ne parkirajte neposredno ob stavbo, saj ga lahko poškodujejo padajoči strešniki.

kako nemočni smo še vedno v primerjavi z naravo. Tornadi po svetu sicer ne zahtevajo toliko smrtnih žrtev in ne napravijo toliko škode kot poplave ali suše, so pa veliko bolj nepredvidljivi in svojo kratkoživost nadomestijo z izjemno silovitostjo.«

Ni mogoče napovedati, kje bo

Tornado nastane ob nevihti, največkrat na izraziti hladni fronti. Gre za lijakast vrtinec zraka, vodnih kapljic in delcev s tal. Zgradi se z nevihtnega oblaka navzdol, ima premer od 20 metrov do enega kilometra in potuje z nevihtno hitrostjo nekaj 10 km/h. V lijaku nastajajo močna vertikalna gibanja – do 80 m/s, ki lahko dvignejo v zrak celo večje lesene zgradbe in jih drugje treščijo na tla. Okrog lijaka je močno vrtenje zraka z veliko rušilno močjo. Znotraj glavnega lijaka, ki ima po navadi premer od pol metra do 50 metrov, se lahko pojavi tudi do šest manjših sesajočih lijakov. »Obvestila meteorologov za tornade niso vedno uspešna, ker se tornado hitro zgradi in kmalu odmre. S pomočjo fizike ozračja – ugotavljanja labilnosti ozračja in prihoda izrazitih front – je mogoče predvideti le možnost in verjetnost njihovega nastajanja nad nekim območjem, vendar le do pol ure pred njihovim učinkovanjem.«

Tornadi v preteklosti pretežno na zahodu Slovenije

Na Fujitovi šeststopenjski lestvici od F0 do F5 se tornado, ki je lani 1. avgusta razdejal del območja Ilirske Bistrice, uvršča v stopnjo F2, kar pomeni močan tornado, ki povzroča precejšnjo škodo, trga strehe s hiš in ruva drevesa. Vrtinec je bil dokaj ozek, širok med nekaj deset in 50 metrov, uradna meteorološka postaja Arso pa je zabeležila maksimalni sunek vetra 107 kilometrov na uro. »Predvidevamo, da so bile hitrosti v samem vrtincu več kot 200 kilometrov na uro. Edina sreča je bila, da je glavnina tornada šla po polju zunaj vasi. Če bi namreč ubral pot skozi vas, bi bila škoda in opustošenje dosti večja,« je takrat povedal Zidar, ki je prepričan, da je bila glede na večerne ure in moč tornada izjemna sreča, da ni bil nihče poškodovan. Skupilo jo je »le« 18 streh, od tega pet huje. Na Primorskem so tornado zabeležili pred slabimi desetimi leti, 21. avgusta 2014, v Mahničih na Krasu, ki pa je imel zelo kratko pot. »Posebnost je bil avtomobil, ki ga je dvignilo in prestavilo za pet metrov v zraku, ter krožno podrto drevje v gozdu,« je povedal Saša Zidar, ljubiteljski meteorlog iz Ilirske Bistrice. Prvi na videoposnetku zabeležen tornado pa se je 7. julija 2009 zgodil prav na Bistriškem, pri naselju Jablanica. »Pot je začel ob reki Reki in nato potoval v smeri zahoda, kjer je pot končal pod Kozlekom. Na poti je polomil nekaj drevja, prevrnil traktorsko prikolico, izognil pa se je hišam. Takrat nam je dalo slutiti, da so tornadi možni tudi v naši dolini in so se verjetno pojavili tudi že v preteklosti, a jih niso zabeležili,« ugotavlja ljubiteljski meteorolog.

Eden najbolj znanih tornadov v Sloveniji pa je tornado nad Hotedršico 23. avgusta 1986, ki je pustošil kar 34 kilometrov.

R. Ucman, Ur

Foto: Pexel

Tornadi od zgodnje pomladi do pozne jeseni

Segrevanje ozračja spreminja značaj tornadov. Kot prvo se že in se še bodo pojavljali izven ustaljenih časovnih obdobij, torej ne le v poletnem času, temveč tudi bolj zgodaj spomladi in še dlje v jesen. Pojavljali se bodo lahko tudi na novih lokacijah, kjer so bili prej redki ali pa jih sploh niso še zabeležili. »Glede intenzivnosti – ali bodo tornadi postali bolj uničujoči v Evropi – še ni dokazov, je pa seveda možno,« pravi Kajfež Bogataj.

***Slovenija** • Pasti poletne osvežitve v vodi*

Divjim kopališčem se raje izognite

Naravna kopališča so že polna, med vročino iščemo ohladitev tako v morju kot v rekah, jezerih, ribnikih in gramoznicah – v Sloveniji imamo zares pestro ponudbo. Sicer se lahko kopamo povsod, kjer to ni izrecno prepovedano, vendar moramo biti pri izbiri pazljivi, saj so del tako imenovanih divjih kopališč včasih tudi neprijetna presenečenja: različne ravni gladine, ki se lahko spremeni, brzice, vodni vrtinci ... Poleg tega pa tam ne preverjajo kakovosti vode.

Foto: ČG

Marsikje se kopamo na lastno odgovornost.

Država je določila 48 območij, kjer se ljudje že tradicionalno kopajo – in jih poimenovala kopalne vode; in sicer na rekah (Soča, Idrijca, Nadiža, Krka, Kolpa), jezerih (Bohinjsko jezero, Blejsko jezero, Šobčev bajer) in morju. Kopalne vode naprej delimo na naravna kopališča in kopalna območja: naravna kopališča so ograjena, imajo reševalce iz vode, urejeni so varni dostopi v vodo ter površina za sončenje in sprostitev, imajo tudi dostop za intervencijska vozila. Kopalna območja pa nimajo reševalcev iz vode, zato se tam kopamo na lastno odgovornost. Na obeh nadzor nad kakovostjo vode opravlja država.

Problem so komunalni izpusti

Kopanje v onesnaženi vodi lahko povzroči okužbe prebavil, dihal in kože. Če se kopamo v onesnaženi vodi, ima to torej lahko resne zdravstvene posledice, zato Agencija RS za okolje (Arso) med kopalno sezono kakovost vode preverja na 14 dni. V naravnih vodah je seveda veliko različnih živih bitij, ki sicer po navadi niso zdravju nevarna, problematični so komunalni izpusti in iztoki ter spiranje gnojil, ko dežuje, ki pa so tveganje za zdravje, saj povzročajo različne infekcije in bolezni. Koncentracija mikrobov v vodi je odvisna od hitrosti vodnega toka in sedimenta, od temperature, sončnega sevanja, slanosti in kakovosti vode.

Foto: ZP

Kopanje v onesnaženi vodi lahko povzroči okužbe prebavil, dihal in kože.

Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano ob preverjanju vode vzame vzorce, na terenu najprej preveri vidne nečistoče, mineralna olja, fenole in cvetenje, potem pa v laboratoriju ugotavlja še prisotnost dveh bakterij, ki sta kazalnika fekalnega onesnaženja (Escherichia coli, intestinalni enterokoki). Če se oceni, da onesnaženje vode neposredno ali posredno ogroža zdravje kopalcev, se kopanje odsvetuje ali prepove. Treba je vedeti, da čeprav je voda ustrezna za kopanje, ni nujno, da je primerna za pitje in pranje sadja. Po kopanju se priporoča prhanje.

Ali je voda primerna za kopanje, lahko preverimo, še preden odidemo na kopališče, in sicer na spletni strani Arsa, vedno pa morajo biti podatki zapisani tudi na informacijskih tablah ob vhodu na kopališče ali kopalno območje.

Trenutno Arso opozarja zgolj na dve območji, in sicer območje Kolpa Primostek, ki je bilo v obdobju od leta 2018 do 2021 razvrščeno v kategorijo slabe kakovosti, je pa vlada že sprejela ukrepe, s katerimi naj bi se kakovost izboljšala; ter del Kopališča Žusterna, kjer že nekaj časa ugotavljajo, da se po obilnem deževju zaradi mešanja meteorne in fekalne vode kakovost spreminja. Kot so zapisali na Arsu, pa tudi drugje podnebne spremembe, suše in poplave vplivajo na kakovost vode. »Višje temperature omogočajo večjo razrast patogenov. Povečano tveganje za onesnaženje voda predstavljajo tudi močni nalivi in poplave. V okviru naloge Prilagajanje podnebnim spremembam s trajnostnim upravljanjem porečij bomo v letu 2024 izvedli mikrobiološke analize na dvajsetih lokacijah, kjer kopalne vode niso uradno določene, se pa ljudje kopajo,« so zapisali na spletni strani.

Cianobakterije so lahko zelo nevarne

Zaradi nižjih pretokov (višje temperature, suša ...) in višjih temperatur vode se ponekod močneje razraščajo alge in cianobakterije. »Rast cianobakterij je najintenzivnejša v ribnikih in jezerih, kjer so vode mirne in brez turbulentnega mešanja. Nekatere vrste cianobakterij lahko tvorijo toksine, zato so lahko nevarne za zdravje vodnih organizmov in ljudi,« opozarja tudi NIJZ in še enkrat odsvetuje kopanje tam, kjer se kakovost vode ne preverja.

V Evropski uniji je bila prva zakonodaja o kopalnih vodah sprejeta že leta 1976. Določala je, da morajo določiti odseke na naravnih vodah, namenjene kopanju, in redno spremljati kakovost vode. Tudi Slovenija je to uvedla, ko se je priključila Evropski uniji.

P. Znoj

***Spodnje Podravje** • 20 let prostovoljskega programa Starejši za starejše*

»Stisk ni mogoče reševati le z materialnimi dobrinami«

V Kidričevem so se sredi junija na srečanju zbrali prostovoljci Pokrajinske zveze društev upokojencev (PZDU) Spodnjega Podravja, več kot 320 jih je bilo, na katerem je omenjena zveza proslavila 20 let prostovoljnega dela pri skrbi za starejše. Od 44 društev na tem območju jih ta program izvaja 38. Tako je PZDU Spodnje Podravje danes največja in najuspešnejša v programu Starejši za starejše v Sloveniji, tudi po številu prostovoljcev. Ima več kot 400 aktivnih prostovoljcev, ki obiskujejo in pomagajo starejšim nad 69 let v 19 občinah, ne glede na članstvo v DU.

Foto: Franc Korpar

19. srečanja prostovoljcev PZDU Spodnjega Podravja se je udeležilo več kot 320 prostovoljcev.

V DU Ptuj in DU Optimisti so leta 2004 na predlog Filantropije, prostovoljk dr. Mateje Kožuh in Anke Ostrman na Ptuju izvedli pilotski projekt s prostovoljci, takratnimi poverjeniki DU in tremi skupinami za samopomoč starejšim. Pokrajinska zveza pa je že istega leta pristopila k projektu Starejši za višjo kakovost življenja doma.

Za strokovno in operativno vodenje projekta so zadolžili predsednico komisije za zdravstvo in socialno varstvo Silvo Gorjup, kasnejšo pokrajinsko koordinatorico, ki to delo uspešno opravlja še danes. V 20 letih prostovoljnega dela in skrbi za starejše so prostovoljci na območju pokrajine opravili 154.770 obiskov pri starejših, nudili 40.268 različnih pomoči in opravili 210.972 ur prostovoljnega dela. Za več kot deset let prostovoljnega dela v programu za starejše so iz PZDU Spodnje Podravje letos prejele priznanje: Ana Friegl, Danica Gajzer, Angelca Kostanjevec, Marija Lozinšek, Zdenka Kopše, Marija Planinc, Slavica Polanec in Albina Potrč.

Postali smo znanilci potreb starejših

»Osamljenosti in stisk ni mogoče reševati le z materialnimi dobrinami. Prostovoljci pomagajo pri navezovanju stikov s svojci, sosedi, jih vključujejo v aktivnosti društev in druge aktivnosti. Postali smo tudi znanilci potreb starejših, saj kot prostovoljci obiskujemo njihove domove, jim pomagamo iz stisk, opozarjamo vladne organizacije o njihovih potrebah, o nasilju, pomagamo pri pridobivanju pravic iz socialnega ter pokojninskega varstva. Smo njihovi družabniki. V zadnjih dveh letih smo sodelovali tudi s prostovoljci DU Ptuj kot družabniki pri pilotskem projektu Sodobna oskrba na domu. Izobražujemo prostovoljce in koordinatorje. V dnevnem centru starejših izobražujemo tudi starejše občane ter svojce oseb z demenco, izvajamo izobraževalne delavnice s področja varovanja zdravja. Opravljamo pa še veliko drugih aktivnosti, vse za pomoč starejšim. Hvaležni smo vsem, ki nam pomagajo pri našem delu, Lions klubu Primus, ki vsake tri mesece pomaga starejšim v stiski pri poravnavi stroškov elektrike, kurjave, prehrane, popravila stanovanj in nudi tudi drugo pomoč, ter MO Ptuj,« je izpostavila pokrajinska koordinatorica programa Starejši za starejše Silva Gorjup na srečanju v Kidričevem.

Hkrati se je zahvalila vsem prostovoljcem za njihovo požrtvovalno in nesebično pomoč, ki jo nudijo tistim starejšim, ki jo potrebujejo, jim prinašajo svetlobo v njihove domove. Zahvalila pa se jim je tudi Rožca Šonc, vodja programa Starejši za starejše pri Zvezi društev upokojencev Slovenije.

S kulturnim programom pa so razveselili Fantje iz treh vasi, moški kvartet iz Lovrenca na Dravskem polju, pevski zbor DU Sveti Tomaž, Cecilija Bernjak s svojimi pesmimi in pesmimi Terezije Filipaja ter pesnik Ciril Hojnik.

MG

Priznanja Zveze društev upokojencev Slovenije

Slavnostno prireditev ob 20. obletnici prostovoljskega programa Starejši za starejše je organizirala tudi Zveza društev upokojencev Slovenije, ki je na dnevih medgeneracijskega sožitja v Ljubljani podelila priznanja za 20 let ptujskim še živečim in aktivnim prostovoljkam: Anki Ostrman, Eriki Kranjc, Zori Pliberšek, Špelci Vrbanec, Tinki Kostanjevec in Vidi Milunič. Priznanji sta prejeli tudi DU Ptuj in DU Optimisti za 20-letno delo društva v programu.

Foto: Franc Korpar

Za več kot 10-letno delo v programu Starejši za starejše je letos priznanja prejelo več prostovoljk DU Grajena.

***Ptuj** • Ptujske počitnice za otroke z bratoma Malek*

V ponedeljek začeli počitniško varstvo

Tudi to poletje bodo ptujski osnovnošolci imeli možnost kakovostnega preživljanja prostega časa. Brata Malek s svojo ekipo sta že pripravljena, v ponedeljek so se začele počitniške delavnice za prvo skupino otrok.

Foto: ČG

Počitniško varstvo je omejeno na največ sto otrok na termin. Trenutno so v vseh terminih še prosta mesta.

Približno 50 osnovnošolcev je bilo prijavljenih za prvi termin počitniškega varstva, ki poteka ta teden do 5. julija. »Lani smo imeli v vsakem terminu okrog 90 otrok. Ogromno jih počaka na zadnji dan, da se prijavijo. Tudi zadnji hip vedno najdemo kako prosto mesto za otroka,« pravita brata Gašper in Miha Malek. Cirkuško društvo Eleja že vsa leta skrbi za izvedbo počitniškega varstva na območju mestne občine Ptuj. To dejavnost financira občinski proračun od leta 2019. Letos so druženje razdelili v devet terminov, od začetka julija do konca avgusta. »Trenutno kaže, da bodo skupine lepo polne, a ne prepolne. To za nas pomeni, da lahko dobro delamo. Če je preveč otrok, se pojavijo težave. Sproti se prilagajamo, takšna je narava našega dela. Res pa je, da nas letos čaka nekoliko več izzivov, saj bo precej otrok, ki imajo v šolah odločbe in posledično spremstvo. Prav zato smo tudi na naših delavnicah angažirali sodelavko, ki je posebej usposobljena za delo s temi nekoliko bolj 'zahtevnimi' udeleženci,« pravita brata Malek. Izzivov se ne bojita. Izkušenj jima ne manjka, z otroki delata že več kot 20 let.

Tudi letos pripravljajo marsikaj novega, z otroki bodo spoznavali različne poklice, izdelovali herbarij, se igrali na prostem, se naučili marsikaj novega ... »Zelo se veselimo, ker je vsako leto res lepo. Ptujska občina res naredi veliko s tem, ko zagotovi kakovostno preživljanje prostega časa za najmlajše občane,« pravita izvajalca. Občinski proračun za ta program zagotavlja 15.000 evrov letno, staršem pa ta možnost varstva otrok pomeni zelo veliko. Delež staršev predstavlja le strošek prehrane, ki pa jo tudi letos zagotavlja Osnovna šola Mladika. Doslej so se s tem zelo izkazali, otroci so z malico in kosilom zelo zadovoljni. V osnovi je počitniško varstvo namenjeno otrokom prve triade, dodatna mesta pa imajo tudi za starejše osnovnošolce.

Dženana Kmetec

***Gorišnica** • Nova elektrarna v Forminu je stala 12.000 evrov*

Bo gasilcem uspelo zagotoviti svoj del denarja?

Gasilci PGD Formin so izjemno veseli nove naložbe. Pred dnevi se je namreč zaključila gradnja samooskrbne sončne elektrarne na vaško-gasilskem domu. Ker objekt ogrevajo z dvema toplotnima črpalkama, bodo odslej mesečni stroški elektrike bistveno nižji.

Foto: Denis Kolarič

Izgradnja sončne elektrarne v Forminu je zaključena.

Kot je znano, so si gasilci v Forminu že dlje časa prizadevali, da bi na streho vaško-gasilskega doma namestili sončno elektrarno. V zimskih mesecih so bili namreč mesečni stroški električne energije zelo visoki, in sicer tudi okrog 700 evrov. Gorišniška občina je njihovo pobudo podprla in v proračunu za izvedbo zagotovila polovico sredstev. Pred dnevi je izbrani izvajalec GP Forum iz Formina zaključil z nameščanjem panelov. Kot je znano, je občina Gorišnica naročnik investicije, javni razpis za izbiro izvajalca del pa je objavila konec aprila letos. Prejeli so samo eno ponudbo omenjenega podjetja v višini 12.199 evrov brez DDV. Župan Borut Kolar je pojasnil, da si bosta stroške investicije v enakem deležu razdelila PGD Formin in občina Gorišnica. Na kakšen način bodo gasilci zagotovili nekaj več kot 6.000 evrov, ni povsem jasno, pričakovati pa je, da bodo za pomoč zaprosili donatorje in sponzorje. Glede na javno dostopne podatke je namreč PGD Formin letos od občine Gorišnica prejelo 1.520 evrov, od Dravskih elektrarn Maribor pa 1.500 evrov. Lani je njihov proračun znašal okoli 3.000 evrov, od tega so 2.440 evrov prejeli od gorišniške občine, 412 evrov od ministrstva za finance in 150 evrov od OŠ Olge Meglič Ptuj. Morebiti pa bo občina v proračunu vendarle še našla nekaj več kot 6.000 evrov in jih prenakazala gasilskemu društvu iz Formina.

Sončna elektrarna ima kapaciteto 19,8 kW. Letna poraba električne energije naj bi v povprečju znašala od 12 do 15 kW. Kaj se bo zgodilo z viški električne energije, trenutno ni znano. Na občini sicer menijo, da viškov predvidoma ne bo. V prihodnje si bodo prizadevali pridobiti nepovratna sredstva za izvedbo.

Estera Korošec

Podlehnik • *Z naskokom najbolj zadolžena haloška občina*

Okrog 2,5 milijona evrov za plazove in 250.000 evrov posojila

Podlehniški svetniki so potrdili povečanje proračuna za 700.000 evrov, obenem pa prižgali tudi zeleno luč za najem posojila v višini 250.000 evrov. Kljub dodatnemu posojilu bodo ohranili nižji dolg na občana kot občine Sveta Trojica, Lenart in Ptuj.

»Glede na obseg aktivnih projektov je zadolževanje upravičeno in smotrno,« je ocenila svetnica Lidija Vidovič Plohl. Občina namreč gradi podjetniški inkubator PUNKT, pripravlja dokumentacijo za gradnjo doma starejših, povečuje sredstva za modernizacijo cest, slednja je bila lani okrnjena zaradi stroškov po neurjih, ob tem pa se poteguje tudi za denar za sanacijo plazov večjega obsega v skupni vrednosti 2,5 milijona evrov. Na odseku ceste Sedlašek–Zajšek so se ob lanskih majskih neurjih na dveh mestih pojavili plazovi. Občina načrtuje sanacijo plazov, ureditev 400 metrov dolgega vozišča, ocenjena vrednost projekta pa znaša okrog milijon evrov. Drugi, še večji finančni zalogaj je ureditev (sanacija več plazov) skoraj dva kilometra dolgega odseka Mala Varnica–Zg. Gruškovje–Tri vode. Predvidena vrednost projekta je 1,54 milijona evrov. V obeh primerih gre za ureditev odvodnjavanja, izgradnjo pilotnih sten in kamnitih zložb. »Zahtevnost botruje tudi temu, da sta projekta zastavljena dvoletno, in čeprav se bo večina del izvedla šele prihodnje leto, že

Foto: Mojca Vtič

Svetniki na zadnji seji pred poletnim odmorom

letošnji obseg sredstev dviguje proračun na vrednost več kot 5,3 milijona evrov,« je dodal župan. Ob tem se spopadajo z dvigom stroškov za sofinanciranje oskrbe starejših za okrog 40 odstotkov, letos bodo za ta namen odšteli 160.000 evrov. Zaradi dotrajanosti so bili primorani zamenjati vrtčevska igrala, v športni dvorani so zaradi zamakanja v eni izmed slačilnic potrebna dodatna dela, skupno pa za šolo in vrtec namenjajo dodatnih 21.000 evrov zgolj za investicijska dela, povečujejo se tudi stroški šolskih prevozov.

Dolg bo višji za 130 evrov na občana

Če torej želijo izvesti vse potrebno in načrtovano, »žal ni druge rešitve kot zadolžitev,« je dejal župan. Svetnike je seznanil s trenutnimi številkami, torej da je občina zadolžena za 708 evrov na občana in da bi se z novim posojilom ta dolg povečal za 130 evrov na občana. »Še vedno bo dolg malce nižji kot na začetku minulega mandata, ko smo bili najbolj zadolžena občina v Podravju. Menim, da je zadolžitev smotrna, na drugi strani pa upamo, da nam bo uspelo reprogramirati obstoječa posojila. Treba pa se je zavedati, da proračun v obsegu 5,3 milijona evrov ob le 1.800 prebivalcih ni mali zalogaj, vsepovsod skušamo pridobiti čim več denarja.« Svetniki so odločitev za zadolžitev in rebalans proračuna soglasno podprli.

Odslej tudi pomoč za vinogradnike

Na junijski seji so obravnavali še letna programa športa in kulture. Športnikom letos namenjajo 12.000 evrov, za kulturo 57.300 evrov, od tega skoraj polovico za Knjižnico Ivana Potrča Ptuj, 12.000 evrov pa za programe kulturnih društev. Peter Feguš je ob tem pripomnil, da bi bilo prihodnje leto smiselno povečati obseg sredstev za programe kulturnih društev, saj jih je na območju Podlehnika precej. Svetniki so potrdili še spremembe pravilnika o dodeljevanju pomoči za ohranjanje in razvoj kmetijstva ter podeželja, s katerim želijo preprečiti ali vsaj omiliti opuščanje vinogradov na strmih haloških legah. Do pomoči naj bi bili upravičeni vinogradniki, katerih vinogradi ne presegajo 3.500 trsov, kolikšna pa bo ta pomoč, še ni znano.

Mojca Vtič

Podravske občine z največjim dolgom na prebivalca

Občina	Dolg na občana 2023
Ptuj	1.022 €
Lenart	967 €
Sveta Trojica	965 €
Slov. Bistrica	762 €
Podlehnik	708 €

Vir: MF

Zadolženost haloških občin na prebivalca

Občina	Dolg na prebivalca 2023
Podlehnik	708 €
Žetale	429 €
Makole	421 €
Zavrč	336 €
Majšperk	300 €
Videm	186 €
Cirkulane	113 €

Vir: MF

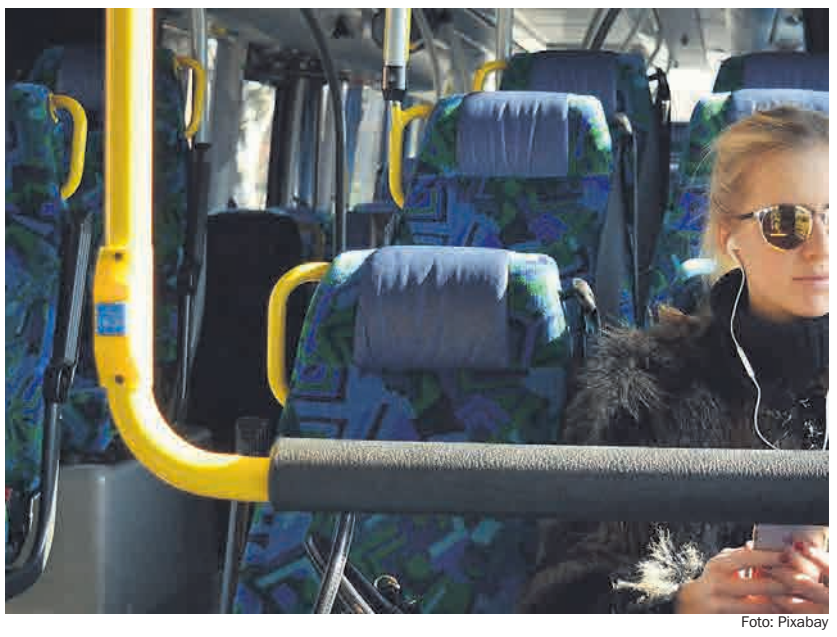

Foto: Pixabay

Imenovana komisija za šolske prevoze

Zelo se zvišujejo tudi odhodki za šolske prevoze, ne le v OŠ Podlehnik, temveč tudi v OŠ Ljudevita Pivka Ptuj in Center za sluh in govor. Stroški naj bi prerasli 215.000 evrov. Ker se ta postavka iz leta v leto drastično zvišuje, so na občini v sodelovanju s šolo imenovali komisijo za šolske prevoze.

»Verjamem, da bomo našli rešitve in predloge za racionalizacijo, ker so stroški že narasli in po napovedih bodo še. Opravili smo že določeno štetje vozačev, zdaj bomo pripravili analizo, kajti avtobusi so slabo zasedeni in gre za neracionalnost, ki jo je treba podrobno preučiti,« je napovedal župan Sebastian Toplak.

Trnovska vas • *Se jeseni obeta slovo od (pre)dragih šolskih prevozov?*

Nič več po kilometru, ampak po avtobusu

Natanko leto dni je minilo, odkar so trnovski svetniki razpravljali o (ne)smotrnosti ohranjanja šolskih prevozov, ki vsako leto globlje zarežejo v občinski proračun.

Odločitev o ukinitvi zagotavljanja tega vse dražjega standarda in usmeritvi kakšnih sto vozačev na redne avtobusne linije ter h kolesarjenju in pešačenju po marsikje na novo zgrajenih pločnikih in kolesarskih poteh so takrat prestavili za leto dni. »Situacija je letos še slabša; postavko za šolske prevoze smo z 68.000 že dvignili na 78.000 evrov. Če obdržimo vse tako kot doslej, lahko ta strošek v kratkem mirno povečamo za še enkrat toliko. Po novem namreč cena prevoza ni več določena po prevoženem kilometru, včasih je veljala formula en kilometer – en evro, pač pa po avtobusu in šoferju, kar pomeni, da v bistvu za določen čas najamemo vozilo z voznikom,« je pojasnil župan Alojz Benko.

Nekaj rednih avtobusnih linij vozi skozi Trnovsko vas, a se bo treba z Arrivo še uskladiti glede morebitnih zamikov urnikov voženj, ki bi bili kar najbolj prilagojeni pouku v osnovni šoli. Otroci iz bolj oddaljenih naselij bi morali do avtobusnih postaj ob glavni cesti seveda nekako priti, svetniki pa niso videli ovire, da ne bi mogli malce več pešačiti kot doslej.

Najpomembnejša ostaja varnost

»Dva kilometra pa ja ne moreta biti prevelik napor,« so si bili edini, obenem pa so poudarili, da bo treba v prvi vrsti poskrbeti za varne šolske poti, pa tudi za lažje šolske torbe. Župan je spomnil, da večina občin zmanjšuje število šolskih prevozov na minimum in otroke pošilja na redne linije, saj finančno tega vse težjega bremena ne zmorejo več. »Dejstvo je, da se bomo morali zelo hitro odločiti, kako naprej: če bomo šolske prevoze ukinili, se moramo uskladiti z urniki rednih linij, če jih bomo obdržali, pa moramo pohiteti z objavo razpisa, sicer ne bomo dobili izvajalca, pa še novi rebalans nas bo čakal.«

Manfred Jakob je prepričan, da bo odziv javnosti negativen, zato je predlagal, da se staršem razlogi za in proti šolskim prevozom pravilno predstavijo, Benko pa se je pripravljen z njimi tudi sestati in jim vse pojasniti. »Povedati jim je treba, da prevozov pravzaprav ne ukinjamo, ampak da bodo morali otroci priti do avtobusnih postaj, od koder se bodo nato odpeljali v šolo,« je dodala direktorica občinske uprave Meta Majnik Krajnc.

Po zakonu je občina dolžna zagotoviti prevoz otrok zadnje triade iz podružnične šole v Trnovski vasi do matične v Destrniku in nazaj. »Obrnili smo se na novoustanovljeno Družbo za upravljanje potniškega prometa, ki prevoznikom nalaga, kje in kdaj morajo voziti avtobusi rednih linij. Ena linija nam gre navzkriž za eno uro, zato smo podali vlogo za zamik. Sestali smo se tudi z vodstvom destrniške občine, da se skupaj odločimo, kako in kaj, da si morda strošek enega avtobusa tudi razdelimo, a nismo mogli priti do nobenih zaključkov, saj nam iz družbe še niso odgovorili na našo vlogo,« je sklenil Benko.

Senka Dreu

Foto: ČG

Zaradi vse dražjih šolskih prevozov tudi v Trnovski vasi razmišljajo o tem, da bi šolarje vozače preusmerili na redne avtobusne linije.

Ptuj • *22. festival sodobne umetnosti Art Stays*

Tisoč in eno vprašanje o prostoru

V sklopu otvoritvenega vikenda 22. festivala sodobne umetnosti, ki bo potekal od 4. do 7. julija pod naslovom Prostor, se bodo zvrstile številne prireditve: razstave, koncerti, delavnice, performansi, pogovori in še nekateri drugi dogodki, ki se bodo poglobili v temo letošnjega festivala. Ta se sprašuje o tem, kaj je prostor, o kakšnem prostoru govorimo in ali je tisto okoli nas res vse, kar obstaja.

Tudi letošnji festival bo tako kot vsi dosedanji povezal kulturno dediščino mesta in sodobno umetniško produkcijo umetnikov z vseh koncev sveta.

S festivalom bodo dihala številna prizorišča: Galerija mesta Ptuj, dominikanski samostan, Miheličeva galerija, ptujski grad in njegov vzhodni stolp, razstavišče v Knjižnici Ivana Potrča Ptuj, Galerija Magistrat, Ozka galerija, Galerija FO. VI, razstavišče Kreativnega centra Breg, oder na Slovenskem trgu ter trgi in ulice starega mestnega jedra. Razstave bodo na ogled vse do 8. septembra.

Foto: Črtomir Goznik

Marika Vicari in Jernej Forbici: »Letošnji festival naslavlja prostor, sprašuje o tem, kaj je prostor, o kakšnem prostoru govorimo in ali je tisto okoli nas res vse, kar obstaja.«

Osrednja razstava bo v Galeriji mesta Ptuj z naslovom Prostor, katere kustosa sta Marika Vicari in Jernej Forbici. Le-ta prostor nagovarja kot živ, nenehno spreminjajoč se organizem, v katerem danes človek išče svoje mesto. V dominikanskem samostanu bo na ogled razstava Ecosofismi, na ptujskem gradu Tranzitni prostori za mobilne identitete, v Knjižnici Ivana Potrča Ptuj Tiha omejitev, v Miheličevi galeriji Kamuflaža – ponovni razmislek o prostoru, v Galeriji Magistrat Prostor etike, v vzhodnem stolpu ptujskega gradu projekt Vstopni modul v prostor svetlobe, v razstavišču Kreativnega centra Breg Iskanje doma, v Galeriji FO.VI v Strnišču Družinski prostor, razstava na prostem Odprti prostor različnih umetnikov, ki so sodelovali že na preteklih festivalih Art Stays, pa prisega na načelo, da če ljudje ne znajo, nočejo ali jim ne uspe stopiti do umetnosti (v galerije), mora umetnost sama k njim.

Otvoritev s skupino La Fanfaria del Capitain

»Festival že desetletje živi z mestom in v mestu, saj umetniških projektov ne postavlja samo v mestne galerije in zaprte razstavne prostore, ampak tudi na mestne trge, ulice, dvorišča, parke in tudi letos ne bo nič drugače,« sta povedala umetniški direktor festivala Jernej Forbici in kreativna direktorica festivala Marika Vicari.

Letošnji festival sodobne umetnosti Art Stays – Prostor bodo odprli z multimedijsko projekcijo francoske umetnice Beatrice Lartigue z naslovom Precipitees in s svobodnim, izraznim raziskovanjem giba domače plesne skupnosti Gea, ki se bo v dominikanskem samostanu začela v četrtek ob 18. uri. Sledilo bo odprtje velike mednarodne razstave Ecosofismi, ob 21. uri pa bo na Slovenskem trgu otvoritveni koncert znane argentinske skupine La Fanfarria del Capitan, ki je junija začela svojo štirinajsto turnejo po Evropi, med katero bo obiskala tudi Slovenijo in Ptuj. Skupina igra posebno mešanico latina, rocka ter balkanskih ritmov.

MG

Foto: ČG

Novost: najožja galerija v uličici

Ptuj z letošnjim festivalom pridobiva novo galerijo z razstavo Industrijski prostori nedavno preminulega priznanega ptujskega fotografa Srdana Mohoriča. Najverjetneje gre za najožjo galerijo, ki bo odprla svoj ozki prehod v uličico brez imena, ki se skriva za nedavno prenovljenim hramom kulture Stara steklarska. Nova galerija na prostem začenja svojo pot prav z razstavo Srdana Mohoriča, ki je leta 1976 skupaj s prijatelji ustanovil Foto kino klub DPD Svoboda Ptuj in ga kot predsednik vodil vse do leta 1990, ko je bil klub tudi najbolj dejaven. V tem času je bil Ptuj tudi eno od najuspešnejših središč jugoslovanske fotografije. Leta 1974 se je Srdan Mohorič zaposlil v Tovarni glinice in aluminija v Kidričevem, od koder tudi izhaja predstavljena serija fotografij z naslovom Fabrika.

Dornava • *Veselo in slavnostno na Polenšaku*

Peli slovenske pesmi pod lipo

Na predvečer dneva državnosti, v ponedeljek, 24. junija, je trg med župnijsko cerkvijo in gostilno Šegula na Polenšaku oživel.

Foto: Gregor Rihtar

Zavetje mogočne lipe, spomenik generala Maistra in park pred župnijsko cerkvijo so bili čudovita naravna kulisa sedaj že tradicionalne prireditve Petje slovenskih pesmi pod lipo na Polenšaku, ki ga ob dnevu državnosti in na čast generalu Maistru že vrsto let organizira Slovenjegoriško društvo General Maister Polenšak.

Vsako leto organizatorji k sodelovanju povabijo številne nastopajoče, domačine vseh generacij iz občine Dornava. Pojejo, igrajo in recitirajo samo slovenske pesmi vseh mogočih žanrov. Letos so tako ob rahlem večernem vetru in sončnem zahodu, plapolanju slovenske zastave nastopili prvošolka Nina Pukšič, drugošolka Zala Vršič, oktet iz Dornave, trobentar Janez Šumenjak, MePZ Magnificat, flavtistka Mara Ciglar, Gregor in Ela Rihtar, Neli Vivola, devetošolci OŠ Dornava, Amadeja Dvoršak in Martina Horvat.

Zbrane so nagovorili predsednik gostujočega društva Sandi Žuran, župan občine Dornava Matej Zorko in poslanec DZ, sicer tudi član SDGM Jožef Lenart. Povezovalka prireditve je bila Martina Horvat. S hvaležnostjo so se s trenutkom tišine spomnili idejnega očeta in ustanovitelja omenjene prireditve, žal že pokojnega Jožeta Hojnika.

MH

Ptuj • *Letni koncert muzejskih pevk navdušil*

Glasba ne pozna starostnih meja

»Petje nas povezuje, bogati in osrečuje.« S temi besedami so članice Ženskega pevskega zbora Društva prijateljev Pokrajinskega muzeja Ptuj - Ormož nagovorile občinstvo na tradicionalnem letnem koncertu v viteški dvorani ptujskega gradu. Letos so ga poimenovale Glasba nas povezuje in z njim obeležile 11. obletnico delovanja.

Zbor združuje osemnajst pevk, ki so čez leta nabirale svoje glasbene in življenjske izkušnje. Povprečna starost članic je namreč med 65 in 75 let. Kljub letom so izjemno aktivne, prepevanje v zboru jih veseli, hkrati pa napaja s pozitivizmom in občutkom pripadnosti. Po njihovih besedah je sodelovanje v zboru več kot le glasba, saj ponuja priložnosti za ustvarjanje nepozabnih trenutkov, trdna prijateljstva in izboljšanje splošnega počutja. Na tokratnem letnem koncertu so obiskovalci lahko začutili njihovo povezanost, poseben čar in toplino. Njihove izvedbe pesmi so odražale globoko razumevanje in čustveno zrelost, ki jo prinašajo leta prepevanja in druženja. Nenad Petrović, ki vodi zbor od leta 2018, je tokrat izbral zelo raznolik in širok repertoar, od klasičnih zborovskih del do narodnozabavne glasbe, ki nosi v sebi spomine in zgodbe preteklih generacij. Pevke so koncert začele z znano pesmijo Benjamina Ipavca Domovini in nadaljevale z zimzeleno melodijo Ne čakaj na maj. Občinstvo je bilo navdušeno tudi nad izvedbami Ne bodi kot drugi, Slovenija, od kot lepote, Naj bo pomlad, Beli cvet ...

Foto: EK

Ženski pevski zbor Društva prijateljev POMP je tudi letos pripravil letni koncert na ptujskem gradu.

Koncert so obogatili pevci in pevke iz Rač

V drugem delu koncerta so nastopili gostje, Mešani pevski zbor KUD Rače, ki jih prav tako vodi Nenad Petrović. S svojim nastopom so še dodatno obogatili večer. V zboru, ki je začel delovati leta 1946, prepeva 17 pevk in pevcev, njihov repertoar pa obsega predvsem slovenske ljudske in umetne pesmi. Člani zbora v prvi vrsti ohranjajo tradicijo zborovstva in med ljudi širijo slovensko pesem. Oba zbora sta ob koncu skupaj zapela pesem Mlade oči in požela glasen aplavz publike. Pevke ptujskega zbora so to priložnost izkoristile tudi za zahvale. Z manjšimi pozornostmi so se zahvalile zborovodji Nenadu Petroviću in korepetitorki Mirjani Kostić ter gostom iz Rač.

Ženski pevski zbor Društva prijateljev POMP ni pomemben samo zaradi glasbe, ampak poudarjanja pomena aktivnega staranja in življenjske vitalnosti. Starejšo populacijo ljudi namreč spodbuja, da ostaja dejavna in vključena v družbeno življenje. S svojimi nastopi tako doma kot čez mejo pevke opominjajo, da glasba ne pozna starostnih meja in da je lahko vir radosti ter povezanosti v vseh življenjskih obdobjih.

Estera Korošec

Gorišnica • *Športno društvo obeležilo 70-letnico delovanja*

Nogomet združuje vse generacije

Športno društvo Gorišnica je z več dogodki obeležilo 70 let delovanja. Organizirali so okroglo mizo o nogometu skozi čas, na kateri je sodeloval tudi znani trener Bojan Prašnikar. Osrednje dogajanje minulo soboto je privabilo v Gorišnico ljubitelje nogometa od blizu in daleč. Ob tem častitljivem jubileju so izdali tudi zbornik.

V slednjem so zbrali bogato zgodovino društva, pomembnejše dogodke, rezultate in fotografije. Nekaj strani so namenili tudi predstavitvi nogometne šole, ki je bila ustanovljena leta 2015. Gradivo za publikacijo sta zbrala in uredila Dušan Janžekovič ter Klementina Lindič. Uvodoma je nekaj besed zapisal župan Borut Kolar, ki je bil ustanovni član in predsednik nogometne šole v Gorišnici. Članom društva je čestital ob tako pomembnem jubileju in poudaril velik pomen društva za lokalno skupnost. »Številni otroci in mladostniki so v športnih dejavnostih v društvu pridobili pomembne življenjske izkušnje,« je zapisal. Osrednje dogajanje ob okroglem jubileju je bilo minulo soboto v športnem parku s kulturno prireditvijo, golažijado in veselico pod šotorom.

Športno društvo Gorišnica je bilo ustanovljeno leta 1954, zadnje leto in pol pa ga vodi predsednik Matjaž Korez. »Da letos praznujemo tako velik jubilej, je zaslužen vsak član, prostovoljec, navijač, sponzor in donator. Posebno zahvalo si zaslužijo vsi predsedniki in vodstva društev, ki so skozi leta s svojo predanostjo, trdim delom in strastjo do športa naredili naše društvo tako posebno in uspešno,« je poudaril Korez in dodal, da imajo trenutno okoli 300 članov, od tega 170 mladih, na kar so še posebej ponosni. Njihova šola nogometa, ki vključuje kar osem selekcij, se lahko kot ena izmed redkih pohvali s popolno nogometno piramido, kar pomeni, da lahko mladi talenti v klubu napredujejo skozi vse starostne kategorije.

Članske tekme so postale družinski dogodki

Izjemno uspešna je tudi članska ekipa, ki se trudi za dosego najvišjih ciljev v super ligi Medobčinske nogometne zveze Ptuj. V ŠD pa deluje tudi ekipa veteranov, ki navdihuje mlajše generacije nogometašev. Velik poudarek dajejo izobraževanju trenerjev mlajših selekcij, udeležujejo se mednarodnih turnirjev, od letos pa imajo profesionalnega trenerja. Tekme članske ekipe po besedah Koreza privabljajo veliko število gledalcev, saj so prave športne prireditve, na katerih se zberejo cele družine, da podprejo svoje junake. Poleg tega prirejajo različne dogodke za otroke, ki popestrijo vsak nogometni dan in privabijo tudi najmlajše nogometne navdušence. Njihov glavni cilj je pripeljati mlajše selekcije v višji rang tekmovanja pod okriljem Nogometne zveze Slovenije. Letos so kadeti imeli priložnost preboja v drugo slovensko ligo, vendar jim ni uspelo.

Estera Korošec

Foto: ČG

V Športnem društvu Gorišnica so izjemno zadovoljni s športno infrastrukturo. Zaradi velikega števila otrok, mladostnikov in odraslih, ki vsakodnevno trenirajo, pa bi potrebovali vsaj še eno dodatno igrišče.

Foto: EK

Ženin odšel s poroke zaradi nogometa

Davorin Šterbal je član Športnega društva Gorišnica že vse od leta 1974, trenutno pa tudi eden izmed članov upravnega odbora. Nogometni ekipi se je priključil, ko je bil star 13 let. Tako kot danes je bil tudi takrat med dečki nogomet eden izmed bolj priljubljenih športov. Takrat so bili po besedah Šterbala popolnoma drugi časi, predvsem ni bilo pravih pogojev za treninge. Mladi nogometaši so se zbirali na igrišču pri cerkvi, kjer ni bilo ne slačilnic in ne tribune. Preoblačili so se v manjšem lesenem objektu, zbitem iz desk. Za pranje športnih oblačil je skrbela gospa, ki je živela v bližini. Plačali so jo kar iz lastnega žepa, enako je bilo s plačilom za sodnike. V kasnejših letih so člani večinoma s prostovoljnim delom postavili slačilnice in tribune, kar je pogoje za delo bistveno izboljšalo. Že takrat so imeli cilj, da bi nekega dne imeli pomožno igrišče. Šterbal se iz tistih časov spominja, da nogometaši načeloma niso izpustili nobene tekme. Zgodilo se je celo, da je ženin odšel s poroke, samo da je lahko igral na tekmi. Pred dvema letoma so se razveselili odprtja novega športnega parka, kjer nogometaši trenirajo v vrhunskih pogojih. »Nogomet je vsekakor prva šola za življenje, saj je treba sodelovati, se boriti. Danes so seveda prijemi in tehnike poučevanja drugačni kot včasih,« je povedal Šterbal, ki nogometa sicer ne igra več, je pa ostal aktiven v društvu, hkrati pa je tudi strasten navijač. Zelo ponosen je tudi na svoje tri vnuke, ki z velikim zanosom trenirajo nogomet.

Kidričevo • *Župan nagradil tri zlate odličnjake*

Dosežki Blaža, Lane in Mie so izstopali

Župan Anton Leskovar je že tradicionalno čestital devetošolcem, ki so se vpisali v zlato knjigo odličnjakov. V šolskem letu 2023/24 so s svojim uspehom, dosežki in prizadevnostjo izstopali Blaž Gojkošek, Lana Lešnik in Mia Topolovec. Ob tej priložnosti jim je župan izročil nagrade.

Blaž Gojkošek, zlati odličnjak OŠ Cirkovce, je bil vsa leta prizadeven in uspešen pri šolskem delu ter aktiven na športnem področju in pri različnih projektih. Osvojil je številna priznanja na različnih tekmovanjih, največ na matematičnem področju. Dobil je priznanje diamantni kenguru za osvojene nagrade na tekmovanju Mednarodni matematični kenguru v vseh letih osnovnošolskega izobraževanja. Nadvse uspešen je bil tudi na tekmovanju iz logike, geografije, biologije, kemije ... Lana Lešnik se je prav tako vpisala v knjigo zlatih odličnjakov OŠ Cirkovce. V času šolanja je sodelovala na številnih kulturnih prireditvah, literarnih natečajih, aktivna je bila tudi pri različnih projektih. Uspešna je bila na tekmovanjih v znanju iz biologije, zgodovine, angleškega jezika, geografije, fizike, slovenščine, izkazala pa se je tudi na tekmovanju iz znanja o sladkorni bolezni in osvojila srebrno priznanje za turistično projektno nalogo. Mia Topolovec, zlata odličnjakinja OŠ Kidričevo, je bila uspešna tako na kulturnem kot športnem področju. Dosegla je izjemne rezultate na športnih tekmovanjih v odbojki. Njeni literarni prispevki so objavljeni v zborniku Mlada Vilenica. Prejela je priznanja za literarne prispevke in objave na natečajih Mlada pesniška olimpijada, Festival poezije Rima raja, Evropa v šoli, Metuljev let, Pišem za prijatelja, Mali pranger, Bodi pisatelj itd. Med drugim je bila prizadevna v oddelčni skupnosti, vsa leta je gojila spoštljiv odnos do učencev, učiteljev in delavcev šole.

EK

Foto: ČG

Župan Anton Leskovar je podelil priznanja trem zlatim odličnjakom.

Žetale • *Slovo minimaturantov iz vrtca*

Slovo z diplomo in sladoledom

Konec junija je tudi v žetalskem vrtcu potekal prav poseben dogodek – deset radovednih, pogumnih in srčnih minimaturantov se je poslovilo od vrtca.

Foto: Arhiv vrtca

Dogajanje se je začelo s prireditvijo, na kateri so vsi otroci vrtca ob prisotnosti staršev, starih staršev in vzgojiteljev pokazali, kaj vse so se naučili čez leto. Dramatizacije, plesne točke, pesmi in recitacije so napolnile dvorano z otroško radostjo in ponosom. Nato so se s posebno točko predstavili še minimaturanti ter zaupali, kaj želijo postati, ko odrastejo. Vsak minimaturant je ob slovesu prejel posebno diplomo in majhno darilo, ki ga bo spominjalo na lepe trenutke v vrtcu.

Vrhunec praznovanja pa je bil slavnostni sprejem pri županu. Župan Anton Butolen in direktorica občinske uprave Maja Kramer sta minimaturante in vzgojiteljice toplo sprejela in jim izrekla čestitke ob tej pomembni prelomnici. Minimaturanti so se predstavili s pesmico, nakar je sledilo prijetno in sproščeno druženje ob soku in sladoledu. Ob slovesu sta župan in direktorica otrokom zaželela veliko uspehov v šoli ter vsakemu otroku podarila praktično darilo.

S. B.

Markovci • *Velik gasilski praznik v Prvencih*

V PGD Prvenci - Strelci praznovali okrogli jubilej

Prostovoljno gasilsko društvo Prvenci - Strelci letos praznuje 40 let delovanja. Ta pomembni mejnik so obeležili hkrati s prvo obletnico delovanja Gasilske zveze Markovci - Cirkulane - Zavrč. Oba dogodka so počastili z gasilsko parado, svečano prireditvijo, predajo dveh novih gasilskih vozil ter gasilsko veselico.

Foto: EK

Mimo častne tribune so v mimohodu prihajali različni gasilski ešaloni: mladinci, članice, člani ter motorizirani del parade.

Osrednje praznovanje se je začelo z gasilsko parado v Prvencih, v kateri so se zvrstili praporščaki, sledili so ešaloni mladine, gasilk in gasilcev tako iz domačega kot okoliških društev ter gasilska vozila za prevoz moštva, cisterne in vozila za tehnično reševanje. Dogajanje se je nadaljevalo s svečano slovesnostjo v prireditvenem šotoru. Prvi je zbrane nagovoril Denis Metličar, predsednik PGD Prvenci - Strelci, in poudaril pomen okroglega jubileja. Povedal je, da so najmlajše društvo v Gasilski zvezi Markovci - Cirkulane - Zavrč, vendar zaradi tega niso nič manj aktivni ali zagnani za delo. Gasilstvo ima tako v Prvencih kot Strelcih precej daljšo tradicijo, saj so bili vaščani dejavni v okviru PGD Sobetinci. Vrsto let so si prizadevali, da bi ustanovili svoje društvo, in to jim je v letu 1984 tudi uspelo. Metličar je med drugim povedal, da so zelo veseli, da bodo lahko ob tej priložnosti svojemu namenu predali dve novi pridobitvi. Konec leta 2022 so s pomočjo občine ter sponzorjev in donatorjev kupili novo vozilo za prevoz moštva GVM-1 in naslednje leto še priklopno vozilo PMB za prevoz motorne brizgalne in potrebnega orodja.

Zveze ni brez zagnanih gasilk in gasilcev

Ob prvem dnevu gasilca Gasilske zveze Markovci - Cirkulane - Zavrč je njen predsednik Janko Fišinger poudaril pomen vseh prostovoljnih gasilk in gasilcev iz desetih društev in treh občin. Po njegovih besedah brez njihovega dela in zagnanosti novoustanovljena zveza ne bi mogla uspešno delovati. »Na tortah nekaterih veliko starejših zvez gorijo kresovi. Na naši smo prižgali prvo svečo, ki pa gori toliko bolj močno in ponosno. Veliko dela smo že opravili, pred nami so številni novi izzivi,« je dejal Fišinger. Ob tej priložnosti je čestital PGD Prvenci - Strelci za okrogli jubilej in ustanovnim članom namenil vse pohvale. Slednji so namreč pred štirimi desetletji zbrali dovolj poguma za ustanovitev lastnega gasilskega društva. Pri tem je izjemno pomembno, da so se z gasilci iz Sobetincev razšli v prijateljskem duhu. Gasilsko društvo vsa ta leta deluje izjemno uspešno, s skupnimi močmi so zgradili gasilski dom, izpopolnili so tudi sodobni vozni park in tehniko. »PGD Prvenci - Strelci je pomemben člen naše gasilske zveze, saj zagotavlja varnost tako svojim vaščanom kot sosednjim vasem,« je dodal Fišinger.

Foto: EK

Svečana predaja novega vozila GVM-1 in priklopnega vozila PMB

Med slavnostnimi govorci je bil tudi markovski župan Milan Gabrovec, ki je izpostavil neprecenljivo vlogo PGD Prvenci - Strelci v lokalni skupnosti. »Člani društva niso samo pripravljeni tvegati svojih življenj za druge in so prvi na prizorišču nesreč in požarov, ampak so tudi srce skupnosti in gonilna sila številnih dogodkov.« Ob trikratnem praznovanju je zbrane nagovoril tudi Dejan Jurkovič, predsednik upravnega odbora Gasilske zveze Slovenije in predsednik sveta Podravske regije. V svojem nagovoru je poudaril velik pomen manjših gasilskih društev, ki ne opravljajo samo svojega osnovnega poslanstva, ampak povezujejo vaščane in organizirajo številne dogodke. Ob prvem rojstnem dnevu Gasilske zveze Markovci - Cirkulane - Zavrč je predsedniku Janku Fišingerju izročil personalizirano penino. Sledila je slavnostna podelitev odlikovanj Gasilske zveze Slovenije, društvenih značk, zahval botrom ter plaket. Druženje se je nato nadaljevalo z gasilsko veselico.

Estera Korošec

Cerkvenjak • *Osrednja slovesnost ob občinskem prazniku*

Letos brez zlatega grba

Mesec dni trajajoče praznovanje ob 28. rojstnem dnevu občine bodo v Cerkvenjaku sklenili ta konec tedna, preteklo nedeljo pa so v kulturnem domu pripravili proslavo.

Foto: FT

Srebrni grb občine Cerkvenjak so poleg Franca Kocuvana ob 70-letnici delovanja prejeli lovci LD Dobrava.

Zbrane v dvorani je poleg župana Marjana Žmavca nagovoril minister za kohezijo in regionalni razvoj Aleksander Jevšek, ob tej priložnosti pa so najzaslužnejši posamezniki in organizacije prejeli tudi priznanja. Zlatega grba občine letos niso podelili, so pa zato dva srebrna, in sicer je prvi ob 70-letnici delovanja ter skrbi za naravo in divjad pripadel Lovski družini Dobrava, drugi pa Francu Kocuvanu za vsestransko društveno udejstvovanje. Bronasti grb je dobila Antonija Zorko, prostovoljka in aktivistka v več društvih, plaketa občine pa je za uspehe na področju podjetništva šla v roke Boruta Anželja, lastnika Avta Anželj.

Med dobitniki priznanja župana so: Irena Lorenčič za 40 let dela na področju krojaštva in modnega šiviljstva ter kreacij oblek za cerkvenjaške vinske kraljice, Branko Mohorič za aktivno delo v društvih, Ivana Pleger za dolgoletno vodenje skupine ljudskih pevcev pri DU Cerkvenjak, Branko Lorenčič za več kot 20-letno uspešno slikopleskarsko obrt in sodelovanje na prireditvah Gradovi kralja Matjaža v Črni na Koroškem ter združenje Slovenskogoriški forum Cerkvenjak za 25 let uspešnega dela na področju raziskovanja, dokumentiranja in publiciranja naravne in kulturne dediščine ter zgodovine osrednjih Slovenskih goric. Nagrajeni so bili tudi najboljši osnovnošolci in diplomanti, Turistično društvo Cerkvenjak pa je podelilo še dve priznanji za urejenost okolja.

SD

Podlehnik, Ptuj • *Dober izkupiček dobrodelnih prireditev*

Zbrali skoraj 1600 evrov

Ves izkupiček dveh velikih dobrodelnih prireditev je bil prejšnji teden v sodelovanju s Karitasom predan babici štirih otrok iz Markovcev, ki so ostali brez mame. Zbrana sredstva so sprejeli z veliko hvaležnostjo.

Foto: DK

Ekipe so z veseljem ves dan delale za dober namen in spekle več tisoč čevapčičev.

V okviru dveh velikih dobrodelnih prireditev, Palačinkijade v nakupovalnem središču Velenjka in Čevapčijade v Qcentru na Ptuju, so organizatorji zbirali prostovoljne prispevke. Skupaj se je na teh junijskih dogodkih zbralo okrog 1600 evrov. Nekaj manj kot tisoč evrov je znesek, ki so ga prispevali obiskovalci obeh nakupovalnih središč. Koncept prireditev je bil namreč zastavljen tako, da je bila pokušina palačink in čevapčičev za vse brezplačna, kdor je želel, pa je po svojih zmožnostih lahko daroval za dober namen. Ker je bila Čevapčijada tekmovalnega značaja, so bile za sodelujoče namenjene lepe nagrade: 300, 200 in 100 evrov darilnih bonov za nakupovalno središče Qcenter za prva tri mesta. Prav vse ekipe so se svojim nagradam odpovedale in jih predale v dobrodelni namen. Zmaga na Čevapčijadi je sicer šla v roke ekipe Pošta 2249, drugouvrščeni so bili člani ekipe Tajkun, tretje mesto si je prislužila gostilna Na Gmajni z Razkrižja.

»Vsa zbrana sredstva in darilne bone smo prejšnji teden predali babici, ki je bila zelo vesela donacij. Hvaležni smo vsem, ki so pri tem sodelovali, ljudje so dokazali, da imajo veliko srce. Imajo še kar nekaj načrtov, kaj želijo urediti, zato takšne donacije pridejo še kako prav,« je dejal Janez Rožmarin, predstavnik Karitasa, ki je donacijo predal skupaj s krajankama Podlehnika Zdenko Golub in Marico Repinc.

Dženana Kmetec

Atletika
Šest kolajn za AK Ptuj, Čeh le 20 cm manj kot v Rimu
Stran 14

Nogomet
VAR in sodnikovi podaljški
Stran 14

Olimpijska bakla
Šport nas povezuje in združuje v veliko družino
Stran 15

Kolesarstvo
Maj Bohak do naslova državnega podprvaka
Stran 15

Urednik športnih strani:
Jože Mohorič.
Sodelavci:
David Breznik, Uroš Krstič, Niko Šoštarič, Simeon Gönc, Franc Slodnjak, Silva Razlag, Črtomir Goznik.

Športni tednik

E-mail: sport@radio-tednik.si

Poslušajte nas na svetovnem spletu!
RADIOPTUJ na spletu
www.radio-ptuj.si

Nogomet • 2. SNL

Za ogrevanje Pevnik proti šumarjem, nato Arsić proti dravašem

S ponedeljkovim začetkom priprav se je za igralce in strokovno vodstvo Aluminija in Drave začelo zares. Kidričani so prvi trening opravili v dopoldanskem terminu, Ptujčani pa v popoldanskem.

Jura Arsić je na prvem sestanku in treningu v Kidričevem pozdravil 22 igralcev, med njimi je precej igralcev na preizkušnji. Nekaj odhodov se je v tem času že zgodilo, ob omenjenih **Gašperju Jovanu** (Bravo), **Sandru Jovanoviću** (Koper) in **Tomu Kljunu** (Nafta) so se v Kidričevem poslovili že tudi od kapetana **Tina Martića in Luke Koblarja**, za podaljšanje posoje pa se s Celjem še pogajajo za **Tina Matića**. Najverjetneje sta zadnji tekmi v rdeče-belem dresu odigrala tudi **Marko Brkljača** (posoja Dinamo) in **Stanislav Krapukhin**.

Skoraj v celoti se je spremenil tudi strokovni štab, saj sta po **Robertu Pevniku** (Bistrica) odšla tudi pomočnik **Dejan Krljanović** in kondicijski trener **Klemen Čretnik** (oba v Celje). Na mesto pomočnika prihaja **Andraž Mlakar** (dosedanji trener U-15), v štabu pa bo kot analitik deloval **Jure Gojznik**. Ostaja še odprto mesto kondicijskega trenerja. Trener vratarjev ostaja **Martin Jarc**.

„Vesolje se je nekoliko poigralo z vsemi nami," je glede žreba v smehu dejal Arsić in nadaljeval v resnejšem tonu: „Žreb je nedvomno zanimiv, saj najprej v Kidričevo prihaja bivši trener s svojo novo ekipo Bistrice, nato pa grem sam s svojo novo ekipo na Ptuj, k moji prejšnji ekipi. Ne glede na vse bodo v vsaki tekmi na voljo tri točke. Jasno je, da je v nogometu v takšnih situacijah včasih treba izklopiti čustva in se osredotočiti na naloge, ki me čakajo kot trenerja Aluminija. Res se veselim izziva v šumi."

Kidričani že imajo določen okvirni spisek pripravljalnih tekem, izmed prvoligašev se bodo pomerili z Radomljani in Varaždinom.

Foto: Črtomir Goznik

Nogometaše Aluminija (fotografija je iz uvodnega treninga) čaka z dvobojema proti Bistrici in Dravi atraktiven začetek sezone.

Pripravljalne tekme NK Aluminij

- sreda, 10. 7. – NK Jurovski Dol
- sobota, 13. 7. – NK Radomlje
- sreda, 17. 7. – NK Rudar Velenje
- sobota, 20. 7. – NK Varaždin
- sreda, 24. 7. – Al Khaleej
- sobota, 27. 7. – NK Dob
- petek, 2. 8. – ND Dravinja (generalka 1)
- sobota, 3. 8. – NK Hajdina (generalka 2)

Tudi Lampret in Mlakar

Iz tabora NK Drava Ptuj še naprej prihajajo novice o podaljševanju pogodb z dosedanjimi nosilci igre, doslej so zvestobo modremu dresu podaljšali **Simon Rogina, Niko Šalamun, Nik Erhatič, Luka Lovenjak, Filip Janežič, Liam Doplihar in Angelo Timotej Rec**. Nazadnje sta to storila še mlada **Jan Lampret in Klemen Mlakar.**

„Drava je z izjemo leta in pol, ko sem nastopal za Muro, že 10 let moj domač klub in vesel sem, da sem se letos vrnil na Ptuj. Hvaležen sem, da nam je uspelo priti v 2. ligo. Zahvaljujem se za vso podporo navijačev, ki sem je bil skupaj s soigralci deležen – atmosfera na letošnjih tekmah je bila res odlična. Sedaj nas čaka veliko trdega dela, s katerim želimo pustiti pečat tudi v 2. ligi," je dejal šele 17-letni vratar Jan Lampret, ki je pridno zbiral nastope v mladinskem in članskem moštvu Drave.

Podobno velja za Klemna Mlakarja, ki je bil del ptujske nogometne šole vse od selekcije U8 do U-15. Nato je svoj talent razvijal v šoli NK Maribor, se za pol sezone preselil še v Aluminij, dokler se ni v sezoni 2022/23 vrnil v Dravo.

„Ponosen sem, da sem lahko bil del te zgodbe in smo se uvrstili v 2. ligo. Ustvarili smo dobro vzdušje tako na igrišču kot v slačilnici. Zahvaljujem se vsem, ki ste verjeli v nas in nas podpirali s tribune, obenem pa upam, da se vidimo v naslednji sezoni v še večjem številu," je ob podaljšanju pogodbe dejal Klemen (letnik 2004), ki že nekaj časa opozarja nase z izvrstnimi predstavami.

Razpored tekem Aluminija in Drave v jesenskem delu sezone 2024/25:

1. krog: Aluminij – Kety Emmi&Impol Bistrica, Dravinja – Drava Ptuj
2. krog: Drava Ptuj – Aluminij
3. krog: Aluminij – Tabor Sežana, Ilirija 1911 – Drava Ptuj
4. krog: Drava Ptuj – Gorica, Vitanest Bilje – Aluminij
5. krog: Aluminij – Krka, Beltinci Klima Tratnjek – Drava Ptuj
6. krog: Drava Ptuj – Brinje Grosuplje, TKK Tolmin – Aluminij
7. krog: Aluminij – Jadran Dekani, Rudar Velenje – Drava Ptuj
8. krog: Drava Ptuj – Triglav Kranj, Dravinja – Aluminij
9. krog: Aluminij – Slovan, Kety Emmi&Impol Bistrica – Drava Ptuj
10. krog: Aluminij – Ilirija 1911, Slovan – Drava Ptuj
11. krog: Drava Ptuj – Tabor Sežana, Gorica – Aluminij
12. krog: Aluminij – Beltinci Klima Tratnjek, Vitanest Bilje – Drava Ptuj
13. krog: Drava Ptuj – Krka, Brinje Grosuplje – Aluminij
14. krog: Aluminij – Rudar Velenje, TKK Tolmin – Drava Ptuj
15. krog: Drava Ptuj – Jadran Dekani, Triglav Kranj – Aluminij

Letos je v mladinski kategoriji v 20 nastopih dosegel 25 zadetkov, kar ga je uvrstilo na prvo mesto lestvice strelcev. V članski ekipi je bil vseskozi del začetne enajsterice in tudi v tej je dosegel 8 zadetkov. S 1558 minutami je bil med igralci, ki so na igrišču prebili največ časa.

O žrebu, ki Dravi v uvodnih krogih namenja Dravinjo in Aluminij, je nekaj besed spregovoril kapetan **Nik Erhatič**: „Na žreb nimamo vpliva, enostavno ga moramo sprejeti takšnega, kot je. Z Dravinjo se poznamo, saj smo se v sezoni 2022/23 prav z njimi v 3. ligi borili za napredovanje v 2. ligo. Takrat nam ni uspelo, a nam je zato leto pozneje in se bomo sedaj srečali v 2. ligi. Kar nekaj igralcev je takšnih, ki se med seboj poznamo, zato bo še posebej zanimivo. Ob tem je Dravinja v prvi sezoni med drugoligaši pustila zelo dober vtis. Temu takoj sledi derbi z Aluminijem, s katerim prihaja naš bivši trener. Z njim smo se razšli na povsem korekten način, tako da se že veselim tega srečanja. Test z bivšim prvoligašem bo tudi dober kazalnik pripravljenosti na začetku sezone, saj bo Aluminij zagotovo štartal na vrh. Ob tem bo šlo za derbi, ki bo privabil veliko gledalcev in bo nedvomno pomembno zaznamoval uvodni del sezone."

Foto: Črtomir Goznik

Nik Erhatič (Drava)

Jože Mohorič

Motokros • Dirka za SP v Indoneziji

Prado v Indoneziji vzel nekaj točk Gajserju

S prvo dirko v Indoneziji (druga bo na vrsti konec tedna) se je sezona svetovnega prvenstva v motokrosu prevesila v drugo polovico. Že razplet te velike nagrade je nakazal, da vodilnega v skupnem seštevku Tima Gajserja čaka zelo težko delo pri obrambi rdeče številke.

Konkurenca v Lomboku je sicer precej okrnjena, saj se zaradi visokih stroškov in dolgega potovanja veliko dirkačev – predvsem netovarniških moštev – raje odpove nastopu v daljni Aziji. V kvalifikacijah je tako v elitnem razredu startalo le 18 dirkačev, v dveh nedeljskih dirkah v konkurenci pa 16. Med njimi je bil tudi Jan Pancar.

V soboto je Gajser kvalifikacije končal kot tretji, kar je njegov najslabši kvalifikacijski izid v sezoni (!), pred njim sta bila Herlings in Prado. Pancar je z osmim dosežkom prvič v elitni konkurenci prišel tudi do točk v kvalifikacijah, kjer jih dobi najboljših deset dirkačev.

Prva vožnja je minila brez posebnosti, le na uvodu je bilo nekaj zamenjav pozicij pri vrhu. Ko so se vodilni Nizozemec Jeffrey Herlings, drugi Španec Jorge Prado in tretji Tim Gajser razvrstili v tem vrstnem redu, so pri njem vztrajali do konca.

Identičen vrstni red je bil na začetku druge vožnje, nato pa je Gajser izkoristil napako Prada, ki je zapeljal s proge, in se zavihtel na drugo pozicijo. V četrtem se je po padcu Herlingsa slovenski dirkač prebil v vodstvo, a ga je kmalu začel ogrožati Prado.

Ob prehitevanju Prada je ta za trenutek zastal, tako da je prišlo do stika, po katerem je Gajser pristal na tleh. Nekaj krogov pozneje je bil Gajser še enkrat na tleh, zatem pa je nekaj časa vozil v počasnejšem ritmu. Zdrsnil je na peto mesto, kjer je ostal do konca vožnje. Po koncu dirke je bilo opaziti malo nejevolje, v prvi vrsti zaradi trka s Pradom, ki bi se mu zagotovo bilo mogoče izogniti.

Gajser je s tretjim in petim mestom ostal brez stopničk zmagovalnega odra, saj je imel enako število točk (36) kot tretji Nizozemec Calvin Vlaanderen, a slabšo drugo vožnjo. Slavil je Prado (47) pred Herlingsom, ki je imel enak točkovni izkupiček.

Pancar je prvo vožnjo končal na 12. mestu, drugo na devetem, potem ko je nekaj časa vozil že na osmem. Skupno je bil deseti.

Če se je Gajser v Indonezijo odpravil z lepo zalogo prednosti (34 točk), pa je Pradu to uspelo krepko zmanjšati – na 22 točk. Lepo število točk je zbral tudi Herlings, ki bi se lahko ob podobnem nadaljevanju sezone prav tako vključil v boj za končno zmago.

JM, sta

Dirka za VN Zahodne Nuse Tenggare (Indonezija), rezultati:

1. Jorge Prado	Španija	Gasgas	22	25	47
2. Jeffrey Herlings	Nizozemska	KTM	25	22	47
3. Calvin Vlaanderen	Nizozemska	Yamaha	18	18	36
4. Tim Gajser	Slovenija	Honda	20	16	36
5. Jeremy Seewer	Švica	Kawasaki	15	20	35

Skupni vrstni red v SP (11/20):

1. Tim Gajser	Slovenija	Honda	555
2. Jorge Prado	Španija	Gasgas	533
3. Jeffrey Herlings	Nizozemska	KTM	497
4. Calvin Vlaanderen	Nizozemska	Yamaha	381
5. Jeremy Seewer	Švica	Kawasaki	374

Foto: HRC

Tim Gajser je na prvi dirki v Indoneziji ostal brez stopničk, zadržal pa je rdečo številko.

Foto: AZS

Kristjan Čeh je svoj edini letošnji nastop v Sloveniji opravil z oceno zelo dobro.

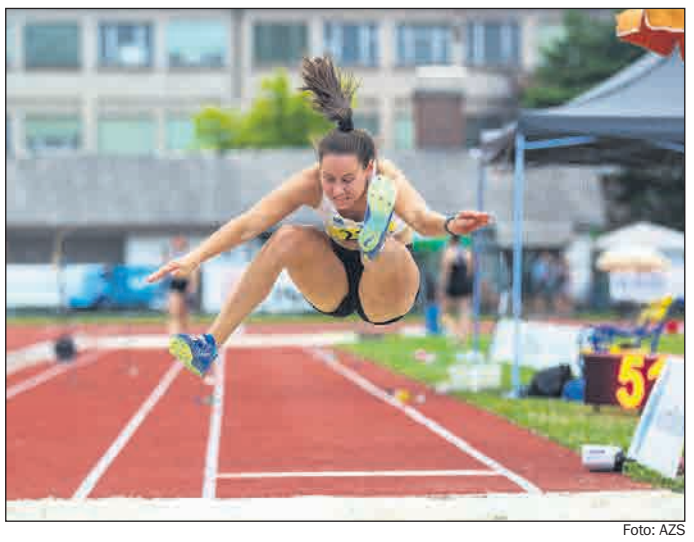

Foto: AZS

Maja Bedrač je v skoku v daljino ugnala vso konkurenco z le dvema veljavnima skokoma.

Foto: AZS

Anej Čurin Prapotnik se je v teku na 100 metrov približal letošnjemu najboljšemu izidu, kar je zadostovalo za naslov državnega prvaka.

Atletika • *Državno prvenstvo v Celju*

Šest kolajn za AK Ptuj, Čeh le 20 cm manj kot v Rimu

V soboto in nedeljo je na prenovljenem stadionu Kladivarja v Celju potekalo prvenstvo Slovenije za člane in članice, na katerem so nastopili atleti in atletinje iz 36 slovenskih klubov. Med njimi je bil zelo uspešen tudi Atletski klub Ptuj, saj so njegovi predstavniki osvojili pet naslovov državnih prvakov, v soboto Kristjan Čeh, Anej Čurin Prapotnik, Maja Bedrač in Veronika Domjan; slednja je enega dodala še v nedeljo.

V soboto je bil v središču pozornosti evropski prvak in svetovni podprvak **Kristjan Čeh**, ki je v metu diska osvojil svoj sedmi naslov državnega prvaka. Svojo serijo metov je začel s 64,30 metra, nadaljeval s 65,83 metra, prestopom in nato končal s 67,88, 67,02 in 64,35 metra. Najboljši rezultat je le 20 cm slabši od tistega v Rimu, ki mu je prinesel evropski naslov (68,08 metra).

»Moj nastop na DP je bil soliden, ni bil najboljši, pa tudi ne najslabši, pričakoval sem kak meter daljši dosežek. Nisem bil spočit, imel sem težke noge, tudi zelo vroče je bilo, a tako bo tudi na OI v Parizu. V francoski prestolnici bo cilj zmagovalni oder. To je največja želja vsakega športnika, da se osvoji olimpijsko odličje, ne glede na to, kakšne barve,« je napovedal Čeh.

Pred dnevi se je zaročil z estonsko metalko kladiva Anno Mario Orel. Dejal je, da v olimpijski sezoni poroke še ne bo. »Trenutno je vse podrejeno nastopu v Parizu, za poroko bo čas prihodnje leto,« je dejal Čeh.

Tudi sicer je bilo prvi dan DP kljub visokim temperaturam doseženih veliko zelo dobrih izidov. Dosegel ga je tudi **Anej Čurin Prapotnik**, ki je slavil na 100 metrov z rezultatom 10,29 sekunde z dovoljenim vetrom v hrbet (+1,4 m/s). Za letošnjim najboljšim izidom 10,24 sekunde – dosegel ga je pred dobrim tednom v Mariboru – je zaostal le pet stotink. Močno konkurenco je imel tokrat v Jerneju Gumilarju (Mass), ki je bil drugi s svojim najboljšim izidom sezone 10,37 sekunde.

V kvalifikacijah je bil sicer najhitrejši gost iz Južnoafriške republike Retshidisitswe Mlenga, ki je izven konkurence tekel 10,28 sekunde (+1,0 m/s). Le 11 stotink počasnejši je bil Gumilar ob premočnem vetru v hrbet (+3,1 m/s), Čurin Prapotnik je dosegel tretji čas 10,42 (+1,0 m/s).

»Kvalifikacije sem opravil bolj taktično, z razmišljanjem, zato je bil slabši čas pričakovan. Med kvalifikacijami in finalom je bilo zagotovo premalo časa, le eno uro, zato finalnega teka nisem mogel odteči tako, kot bi ga lahko sicer. V zadnjih 30 metrih sem imel krče v mečnih mišicah, kar seveda ni izgovor. Kljub temu je bil rezultat kar soliden,« je po potrditvi statusa najhitrejšega Slovenca v tem trenutku dejal član ptujskega kluba Anej Čurin Prapotnik.

Najboljša v skoku v daljino sta bila pri dekletih **Maja Bedrač** (Ptuj) s 6,38 metra in pri fantih Klemen Modrijančič (Slovenska Bistrica) s 7,69 metra. Maja je imela v Celju le dva veljavna skoka (6,28 v tretji in 6,38 v peti seriji), z obema bi zmagala. Peto mesto je v tej disciplini zasedla **Zoja Sluga** (Ptuj), ki je zmogla daljavo 5,62 metra.

Četrto zlato medaljo je v soboto za AK Ptuj priborila **Veronika Domjan**, ki je bila v tesnem obračunu v suvanju krogle z rezultatom 12,76 metra za 23 cm uspešnejša od Karle Jerič (Krka).

V soboto so do medalje pritekli še člani štafete 4 x 100 metrov. V postavi **Andraž Petrovič** (letnik 2007), **Nik Stajnko** (2008), **Marcel Merc** (2006) in **Anej Čurin Prapotnik** (2003) so osvojili 3. mesto in bronaste medalje.

»Čeprav naše predaje še zdaleč niso bile dobre, smo dosegli kar soliden čas, zagotovo pa imamo še veliko rezerv,« je dejal Anej.

Kristjan Čeh: »Zaradi izkušenj iz Tokia mi bo letos vsaj kanček lažje«

Ker smo blizu olimpijskih iger, je že umestno vprašanje, kakšne spomine imaš na prve OI, ki si se jih udeležil v Tokiu pred tremi leti?

K. Čeh: »Imam lepe spomine, čeprav imam seveda zdaj drugačna pričakovanja kot takrat. Takrat sem bil na tekmovanju sam in sem osvojil 5. mesto, kar je bil pri mojih 22 letih vrhunski rezultat. Zdaj sem pred Parizom v boljši formi, sem bolje pripravljen, predvsem pa sem obkrožen z močno ekipo. Posledično je tudi osredotočenost boljša, kar je tudi največja razlika glede na Tokio.

Tudi izkušnje veliko štejejo: OI so največje tekmovanje in doživeti olimpijsko vas in ves ta vrvež najboljših športnikov je nekaj enkratnega. Tudi mene je to pred tremi leti prevzelo in nisem bil tako osredotočen na svojo tekmo. Zagotovo mi bo zaradi tistih izkušenj letos vsaj kanček lažje.«

Kakšen je tvoj načrt do Pariza?

K. Čeh: »Po nastopu v Celju imam v načrtih še nastopa na Švedskem (4. 7.) in na Madžarskem (9. 7.). Ostal bo še slab mesec do OI, v katerem bom naredil nekaj težkih treningov, potem pa se začne z nekoliko lažjimi treningi tempirati forma za nastop v Parizu.«

Foto: AZS

Veronika Domjan je osvojila zlati medalji v metu krogle in diska.

V nedeljo je bila ptujska zasedba manj številčna, kljub temu pa je Veronika poskrbela za nov naslov, to ji je (pričakovano) uspelo v njeni paradni disciplini, metu diska. Že v prvi seriji je zmogla daljavo 52 metrov, kar je bila za tekmice nedosegljiva znamka.

V finale teka na 200 metrov se je s šestim izidom kvalifikacij uvrstil **Andraž Petrovič**; zmogel je čas 22,32 sekunde, kar je njegov letošnji najboljši rezultat. V finalu mu ni uspelo ponoviti takšnega rezultata, z izidom 22,41 je zasedel končno 7. mesto.

Rezultati:

- tek na 100 m (m, veter: +1,4 m/s):

1. Anej Čurin Prapotnik (Ptuj)	10,29 s
2. Jernej Gumilar (Mass)	10,37 s
3. Matevž Šuštaršič (Krka)	10,51 s

- 4 x 100 m (m):

1. Mass Ljubljana 1	40,22 s
2. Krka Novo mesto 1	41,88 s
3. Ptuj 1	42,10 s

- disk (m):

1. Kristjan Čeh (Ptuj)	67,88 m
2. Tadej Hribar (Krka)	56,90 m
3. Tej Dragaš (Kranj)	43,79 m
5. Andraž Rajher (Ptuj)	43,07 m

- daljina (ž):

1. Maja Bedrač (Ptuj)	6,38 m
2. Urša Matotek (D. Toplice)	6,11 m
3. Brina Likar (Triglav)	6,07 m
5. Zoja Sluga (Ptuj)	5,62 m

- krogla (ž):

1. Veronika Domjan (Ptuj)	12,76 m
2. Karla Jerič (Krka)	12,53 m
3. Hana Urankar (Kladivar)	11,69 m

- disk (ž):

1. Veronika Domjan (Ptuj)	52 m
2. Hana Urankar (Kladivar)	49,23 m
3. Leja Bricman (S. Gradec)	40,67 m
7. Zala Cunk (Ptuj)	35,97 m

Uvrstitve ostalih članov AK Ptuj:

4. Andraž Rajher v metu kladiva, 58,41 m
5. Marcel Merc na 400 m, 48,51 s
5. Andraž Rajher v metu diska, 44,07 m
7. Andraž Petrovič na 200 m, 22,41 s (v kvalifikacijah 22,32 s – letošnji najboljši rezultat)
7. Aleja Horvat: krogla, 8,01 m, 7. mesto
10. Andraž Petrovič v teku na 100 m, 10,99 s
Nik Stajnko na 100 m, 11,70 s

JM

Nogomet • *EP 2024 v Nemčiji*

VAR in sodnikovi podaljški

Ljubitelji nogometa se v velikih množicah zgrinjajo na prizorišča tekem evropskega prvenstva, kjer v živo podpirajo svoje reprezentance. V skupinskem delu so te imele še nekaj možnosti za popravni izpit, od osmine finala naprej pa v tekmah na izpadanje tega ni več. Veselje na eni in razočaranje na drugi strani se tako sprehajata tako rekoč z roko v roki ...

Italijani so se v rednem delu skozi šivankino uho prebili v izločilne boje, odločilni zadetek proti Hrvatom so dosegli globoko **v sodnikovem podaljšku** (naši južni sosedje so posledično morali zapustiti Nemčijo). Na drugi strani so bili Švicarji zelo blizu osvojitve prvega mesta v skupini A, a so jim Nemci **v sodnikovem podaljšku** zabili gol za izenačenje, kar je Švicarjem prineslo tekmo osmine finala z Italijo. Tokrat se je Švicarjem vse vrnilo in Italijani so bili praktično brez možnosti za napredovanje.

Nemci, ki so si 1. mesto v skupini zagotovili z že omenjenim golom **v sodnikovem podaljšku**, je v osmini finala proti Dancem dolgo lomila odpor tekmecev, na koncu pa vendarle slavila z goloma Havertza in Musiale. Veliko dela na omenjenem srečanju so imeli sodniki **v VAR sobi**, ki so najprej posredovali ob golu Nemcev (razveljavili so ga zaradi prekrška), nato ob golu Dancev (razveljavili so ga zaradi dvocentimetrskega prepovedanega položaja!), nato pa še ob minimalnem igranju z roko danskega branilca (penal za Nemčijo) ... Eni bodo rekli, da gre pač za natančnost in da je tako najbolj pošteno, drugi pa, da to uničuje nogomet ...

Foto: m24.si

Slovenska izbrana vrsta je v ponedeljek zvečer odigrala svojo premierno tekmo izločilnih bojev na velikih tekmovanjih.

Angleži doslej na EP niso pokazali praktično ničesar, a so kljub neizprosnim kritikam iz lastne domovine že v četrtfinalu. To jim je uspelo na spektakularen način, z golom Bellinghama **v peti minuti sodnikovega podaljška** tekme s Slovaki. Slovaki so jo tako odnesli veliko slabše od Slovencev, ki so kljub golu Srbov **v sodnikovem podaljšku** napredovali v izločilne boje.

Najbolj suverene predstave še naprej kaže Španija. Furija je proti Gruziji sicer prejela prvi gol na EP in se prvič znašla v zaostanku, a jih to ni zmedlo. S štirimi goli so Gruzijce, kot eno največjih prijetnih presenečenj EP, poslali domov.

Sodnikov podaljšek in VAR sta tudi na EP tako kar pogosto uporabljeni besedni zvezi, kot tudi veliko drugih stvari v življenju pa tudi v tem primeru polarizirata navijače. Tem za nogometne debate pač nikoli na zmanjka ...

Jože Mohorič

EP 2024, osmina finala:

Berlin: **Švica** – Italija 2:0 (1:0); strelca: 1:0 Freuler (37.), 2:0 Vargas (46.);
Dortmund: **Nemčija** – Danska 2:0 (0:0); strelca: 1:0 Havertz (53., z 11-m), 2:0 Musiala (68.).
Gelsenkirchen: **Anglija** – Slovaška 2:1 (0:1, 1:1 – po podaljških); strelci: 0:1 Schranz (25.), 1:1 Bellingham (90. + 5), 2:1 Kane (91.);
Köln: **Španija** – Gruzija 4:1 (1:1); strelci: 0:1 Le Normand (18., ag.), 1:1 Rodri (39.), 2:1 Fabian Ruiz (51.), 3:1 Williams (75.), 4:1 Olmo (83.).
Düsseldorf: Francija – Belgija (5)
Frankfurt: Portugalska – Slovenija (6)
- torek, 2. julij:
18.00 München: Romunija – Nizozemska (7)
21.00 Leipzig: Avstrija – Turčija (8)

Razpored četrtfinala:

- petek, 5. julij:
18.00 Sttutgart: Španija – Nemčija
21.00 Hamburg: zmagovalec 5 – zmagovalec 6
- sobota, 6. julij:
18.00 Düsseldorf: Anglija – Švica
21.00 Berlin: zmagovalec 7 – zmagovalec 8

Olimpijska bakla

Šport nas povezuje in združuje v veliko družino

Olimpijska bakla je projekt OKS in je pred letošnjimi OI v Parizu drugič na poti (njena zgodba se je začela pisati pred OI v Tokiu). Gre za trimesečno potovanje po Sloveniji in zamejstvu, na katerem širi vrednote olimpizma in povezuje ljudi iz vseh koncev države. »S tem želimo športnikom in športnicam, ki bodo v času iger zastopali barve Slovenije, vliti dodatno moč in motivacijo še pred otvoritveno slovesnostjo,« so zapisali na OKS.

Na poti, ki letos poteka od 17. aprila do 13. julija, je bakla trenutno na Štajerskem. V preteklih dneh in tednih je (ali še bo) obiskala občine Cerkvenjak, Benedikt, Lenart, Duplek, Starše, Središče ob Dravi, Ormož, Sveti Tomaž, Trnovska vas, Sveti Andraž, Videm, Dornava, Gorišnica, Cirkulane, Zavrč, Markovci, Ptuj, Podlehnik, Žetale, Makole, Majšperk, Destrnik, Hajdina, Poljčane, Slovenska Bistrica, Poljčane in Kidričevo.

Eden od vrhuncev je bila postaja na Ptuju, kjer sta bila prisotna tudi Kristjan Čeh in Dejan Zavec. MO Ptuj je skupaj z Zavodom za šport, turizem in mladino podprla projekt in prireditev lepo povezala s kulinaričnim dogodkom v centru mesta.

Dejan je s skupino prostovoljcev pretekel krog v centru mesta, Kristjan pa ne. »V okviru kondicijskih treningov pretečem kar veliko, predvsem pozimi, trenutno pa to ni moja prioriteta. Tek res ni moj element,« je **Kristjan Čeh** pojasnil v smehu.

V resnejšem tonu je najboljši slovenski atlet povedal: »Olimpijska bakla simbolizira olimpijske igre, ki so res poseben dogodek. Gre za največje tekmovanje športnikov iz celega sveta, zato je poseben občutek, ko lahko olimpijsko baklo v tem kontekstu sprejmemo tudi na Ptuju. Sam se zavedam, da me ljudje podpirajo, obenem pa od mene tudi veliko pričakujejo, kar pa mi ne predstavlja dodatnega bremena. Lepo mi je, da me imajo mladi za vzornika. Že to, da se mladi želijo ukvarjati s športom, je velik uspeh, če pa se kasneje usmerijo v tekmovalni šport, pa je toliko bolje. Pomembno je, da imajo želje in cilje, da se udeležujejo treningov in tekmovanj, kar jih lahko ponese tudi do uspehov.«

Nekaj misli o olimpizmu je podal tudi Dejan Zavec: »Olimpijska bakla je nekaj veličastnega in s sabo nosi pozitivno noto. Ob tem nas vse skupaj tudi motivira h gibanju, kar je že samo po sebi dovolj veliko sporočilo. Zame je vedno čast in privilegij, da promoviram vse, kar je povezano s športom in še posebej olimpizmom. Želel bi si, da bi to motiviralo predvsem mlade. Eni imajo že zelo zgodaj olimpijske sanje, a teh ne uresničijo vsi, zato je še veliko bolj pomembno sporočilo, da šport združuje ljudi in nas povezuje v veliko športno družino.«

O pomenu ukvarjanja s športom je več povedal Franjo Rozman, vodja regijske pisarne OKS: »Zelo sem ponosen na odziv ob obisku olimpijske bakle v naši pokrajini. Tudi na Ptuju so ljudje z obiskom dokazali, da je to mesto športa. Veseli smo, da nam je uspelo k sodelovanju pritegniti takšna športnika, kot sta Kristjan in Dejan. Ljudje znajo ceniti njun trud, ki sta ga oz. ga Kristjan še vlaga v športno kariero. Kristjan je eden najperspektivnejših slovenskih športnikov, zelo občudujem njegove dosežke. Dejan pa je že vrsto let zaščitni znak Ptuja, pa še nekaj okoliških občin, s katerimi je povezan.

Opomnil bi tudi na dan olimpizma, ki vsako leto poteka 24. junija – na dan ustanovitve Mednarodnega olimpijskega komiteja (MOK) – in nosi sporočilno noto, da vrhunski športniki mlade navdušujejo za šport ter jih spodbujajo h gibanju. Ukvarjanje s športom, pa tudi z drugimi dejavnostmi, kot so kultura, gasilstvo, nas bogati. Tudi zaradi tega sem vesel, da sta nas Kristjan in Dejan počastila z obiskom.«

Jože Mohorič

Foto: Črtomir Goznik

Direktorica Javnega zavoda za mladino, šport in turizem Tanja Srečkovič Bolšec, ptujska županja Nuška Gajšek, Kristjan Čeh, Dejan Zavec in Franjo Rozman

Foto: Črtomir Goznik

Utrinek z obiska slovenske bakle na Ptuju

Kolesarstvo • Državno prvenstvo v Trebnjem

Maj Bohak do naslova podprvaka

Pred tednom je v Trebnjem potekalo Državno prvenstvo v cestni vožnji 2024, na katerem so nastopili tudi mladi člani KK Perutnina Ptuj.

Med mlajšimi mladinci so nastopili **Nik Muršec, David Adam, Luka Lupša, Lucian Kostanjevec, Jernej Bornšek, Jakob Bornšek in Maj Bohak**.

„Maj se je najbolje znašel na izjemno selektivni progi z dvema vmesnima vzponoma. Že pred DP je kazal odlično pripravljenost, zato so bila pričakovanja visoka in na koncu tudi uresničena. Selekcija se je naredila že v prvem krogu od treh; med sedmerico kolesarjev je bil Maj, tik za njimi pa Luka, ki mu je zmanjkalo le nekaj metrov, da bi se priključil vodilni skupinici. Ta je bila naslednji vzpon razdeljena na vodilnega kolesarja, skupinico štirih kolesarjev in dva, ki sta lovila. Vodilni kolesar je bil Vanja Kuntarič Žibert, ki si je po ravninskih odsekih do konca dirke privozil skoraj dveminutno prednost. Za njim se je v zadnjem kilometru odvil šprint štirih kolesarjev (dva Sava Kranj, en Meblo Jogi in en KK Perutnina Ptuj). Maj se je izmed četverice najbolje znašel v šprintu in je tako postal podprvak v cestni vožnji. Tudi vsi ostali naši kolesarji so dirko zaključili v borbenem slogu, kar v kolesarstvu veliko šteje," je dejal **Tim Roškar**, trener v KK Perutnina Ptuj.

Za omenjeno dirko je potekala dirka mlajših in starejših mladink, ki so morale prevoziti dva kroga. Ptujski dres je nosila **Hana Jeromel**. Dirkala je izjemno borbeno, vendar ji proga ni bila najbolj pisana na kožo, saj je bilo preveč klancev, na katerih ji ni uspelo držati vodilnih. Hana je na koncu vseeno dosegla odlično 5. mesto med mlajšimi mladinkami.

Pri starejših mladincih je svoj krst v cestnem kolesarstvu doživel **Blaž Cebek** iz Dražencev. Dirko je suvereno startal, vendar je bil tempo dirke izjemen vseh pet krogov, česar tudi Blažu, ki je izjemen borec, ni uspelo zdržati.

UR

Maj Bohak (KK Peruntina Ptuj) je na DP v Trebnjem stopil na drugo stopničko. Družbo sta mu delala Vanja Kuntarič Žibert (Pogi team) in Lovro Rant (Sava Kranj).

Tenis • Državna liga (m)

Slovan najprej preskočil Ptujčane, nato še Mariborčane

V petek sta bila na sporedu polfinalna dvoboja letošnje državne članske ekipne lige v tenisu. Ptujska zasedba v Ljubljani ni pripravila presenečenja, tako da se je njena pot končala tik pred zadnjo stopničko.

Z uvrstitvijo v polfinale so varovanci trenerja Luke Hazdovca svoje načrte izpolnili, kljub temu pa se v Ljubljano na polfinalni dvoboj s favoriziranim Slovanom niso odpravili z belo zastavo. Če bi vse tesne dvoboje odločili v svojo korist, bi imeli nekaj možnosti, a se jim želje tokrat niso uresničile.

Edino točko za Štajerce je osvojil letošnji prvak ameriškega študentskega prvenstva Filip Jeff Planinšek, ki je v t. i. master tie-breaku zlomil odpor Denija Žmaka. Priložnost za točko je imel tudi Žiga Kovačič proti Tilnu Žitniku, a je v tretjem podaljšanem nizu potegnil krajšo. Podobno je bilo v primeru Maksa Meha, ki je po podaljšani igri drugega niza izgubil dvoboj.

Svoje teniško znanje je kljub uradnemu teniškemu pokoju pokazal Aljaž Bedene, ki je ugnal gostujočega igralca v ptujski ekipi, Jeremyja Henrija Gschwendtnerja (starša sta iz Italije in Francije, živijo v Angliji, skupaj s Planinškom študira v ZDA, ima pa nemški priimek ...). Po štirih osvojenih posamičnih točkah tekmi dvojic nista bili odigrani.

Ženska liga

Svoj ligaški ekipni del sezone so odigrala tudi dekleta v ženski ligi. Ptujska vrsta je nastopila oslabljena, saj sta manjkali Maja Makorič (poškodba) in Tara Gorinšek (dopust). Mlada trojica – Tjaša Breznik, Manja Perko in Enja Kirbiš – se v polfinalu ni mogla resneje upirati ekipi Triglava, ki je na koncu tudi osvojila državno ekipno krono. V finalu so Gorenjke (Ana Lanišek, Meta Marenk in Zoja Peternel) ugnale ekipo ŽTK Maribor.

1. članska liga, končnica:

četrtfinale: TK Triglav Kranj – TK Branik Maribor 5:0, TK Terme Ptuj – TK Luka Koper 5:2.

Polfinale: TD Slovan – TK Terme Ptuj 4:1, ŽTK Maribor – TK Triglav Kranj 5:0.

Finale: ŽTK Maribor – TD Slovan 3:4.

Polfinale: TD Slovan – TK Terme Ptuj 4:1 (posamični izidi):

Janez Semrajc – Maks Meh 6:2, 7:6(3);
Dmitry Suboch – Miha Vetrih 6:2, 6:4;
Deni Žmak – Filip Jeff Planinšek 4:6, 6:4, 12:14;
Tilen Žitnik – Žiga Kovačič 3:6, 6:0, 10:7;
Aljaž Bedene – Jeremy Henri Gschwendtner 6:2, 6:2.

Svojo moč so igralci Slovana pokazali tudi v finalu, ko so v Mariboru ugnali zasedbo ŽTK Maribor, v kateri so bili Tino Kovačič, Gal Emeršič Potočnik, Jan Kupčič, Sebastian Dominko in Jan Kobierski.

JM

Satelit lige: TK Terme Ptuj zmagovalec v kategoriji U-12

Teniška zveza Slovenije je letos prvič organizirala regionalno ligo. Nastopale so ekipe iz treh regij, v štajerski je v konkurenci igralcev do 12. leta starosti med 12 ekipami sodeloval tudi TK Terme Ptuj.

Ptujska vrsta je najprej nastopala na kvalifikacijskem turnirju, kjer je za ekipo ŽTK Maribor osvojila drugo mesto. S tem se je uvrstila na zaključni turnir, kjer so nastopile tri ekipe: TK Terme Ptuj, Lokavec in Sladki Vrh (ekipa ŽTK se ni udeležila finala). Ptujčani so zmagali z obema tekmecema 3:0, tako da so postali prvi zmagovalci regionalne lige.

Ekipa TK Terme Ptuj: Tjaša Breznik, Manja Perko, Enja Kirbiš in trener Luka Hazdovac

Rok Stropar, Lovro Rutar Čeh in Suelja Brahaj, v ozadju je trener Luka Hazdovac.

Jadranje • Regata ob dnevu državnosti

Uspela praznična jadralna regata

V Brodarskem društvu Ranca Ptuj je tradicija pomembna, saj njihovi člani ob dnevu državnosti že vrsto let organizirajo regato v jadranju. »Ker spoštujemo Slovenijo, ob dnevu državnosti z veseljem organiziramo to jadralno regato, s katero smo začeli že leta 2000. Od takrat do danes se je nekoliko spreminjala, saj sedaj poteka z različnimi jadrnicami in gre za pravo jadralno tekmovanje,« je o tej tradicionalni praznični regati dejal predsednik društva Emil Mesarič.

Foto: BD Ranca Ptuj

Skupinska fotografija udeležencev praznične regate

Foto: Dušan Podlesnik, arhiv BD Ranca Ptuj

Utrinek s tekmovanja

V razpisnih pogojih za regato je bilo zapisano, da bo ta izvedena za jadrnice razreda Optimist in z določenim handicap faktorjem za vse jadrnice Portsmouth Yardstick z najglobljim ugrezom do 120 cm. Na tekmovanju je tako nastopilo 19 jadralcev iz JK Skipper Maribor, BD Sidro Maribor, JK Kermar, JK Ljubljana in BD Ranca Ptuj z devetimi različnimi tipi jadrnic.

»Vesel sem, da je na tej regati iz leta v leto več jadralcev in da je vedno bolj prepoznavna. Tekmovanje se razvija in raste, tako da lahko v prihodnjih letih pričakujemo tudi jadralce iz Primorske,« je dejal Mesarič.

Udeleženci so lahko dva dneva zares uživali v jadranju, saj je prvi dan veter pihal z močjo od 10 do 15 vozlov, drugi dan pa z močjo od 10 do 20 vozlov. To so bili odlični pogoji za tekmovanje, ki so jih organizatorji izkoristili za izvedbo štirih navigacijskih plovov in dve palici. V teh se je v odprtem razredu po seštevku plovov in handicap faktorju zmage veselil **Uroš Judež** (BD Ranca Ptuj), ki je tekmoval na jadrnici tipa Ilca 7. Nekoč odličnemu ptujskemu jadralcu, sedaj pa trenerju je na drugem mestu sledil **Stojan Skalicky** (JK Skipper), na tretjem pa **Matej Petrovič** (BD Ranca Ptuj).

V osnovnem jadralnem razredu Optimist je bilo bolj napeto v boju za zmago. Po odličnem jadranju v drugem dnevu tekmovanja je zmaga pripadla **Maretu Kanclerju**, druga je bila **Ota Brina Podlesnik** in tretji **Ivo Kancler** (vsi BD Ranca Ptuj).

Tudi drugi udeleženci so v dveh dneh pokazali svoje jadralno znanje in so uživali na tradicionalni regati.

David Breznik

Fotozapis

Nogometni tabor v Ljutomeru

Tudi letošnji tradicionalni nogometni tabor NK Avto Rajh Ljutomer je bil izjemno uspešen. V štirih dneh, od 25. do 28. junija, je 77 osnovnošolskih otrok v ljutomerskem športno-rekreativnem centru spoznavalo nogometne in druge veščine ter se zabavalo ob številnih sproščujočih aktivnostih. Večji del tabora je bil namenjen igri z žogo, ki so jo po starostnih skupinah vodili posamezni trenerji ljutomerskega kluba, v nenogometni dejavnosti pa so udeleženci odšli na letno kopališče ter občudovali čarodeja Luka, si ogledali podjetji Babič in Murales ter kmetijo Vrabelj, predstavnica centra za krepitev zdravja iz ZD Ljutomer jim je prikazala osnovne postopke oživljanja ter pravilno povitje odrgnin in zlomov, še najbolj pa jih je pritegnilo preizkušanje borilnega športa kikboks v športnem centru Žibrat. Tabor, ki ga je tokrat vodil Samo Dolamič, se je zaključil z atraktivno tekmo otrok proti staršem in veselim druženjem.

NŠ

Šah • Festival veteranov

Uspešni tudi člani Šahovskega društva Ptuj

V organizaciji Turističnega društva Viničar z Zgornje Polskave je potekal tradicionalni vsakoletni festival šahovskih veteranov Slovenije. Udeležili so se ga 103 šahisti in 11 šahistk, kar je izredno lepa številka in kaže na to, da je šah med veterani še kako priljubljen in razvit.

Tekmovanje je potekalo v dveh starostnih kategorijah, in sicer U-50 in U-65. Prvi nosilec je bil **MM Leon Mazi** iz ŠD Tomo Zupan Kranj, ki je na evropskem prvenstvu veteranov do 65 let z ekipo Slovenije osvojil bronasto medaljo. Tokrat mu ob koncu ni uspelo obdržati mesta prvega favorita, saj je bil drugi.

Od članov Šahovskega društva Ptuj je bil po začetni poziciji najboljši **Igor Iljaž** na 17. mestu, ki je ob koncu s šestimi osvojenimi točkami v skupini U-65 osvojil odlično 12. mesto, absolutno pa je bil na 19. mestu. Še uspešnejši je bil **Branko Sedlašek**, po začetni poziciji na 94. mestu, ob koncu pa je prav tako z osvojenimi šestimi točkami zasedel 8. mesto v konkurenci U-65, absolutno pa je bil 14. **Leon Selišek** in **Anka Kolarič** sta tekmovanje končala v drugi polovici razpredelnice. Šahovsko društvo Ptuj dokazuje, da je še kako pomembno medgeneracijsko sodelovanje tudi v šahu, saj tako mladi člani društva kot nekoliko manj mladi dosegajo odmevne rezultate, vsak uspeh posameznika pa prispeva k skupnim uspehom, ki jih ptujski šahisti dosegajo že skoraj 90 let.

Vrstni red U-50: 1. Dušan Zorko (ŠD Tomo Zupan Kranj) 8,5 točke (1. mesto tudi absolutno); 2. Dušan Čepon (ŠK Postojna) 7,5 (2. tudi absolutno); 3. Dušan Brinovec (ŠK Žalec) 7 (absolutno na 6. mestu) ...

Vrstni red U-65: 1. Evald Ule (ŠK Postojna) 7 točk (absolutno 3. mesto); 2. Leon Mazi (ŠD Tomo Zupan Kranj) 7 (absolutno 4.); 3. Marjan Karnar (ŠD Domžale) 6,5 (absolutno 5.) ... **8. Branko Sedlašek 6** (absolutno 14.) ... **12. Igor Iljaž 6** (absolutno 19.) (oba ŠD Ptuj) ...

Najboljša šahistka v konkurenci U-50 je bila Simona Orel Mušič iz ŠD Tomo Zupan Kranj s 5 točkami (absolutno je bila na 38. mestu), do 65 let pa je s 4,5 točke zmagala Francka Petek iz ŠD Gorenjka Lesce (med vsemi na 61. mestu).

Silva Razlag

Šah • Štajerska kadetska liga

Medalje za zaključni turnir in skupno razvrstitev

Z osmim krogom se je zaključilo tekmovanje Štajerske kadetske lige za sezono 2023/24 v organizaciji ŽŠK Maribor Poligram. Štirje mladi člani Šahovskega društva Ptuj, ki so zastopali različne osnovne šole, so osvojili šest medalj, od tega štiri zlate.

Štajerska kadetska liga ima skoraj dvajsetletno tradicijo in je eno najpomembnejših tekmovanj za učence osnovnih šol s Štajerskega in tudi širše. V preteklih sezonah je bilo število udeležencev iz šol »ptujskega območja« izredno veliko, tudi preko 20 na turnir. Zadnjih nekaj let so stalnica dvojčka **Zarja in Svit Gomboši** iz OŠ Breg Ptuj, **Alisa Beranič** iz OŠ Kidričevo in **Anej Zlatolas**, učenec dr. Jožeta Pučnika Črešnjevec, sicer pa tako kot ostali trije član Šahovskega društva Ptuj. Enkrat je nastopil tudi **Jaša Vreg** iz OŠ Breg, ki je bil v skupnem seštevku na 41. mestu.

Zanimiv je bil pogled na vrstni red zadnjega kroga v konkurenci U9, kjer je 1. mesto absolutno osvojila Zarja Gomboši z enakim rezultatom kot brat dvojček Svit, ki je bil drugi absolutno, med fanti pa je zmagal. Prvo mesto je osvojil tudi Anej Zlatolas v kategoriji U15, drugo mesto pa med dekleti U15 Alisa Beranič.

Na zaključnem turnirju so podelili še medalje najboljšim trem v konkurenci U9, U12 in U15, in sicer na osnovi seštevka najboljših šestih rezultatov. Zarja in Svit Gomboši sta kljub enemu turnirju manj osvojila zlati medalji, Alisa in Anej pa srebrni. Tako so omenjeni štirje mladi člani ŠD Ptuj svoje vitrine dopolnili z desetimi medaljami (6 zlatimi in 4 srebrnimi). Kako obsežno in zanimivo je tekmovanje v omenjeni ligi, pove podatek, da je na posameznem turnirju nastopilo več kot 100 mladih iz več kot 50 različnih osnovnih šol iz 28 krajev. Največ, 16 šol je bilo iz Maribora, ostale pa vse od Celja, Šmartnega, Sl. Gradca, Selnice, Poljčan, Sl. Bistrice, Križevcev, Ptuja, Kidričevega ..., pa tudi iz Avstrije in Hrvaške. Organizator, na čelu z direktorjem turnirja, VM Georgom Mohrom, ki na zaključnem turnirju poskrbi še za skromna darila vsem udeležencem in torto velikanko, si zasluži za vzorno izvedeno tekmovanje vse pohvale. Mladi že nestrpno čakajo novo sezono, ko se bodo vrnili morda v še večjem številu. Upamo, da tudi kakšen dodaten član ŠD Ptuj iz katere od osnovnih šol s »ptujskega območja«.

Rezultati 8. kolo:

Absolutno U9 (38): 1. (4.) Zarja Gomboši 6,5 točke, 2. (3.) Svit Gomboši 6,5 (1. v konkurenci fantov, oba OŠ Breg Ptuj), 3. (2.) Jakob Krajnc (OŠ Rada Robiča Limbuš) 5,5 ...

Dekleta U9: 1. Zarja Gomboši (OŠ Breg Ptuj) 6,5 točke, 2. Vanesa Eva Grobotek (OŠ Draga Kobala Maribor) 5, 3. Ana Jug (ŠK Slovenec Poljčane) 4 točke ...

Absolutno U15 (33): 1. (5.) Anej Zlatolas (OŠ Antona Ingoliča Sp. Polskava) 6 točk, 2. (1.) Gašper Drevenšek (OŠ Angela Besednjaka Maribor) 6, 3. (7.) Kolja Tito Veber (OŠ Pohorskega odreda) 5,5 ... **15. (14.) Alisa Beranič (OŠ Kidričevo) 4 točke ...**

Dekleta U15: 1. Meta Heric (OŠ Selnica ob Dravi) 5 točk, **2. Alisa Beranič (OŠ Kidričevo) 4,** 3. Sara Žnidarič (OŠ Janka Glazerja Ruše) 3,5 točke ...

Vrstni red osnovnih šol (52): 1. OŠ Angel Besednjak Maribor 1954 točk, 2. OŠ Bojana Ilicha Maribor 1677, 3. OŠ Janka Glazerja Ruše 1626 ... **14. OŠ Breg Ptuj 935 (Svit 491, Zarja 388, Jaša 56) ... 29. OŠ Kidričevo 259 točk (vse Alisa) ...**

V skupnem seštevku šestih turnirjev posameznikov sta Zarja in Svit Gomboši osvojila zlati medalji, Alisa in Anej pa srebrni. Vsi štirje so tudi člani Šahovskega društva Ptuj.

Silva Razlag

Foto: D. V.

Anej Zlatolas, Zarja in Svit Gomboši

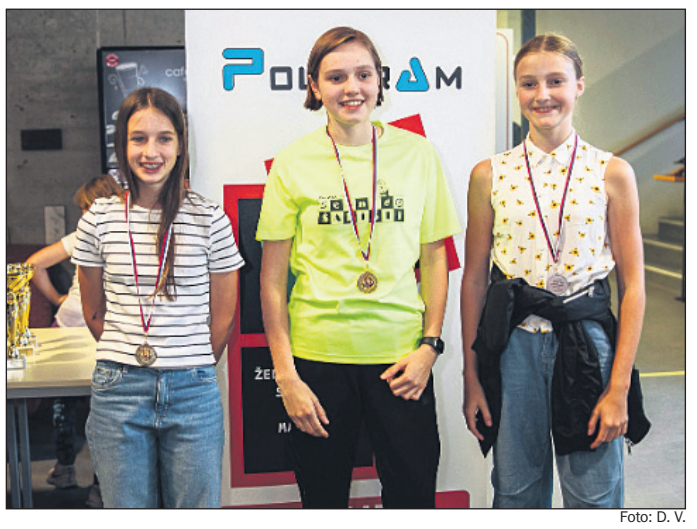

Foto: D. V.

Alisa Beranič (prva z leve) je osvojila 2. mesto v kategoriji U-15.

Zeleni nasvet

Paradižnik in letošnje težave

Letošnja sezona je bila tako za nas kakor za rastline zelo naporna. Pravzaprav je bilo letos za paradižnik, papriko in jajčevec dovolj toplo samo 14 dni. Zato se težave zdaj že marsikje poznajo, celo v rastlinjakih.

Kako pomagamo rastlinam v teh vremenskih razmerah?

Zdrave rastline, ki še ne kažejo težav, poškropite s pripravki, ki jim bodo dali energijo, morda ob tem tudi negativno delovali na razmnoževanje glivic. Med domačimi pripravki jim lahko pripravite čaj iz njivske preslice, ki je je prav zdaj na njivah veliko. Pojdite na sprehod in jo naberite, ker jo lahko uporabljate tako suho kakor svežo. Mnogi me sprašujejo, kako ločiti njivsko preslico od drugih, močvirske in gozdne. Seveda je prvi korak ta, da jo nabiramo na njivah. Druge večinoma rastejo v mokrih, močvirnih delih naše dežele. Na njivah pa skoraj ne srečate drugih vrst preslice. Če pa še vedno niste prepričani, vzamete eno rastlino v roke. Najprej odtrgajte vrh do enega izmed členkov z vejicami. Ob samem steblu vidite temne lističe v obliki kronice. Vejice potrgajte vse do zadnjega členka. Ta zadnji členek mora biti še vedno daljši od lističev temne kronice. Potem gre zanesljivo za njivsko, torej uporabno preslico. Tudi rmana je zdaj na travnikih veliko; čaj iz cvetov je prav tako odličen preventivni pripravek za varstvo vrtnin v takih razmerah. Prav tako velja za čaj iz cvetov kamilice. Ta je sicer že skoraj odcvetela, a še vedno se je nekaj najde. Za tiste, ki ne nabirate radi rastlin v naravi, pa je primeren tudi pripravek iz sode bikarbone. V trgovinah pa dobimo bakrena listna gnojila, ki delujejo tudi tako, da rastlinam pomagajo v boju z boleznimi, pripravek iz preslice, sojinega lecitina, timijana. Zdaj je res tisti čas, ko je treba rastlinam pomagati.

Sama svetujem tudi, da dan ali dva po uporabi zgoraj omenjenih pripravkov uporabite tudi pripravke iz izvlečkov morskih alg ali aminokislin, zdaj pa dobimo na trgu tudi rastlinske pripravke, stimulatorje rastlin. Beseda stimulator oz. biostimulator, kot jih v zadnjem času imenujemo, ne pomeni nič drugega kakor to, da rastlini dajejo dodatno energijo oz. ji prihranijo energijo, ki bi jo porabila za sintezo beljakovin. To prihranjeno energijo pa potem rastlina porabi za obrambo pred stresom in tudi boleznimi.

Doma narejena pripravka, ki delujeta podobno, sta predvsem čaj (in pripravek) iz cvetov ognjiča ali regrata. Tudi pripravek iz kopriv do neke mere ustreza temu opisu. Če pa rastline že zbolijo, potem najprej odstranimo vse obolele plodove in liste.

Kaj je še treba narediti?

V zadnjih letih se je zelo razširilo odstranjevanje listov paradižnika. Moram reči, da sem ga, vsaj v rastlinjakih, na začetku tudi jaz priporočala. A takrat še nisem vedela, da Slovenci vedno reagirajo nekoliko pretirano, posebej pa, da si znajo izmisliti številne povsem napačne razlage za ta ukrep.

List je vedno »tovarna, obrat« rastline, kjer rastlina iz hranil, ki jih posrka iz zemlje, in s pomočjo sonca (brez njega nikakor ne gre) sestavi vse, iz česar je sestavljena, torej vse zapletene kemične spojine, kot so vitamini, antioksidanti ... skratka vse, kar potrebuje ona sama in kar od nje želimo mi. Brez listov ni sladkorjev v plodovih paradižnika, ni mesa, ni semena, ni okusa, ni vitamina C in drugih. Mnogi pa pišejo in so žal prepričani o tem, da listi »kradejo« hranila plodovom. Kot vidite, je ravno obratno. Res pa je pri paradižniku nekoliko drugače. Vsako etažo plodov prehranjujejo listi, ki so pod njo, in prvi listi nad njo. Ko se plodovi obarvajo, ti listi res nimajo več svoje funkcije. Ker so to spodnji listi, običajno tudi omagajo, so poškodovani in na njih se hitro razvijejo okužbe. Zato jih, a šele takrat, lahko odstranimo. To odstranjevanje ima poleg sanitarne funkcije še en smisel. Ker je spodaj veliko zraka, ta bolj kroži po nasadu in rastlina se tudi zgoraj hitreje posuši. S tem pa je manj možnosti za razvoj bolezni. Spodaj pa imate zdaj tudi dovolj svetlobe in zraka za setev špinače, motovilca ali solate. V takem vremenu je ta ukrep zelo priporočljiv.

Foto: MP

Takšne vijolične žile so znak, da je okužba z vdrto pegavostjo na rastlini.

Foto: MP

Začetek bakterijske pegavosti

Foto: MP

Lise bakterijske pegavosti

Kar tako brez razloga rezati liste po rastlini, zraven pa še ljudi učiti, da ti kradejo hrano rastlinam, je seveda povsem nesmiselno, včasih pa celo škodljivo. Nekateri menijo, da bodo plodovi bolj rdeči; tudi to ni res.

Zanimivo se mi zdi, da so številni hitro začeli odstranjevati liste, vedno več pa jih meni, da odstranjevanje zalistnikov ni potrebno. Pa je prav to nujno potrebno, saj rastlina lahko pravilno in dobro poskrbi samo za en vrh. Izjema so le cepljenke.

Kalcij in paradižnik

Različne rjave, črne pege, lise na plodovih paradižnika in paprike, včasih tudi sušenje plodičev bučk (posebej na starejših rastlinah) so posledica pomanjkanja kalcija v plodu. To pa ne pomeni, da je kalcija premalo v tleh. Rastline namreč kalcij uporabljajo nekoliko drugače kakor ostala hranila.

Ko govorimo o tem, kako rastline sprejemajo in porabljajo hranila, pogosto pozabljamo, da ni dovolj, če so gnojila v zemlji. Poskrbeti je treba, da so hranila rastlinam dostopna. Zemlja mora biti ves čas zračna, brez tega mikroorganizmi ne morejo »spremeniti« gnojil v hranila za rastline. Prav tako mora biti tudi ves čas vlažna in hladna za ustrezno delovanje pravih mikroorganizmov. Tukaj imajo pomembno vlogo tudi zastirke. Tudi pH tal je zelo pomemben. Mnoge vrtičkarje skrbi, da je njihova zemlja kisla. V kisli zemlji se kalcij res ne sprejema dobro. Na mnogih vrtovih je težava že previsok pH. Tudi v tem primeru se hranila ne sprejemajo pravilno in enakomerno. Rastlina ima težave s sprejemom kalija, fosforja, bora ... Vse delo v zvezi s težavami s kalcijem se torej začne z zemljo. Ne nazadnje pa je potrebna tudi redna preskrba z vodo, da lahko rastline kalcij sploh transportirajo do plodov. Namakanje je torej ključno. Kalcij pri visokih temperaturah rastlinam dostavljamo tja, kjer ga potrebujejo, na liste v bližini plodov. To pa pomeni listno gnojenje. Dokler trajajo stresne razmere in tudi takrat, ko je na rastlini že veliko plodov, je treba kalcij dostavljati redno, da ne pride do motenj. Predlagam, da v rastlinjaku začnete redno, vsaj na 14 dni, listno gnojiti s kalcijem takoj, ko opazite prve plodove na plodovkah. To velja za vse plodovke, tudi kumare in bučke, ne samo za paradižnik in papriko. Ko postane res vroče, povečajte število tretiranj na enkrat tedensko. Lahko uporabljate tudi razredčeno mleko, sirotko (1 : 1), namočene koprive, preslico, alge, če pa boste začeli šele, ko opazite težave, boste morali nabaviti kalcijeva listna gnojila. Kalcij ima pomembno vlogo tudi pri odpornosti vrtnin, zato naj ga v takem vremenu rastlinam nikoli ne zmanjka.

Miša Pušenjak

Domača lekarna

S peteršiljem nad vnetja ledvic in sečil

Foto: Pixabay

Peteršilj danes velja za nepogrešljivo začimbnico, ki izboljša okus številnih jedi, po prehranskih vrednostih pa ga uvrščamo v sam vrh, seveda če ga uživamo presnega. Že stari Rimljani so se zavedali njegovih koristnih lastnosti in ga pogosto grizljali kar tako.

Če si ga boste privoščili približno 25 gramov na dan, boste zadostili potrebi po vitaminu C, obenem pa zvišali vnos železa, kalcija in folne kisline.

Vsaj 30 vrst peteršilja

Danes peteršilj poznamo po vsem svetu. Na začetku se je uporabljal predvsem v zdravilne namene, šele kasneje so ga začeli uporabljati v kulinariki. Po nekaterih zapisih naj bi bila domovina peteršilja južna Evropa ali Sredozemlje. A danes uspešno raste skoraj povsod po svetu. Uspelo nam je razviti vsaj 30 vrst peteršilja, vendar so za kulinarične namene in zdravilstvo pomembne le tri. To je korenasti peteršilj, ki ga uporabljamo predvsem kot zelenjavo, je nepogrešljiv pri pripravi juh, prilog ali omak. Kodrastolistni peteršilj, ki ga najpogosteje uporabljajo v Franciji, a služi bolj za okraševanje in dekoracijo jedi, saj so vrednosti zdravju koristnih snovi in arome zelo majhne. Tretji in najbolj razširjen se pojavlja gladkolistni peteršilj, ki ga uporabljamo v zdravilstvu in kulinariki ter je namenjen izboljšanju okusa in zdravljenju. Tako v kulinariki kot zdravilstvu se uporabljajo vsi deli rastline, razen cvetov, torej listi, steblo in korenina.

Foto: Pixabay

Vsestransko zdravilo

Peteršilj je izjemno bogat z vitamini. Vsebuje veliko vitamina C, samo v listih ga je do dvainpolkrat več kot v limoni, še več pa v koreniki. Vsebuje tudi vitamine A, B in K ter minerale, kot so kalij, kalcij, magnezij in železo. Ne pozabimo na aromatična olja in flavonoide. Olja nevtralizirajo delovanje škodljivih kemijskih snovi, ki nastanejo ob kajenju, in ščitijo pred rakom, flavonoidi pa delujejo kot antioksidanti in varujejo pred negativnimi učinki prostih radikalov v telesu. V peteršilju so tudi protivnetne snovi, ki preprečujejo pojav prehlada in gripe, folna kislina in še bi lahko naštevali. Naj omenimo, da so Egipčani peteršilj uporabljali za zdravljenje ledvic in sečil, z njim so blažili znake revme, oteklih nog in bolezni jeter.

Naravni diuretik

Peteršilj je znan naravni diuretik, učinki se pokažejo že po zaužitju 25 gramov svežega zelišča. Včasih so ga uporabljali za zdravljenje protina, proti zastajanju vode v telesu in ob oslabljenem delovanju ledvic. Dokazano pa varuje tudi jetra. Posebno moč mu pripisujejo pri zdravljenju vnetij sečnih poti in mehurja, pomagal naj bi tudi odpravljati ledvične kamne.

Pomoč pri slabokrvnosti

Strokovnjaki so z raziskavami potrdili, da je v 25 gramih peteršilja več železa kot v 200-gramskem svinjskem zrezku. K temu verjetno pripomorejo velike količine folne kisline; ta je pomembna za tvorbo rdečih krvničk in vitamina C, ki izboljšuje vsrkavanje železa. Zdravilci peteršilj priporočajo tudi kot krepčilo telesa za starejše in tiste, ki so premagali kakšno resnejšo bolezen. Veljalo naj bi, da ljudje ob rednem uživanju peteršilja postanejo bolj vitalni in vedri.

M. Koren

Ptuj • *Festival mitraizma 2024*

Ptuj – mesto svetovnega pomena

V letu, ko Ptuj praznuje 1955. obletnico prve pisne omembe, bo v najstarejšem slovenskem mestu potekal tudi Festival mitraizma 2024 s sedežem v hotelu Mitra, ki je sicer že vrsto let pomembna točka predstavitve ptujske arheološke in druge dediščine s petim mitrejem in drobnim arheološkim gradivom. V projektu sodelujejo Mihael Toš (Tosch TV), Peter Vesenjak (hotel Mitra) in Pokrajinski muzej Ptuj - Ormož.

V okviru festivala bo poseben poudarek na arheološkem bogastvu in zbirkah PMPO ter vinski kulturi. Potekali bodo tudi vodeni ogledi po mitrejih, predavanja, okrogla miza in drugi dogodki, ki so jih umestili v čas od poletnega do zimskega solsticija, od junija do decembra.

Na predstavitvi festivala so premierno zavrteli tudi dokumentarni video Deo soli, mitraizem in ptujski mitreji I. »Organizatorji ob vsem dogajanju veliko pozornost posvečamo dejstvu, da bo predvidoma leta 2026 v nekdanji grajski žitnici urejeno novo arheološko razstavišče, ki ga Ptuj nima že več kot desetletje, od leta 2011, odkar se je začela obnova nekdanjega dominikanskega samostana, ki pa še danes ni končana,« so poudarili snovalci Festivala mitraizma 2024.

Zavedajo se, da je tudi v času urejanja novega arheološkega razstavišča še kako pomembno javnosti predstavljati izjemno arheološko dediščino Ptuja. Mesto se je medtem odločilo zapreti Salon umetnosti. Zato je Festival mitraizma dobil še dodaten pomen, da se antična dediščina predstavlja, promovira, da se o njej govori in da jo še bolj približamo domači in tuji javnosti, turistom, ne glede na trenutno pomanjkanje razstavišča.

Foto: Črtomir Goznik

Festival mitraizma so njegovi snovalci posvetili 1955. obletnici prve pisne omembe Ptuja. V projektu sodelujejo: Mihael Toš (Tosch TV), Peter Vesenjak (hotel Mitra) in Pokrajinski muzej Ptuj - Ormož. Na predstavitvi festivala so premierno zavrteli dokumentarni video Deo soli, mitraizem in ptujski mitreji I.

»V hotelu Mitra se bomo v okviru festivala trudili našim gostom čim več povedati o mitraizmu in sploh o antični dediščini mesta, jih povabili k ogledu prvega in tretjega mitreja, da bi se doživetje Ptuja kot središča antične dediščine v čim večji meri uveljavilo doma in širše mednarodno. Povabili jih bomo tudi na druge dogodke, ki jih načrtujemo v sodelovanju s PMPO. V hotelu Mitra pa si naši gostje že sedaj lahko ogledajo dokumentarni video o mitrejih, ki je na voljo za oglede tudi na YouTube kanalu. Spodbuditi pa želimo tudi strokovne in poljudne razprave o mitraizmu,« je povedal Peter Vesenjak.

Gostom po predhodnem dogovoru omogočajo tudi ogled prvega in tretjega mitreja, ki sta na ogled na mestu najdbe. V lobiju hotela Mitra pa si lahko ogledajo peti mitrej.

Foto: Črtomir Goznik

Tretji mitrej na Zgornjem Bregu je na ogled na mestu najdbe, enako velja za prvi mitrej na Hajdini.

Ivan Tušek odkril zadnji mitrej na svetu

Pred dobrimi osmimi leti so nastali prvi virtualni vodniki o mitraizmu. Letos pa so z vzpostavitvijo festivala projekt zagnali v okvirih, ki so jih načrtovali že pred koronsko krizo oz. ob 1950. obletnici prve pisne omembe Ptuja. »Festival mitraizma v bistvu predstavlja aktivno promocijo širokega nabora zakladov Ptuja. Konkretno izhaja iz mojega projekta Petava, ki sem ga naredil že leta 2012 za projekt EPK 2012 – Ptuj partner. Gre za digitalno galerijo detajliranega predstavljanja našega mesta. Ko se človek začne z mestom poglobljeno ukvarjati, uvidi vse zaklade, ki jih imamo, spozna pomembnost le-teh v svetu. V dokumentarnem videu, v katerem so predstavljeni mitreji in bistvo mitraizma, nastopajo tudi ptujski arheologi: Ivan Žižek, Aleksandra Nestorović in Ivan Tušek Pajo, arheolog, ki je odkril zadnji mitrej, doslej najden v svetu, in je s tem postal svojevrstna legenda,« pa je o nastanku videa in njegovi vsebini povedal vodja projekta Mihael Toš.

Ptuj je mesto svetovne pomembnosti, to in še več pa bodo povedali na drugem festivalu, ki se bo začel na Ptujsko noč. To bo festival Parsival. V video obliki je mogoče videti tudi razstavo o petovionskem panteonu, ki je bila v Salonu umetnosti.

Ptuj še s šestim mitrejem in novo legendo?

Če bi se kdo še želel vpisati med ptujske legende in zasenčiti legendarnega ptujskega arheologa, bi moral odkriti šesti mitrej, pravi Dejan Zadravec iz ZA Ptuj. Ptujski zgodovinar Simon Povoden je v enem izmed svojih del, ki so nastajala med 1810 in 1830, zapisal, da so ostanki mitreja tudi ob vznožju Donačke gore. En kamen, del mitreja, se je že našel. Možno, da je tam nekaj bilo, ker je Donačka zelo izpostavljena gora, kjer so imeli Rimljani vseskozi opazovalnice in stražo. Sam mitraizem pa je bil vera vojakov. Prav mogoče je, da bi Festival mitraizem 2024 lahko spisal še kakšno svetovno zgodbo.

MG

Z obnovo grajske žitnice svetlejši časi za ptujsko arheološko dediščino

Festival mitraizma 2024 je nastal v zglednem sodelovanju Petra Vesenjaka in Mihaela Toša s Pokrajinskim muzejem Ptuj - Ormož. Direktor Aleksander Lorenčič pove, da spomin, odkar je arheološka zbirka zaprta, vedno bolj bledi, zato je o tej tematiki in problematiki treba vedno znova govoriti in opominjati. Zahvalil se je vsem, ki to počnejo. Tudi zato so se odločili, da leta 2017 postavijo ostanke petega mitreja in drobno arheološko gradivo v lobi hotela Mitra, kar ni bilo najbolje sprejeto, a so vztrajali. Na področju arheologije trenutno v muzeju delujejo v okviru možnega. Po izgubi Salona umetnosti bodo letos arheološko dediščino predstavljali na dveh manjših razstavah v nekdanji grajski konjušnici in vzhodnem stolpu. Še pred tem pa so se izjalovili načrti v zvezi z lapidarijem ob dominikanskem samostanu. Razstava iz muzejske gipsoteke je že na ogled, drugo bodo odprli jesen, ko bodo predstavili tradicionalne noše na kamnitih predmetih iz časa rimske Petovione. Vse oči pa so uprte v obnovo grajske žitnice in njeno preureditev v arheološko razstavišče. Sredi julija letos naj bi bili dokončani projekti, ki bodo osnova za razpis za izvajalca. Upajo na srečen konec, da bodo tudi za ptujsko arheologijo prišli svetlejši časi. Arheološka dediščina je pomemben del naše identitete in turistične ponudbe mesta, ki jo predstavljajo za to usposobljeni vodniki. JZ Ptuj je lani v sodelovanju s PMPO izvedel tudi izobraževanje za turistične vodnike, s čimer so še povečali dostopnost do mitrejev vsej zainteresirani javnosti, ki prihaja predvsem iz tujine, je povedala Tanja Srečkovič Bolšec. Tudi v okviru brezplačnih turističnih vodenj so letos povabili k ogledu mitrejev.

Videm • *Člani KTD Klopotec Soviče - Dravci na izletu*

Po Hrvaškem Zagorju

Člani društva KTD Klopotec so se nedavno podali na strokovno ekskurzijo v družbi s člani društva DOD Haloze. Društvi tudi sicer složno sodelujeta in se dopolnjujeta na prireditvah ter pri različnih aktivnostih.

Vsako leto pripravijo strokovno ekskurzijo za člane, da spoznajo tudi druge destinacije, da spoznajo nova društva ter izmenjajo bogate izkušnje o delu. S tem pa se hkrati zahvalijo članom za predano celoletno delo v društvu. Letos so se podali na ogled Hrvaškega Zagorja. Najprej so se ustavili v Trakoščanu, si ogledali okolico, nato pa še prekrasni grad na hribčku.

Po malici in zapeti pesmi v sozvočju z muzikanti jih je pot vodila do Krapine, kjer je sledil ogled starega mestnega jedra, gradu in reke Krapinčice. Seveda pa si mora prav vsak ogledati najlepši muzej neandertalca v Krapini. Po kosilu je sledil ogled muzeja starodobnikov Presečki. Od tu so se podali na hrib v občino Petrovsko, kjer so si ogledali farmo krav, in se podali še na posestvo Presečki, dan pa zaključili ob dobrotah Hrvaškega Zagorja, domači graševini, prijetni ljudski pesmi ter se zavrteli ob zvokih ljudskih muzikantov.

Zdenka Golub

Foto: Zvonko Korpič

Ljutomer • *150 let lončarstva*

Žumanovih pet generacij

Ljutomer, osrčje Prlekije, slovi po mnogih znamenitostih in pomembnih zgodovinskih dogodkih, najbolj pa je zagotovo prepoznaven po kasačih, vinu in lončarstvu. V družini Žuman letos praznujejo 150 let aktivnega delovanja na področju lončarstva, saj se z njim ukvarja že peta generacija.

Franc Žuman se je za vajenca izučil pri Johanu Gregorinčiču, ki je leta 1874 v Noršincih pri Ljutomeru opravljal lončarsko in pečarsko obrt. Štirje Frančevi otroci so se podali na pot lončarije, najsvetlejšo obrtniško kariero pa je napravil Karel v Ljutomeru, ki je obrt opravljal polnih 46 let (1951–1997). Tudi Karlov sin Branko se je izučil za lončarja, a je pretežno opravljal dela polagalca keramičnih ploščic. Svetlo tradicijo Žumanovega lončarstva v Ljutomeru pa kot peta generacija nadaljuje Karlov vnuk Sašo. Za ustvarjanje s področja domače in umetnostne obrti mu je Pomurska turistična zveza leta 2018 podelila najvišje priznanje – kipec štorklje, Območna obrtno-podjetniška zbornica Ljutomer pa ga je leta 2020 razglasila za obrtnika občine Ljutomer.

NŠ

Foto: NŠ

Ptuj • *Knjiga Franca Milošiča Zemlja pod nohti*

Miloš, Novinar z veliko začetnico

Na dvorišču Knjižnice Ivana Potrča Ptuj je na lep junijski večer potekal pogovor in predstavitev knjige Franca Milošiča pod naslovom Zemlja pod nohti. Predstavitev njegove knjige zbranih kolumn, ki so navduševale, navdihovale in bile tudi svojevrsten izziv mnogim, ki jih je prebirala vsa Slovenija, je obogatila pesem prleškega kantavtorja Tadeja Vesenjaka. Miloš, kot ga kličejo, je v štiridesetih letih novinarskega dela napisal okrog deset tisoč člankov za Delo, od tega je 307 kolumn, ki so izhajale v rubriki Dobro jutro časnika Delo ter prilogah Kult in Odprta kuhinja, kjer izhajajo še danes.

»Miloš je znan po tem, da je zelo ustvarjalen človek, ki piše pesmi, riše, skicira, oblikuje, rezbari, gozdari, vrtnari, polaga ploščice in še veliko drugega. Človek, ki je sam in skupaj z zelo ustvarjalno Marijico pustil za seboj veliko sledi. Zgradil je dve hiši, izšolal tri otroke, posadil veliko dreves. Za seboj pušča neverjetno veliko kvalitetne besede, za katero sem tudi sama vesela, da jo lahko končno predstavim v knjigi. Miloša mnogi verjetno poznate po tem, da projekte raje začenja, kot pa mogoče zaključuje. Tudi pri tej knjigi je potreboval nekaj spodbude ... Kolumne so bile prav tisti del njegovega novinarskega ustvarjanja, ki je naletel na največ res lepih odzivov. Zbrane kolumne zaokrožujejo Miloševo razmišljanje o svetu, o nas, naših vrlinah, naših zablodah, naših koreninah, naši sedanjosti in prihodnosti. Skratka, en celovit pogled na svet z zares izrazitim avtorskim pečatom. Pri založbi Pika je že izšla tudi Miloševa knjiga Haloške pesmi, napisani sta še dve knjigi poezije, ki čakata na založnika,« je povedala hčerka in predstavnica založbe Pika Nina Milošič.

Iz uvodnika Zdenka Kodriča v knjigi Franca Milošiča: »Najbrž ne bo nihče nikoli preštel njegovih tisoč in tisoč objavljenih besed, a bi se splačalo, kajti Milošičevo pisanje ni samo praznik besede, marveč tudi mejnik drugačnemu razmišljanju, polnemu literarnih domislic, refleksij in fenomenov. Milošič ni časnikarski erudit, je pisec, ki piše, ko je treba nekaj zapisati, na nekaj opozoriti in spomniti. Lahko rečemo, da v njegovem časnikarskem opusu prevladujeta aktualnost in iskanje resnice.«

Foto: Črtomir Goznik

S Francem Milošičem se je na dvorišču Knjižnice Ivana Potrča Ptuj pogovarjala Sanja Selinšek, kolumne pa sta brali Liljana Klemenčič in Nina Milošič iz založbe Pika, ki je knjigo in avtorja tudi predstavila.

Kolumna je v bistvu časopisni stolpec, ki je strogo prostorsko omejen, je napol literarna oblika, kjer lahko avtor dodobra izkoristi svoje jezikovno znanje, svoje razmišljanje in širino. »Danes so kolumne šle svojo pot, postajajo celostranske in zaradi tega počasi vodenijo. Imamo pa preklemansko srečo, da je med maloštevilnimi novinarji v tej deželi še veliko pravih piscev, zaradi katerih se kdaj pa kdaj splača tudi kakšen časopis vzeti v roke,« je v predstavitvi kolumne povedal Franc Milošič.

Foto: Črtomir Goznik

Knjiga Franca Milošiča Zemlja pod nohti, v kateri so zbrane kolumne, ki so bile objavljene v časopisu Delo in njegovih prilogah pod naslovi Dobro jutro, Kult in Odprta kuhinja, kjer jih je mogoče prebirati še danes. 307 jih je, zadnja, Zeleno, ki te ljubim zeleno, je izšla v prilogi OK 19. maja letos. Natisnili so jo v 250 izvodih, izdali pa pri založbi Pika.

Ukvarjal se je tudi z lokalnimi neumnostmi in samopašnimi ljudmi

Zanimivo pa je, da se v knjigi zbrane kolumne s politiko vsaj načelno ne ukvarjajo, morda jo kje preletijo. V časniku Delo pa je imel še druge vrtičke, npr. Ptujske začimbe, napisal jih je 560, ki pa so se res ukvarjale z lokalnimi neumnostmi, političnimi floskulami, zabredlimi projekti, samopašnimi politiki in drugimi samopašnimi ljudmi. To so cinični teksti, ker se umazanih stvari ne da opisati s popolnoma čistimi besedami.

Pisanje leposlovnih stvari ga je že zgodaj okupiralo, od tretjega razreda OŠ naprej, se spominja. Proti koncu OŠ pa je ugotovil, da pravzaprav ne more biti pisatelj, ker so pisatelji v Sloveniji imeli različne domove, na katere so na izlete otroke vozili z avtobusi. Kdo pa bo šel v tiste Haloze? To svoje razmišljanje je prvič razkril javnosti. »Kolumne so tiste, v katerih lahko edino svobodno razprostreš krila, v tekst zliješ tudi nekaj literarnega, če to seveda imaš v sebi. O vsaki stvari na svetu se da razmišljati. Srečo imam, da mi pisanje jemlje zelo malo časa.«

Odmeve na svoje kolumne je vedno sprejemal z veliko radostjo, predvsem tiste, ki ga niso hvalili. To pa zato, ker so ga marsičesa naučili. Bili so tudi velika spodbuda za nadaljnje pisanje. Podporo pa je imel tudi pri urednikih in urednicah.

Stik z zemljo je eden najpomembnejših občutkov

»Zemlja postaja čedalje bolj pomembna, naša mati, naša ženska, naša kuharica, ki nam pripravlja stvari, zaradi katerih lahko živimo še naprej. Stik z zemljo je vedno zemeljsko umazan posel, to ve vsak. Ta stik z zemljo je eden najpomembnejših stikov in eden najpomembnejših občutkov, ki jih lahko človek doživi,« pa je kratka Miloševa obrazložitev naslova knjige, ki ga je kar precej časa zaposloval.

Francu Milošiču je ob izidu knjige zbranih kolumn v imenu novinarskih kolegov čestitala Nevenka Dobljekar. Zahvalila se mu je za vse, kar je naredil v svojem »novinarjenju«, kot je sam poimenoval svoje delo v novinarstvu. »Vsi nekaj novinarimo, Franc Milošič pa je novinar z veliko začetnico,« je poudarila.

MG

Nekaj zapisov o kolumnah Franca Milošiča

Kadar preberem vaše Dobro jutro, si rečem, mu bom pisala in se mu zahvalila. Prava literarna zrna nam dajete, ki imajo močan etični sporočilni naboj. Današnja želja pa je zahtevala, da končno sedem za računalo in skromno in hvaležno rečem: HVALA VAM! Iz dna srca.

Vse dobro vam želim, dragi Franc!

Dr. Manca Košir

***

Vaš sijajen današnji pogled na ptičje petje me žene k ne samo bralski zahvali, ampak tudi k čestitkam za vaše dolgoletno novinarsko delo s ptujskega konca!

Prof. dr. Aleš Debeljak

***

Pet ali šest besedil imam shranjenih, ki bi si jih dal v okvir, raje kot kakršnokoli sliko. Dve sta tvoji.

Tudi v mojih spominih živi slika cvetoče breskve. Kriv si, da grem v teh dneh presadit eno vinogradniško breskev sredi novega vinograda, potem pa pridi enkrat na Kozjak ... kjer bosta breskev in vinograd neločljivo povezana ... En velik objem, duša haloška ...

Stane Kocutar

Ormož • *Sto let Angele Munda iz Bresnice*

Še vedno kaj sama postori

Na turistični kmetiji Šebek v Senešcih je bilo nedavno zelo veselo; gostje so namreč slavili visok jubilej Angele Munda.

Slavljenka se je rodila davnega 18. junija 1924 na kmetiji Rižnarjevih v Bresnici, ki jo je kasneje tudi prevzela. Vse življenje je morala trdo delati, skrbeti za živino v hlevu, za njive, pa tudi za kar devet vinogradov.

Pri 23 letih se je poročila z Jožefom Mundo, ki ji je pomagal na kmetiji, zraven pa hodil še v službo. Gospa Angela je rodila štiri otroke: Viktorja, Jožeta, Marico in Anico, ki danes na domačiji tudi skrbi zanjo. Kljub častitljivi starosti je še vedno čila ter kaj malega postori po hiši in okrog nje. Rada ima družbo, zato jo redno obiskujejo njeni potomci, med katerimi je tudi šest vnukov in sedem pravnukov. Praznovanja visokega jubileja občanke Ormoža so se poleg sorodnikov in prijateljev udeležili tudi župan Danijel Vrbnjak, predsednica Krajevne skupnosti Podgorci Natalija Volmut, predsednik Društva upokojencev Podgorci Leopold Gašparič ter predstavnika domačega krajevnega odbora Rdečega križa.

SD

Foto: KP

Angela Munda je svoj stoti rojstni dan preživela, kot se za tako visok jubilej spodobi – z zabavo.

Piše: ***Dani Zorko*** • *Po poti Majev*

Znova ob morju

Z nočnim avtobusom sem po kakšnih desetih urah prispel v Tulum, mestece ob morju, ki je bilo do Cancuna oddaljeno zgolj kakšne tri ure vožnje. Tu sem si zaželel še zadnjič napolniti baterije, preden se vrnem v kruto realnost Srednje Evrope.

Tu sem se že lahko orientiral, saj sem tu že preživel nekaj dni. Mestece kot tako me ni preveč zanimalo, ampak sem po poti slišal še za eno zanimivo majevsko najdišče, ki se je imenovalo Coba. V to Cobo se je najbolj udobno prišlo prav iz Tuluma, le da nisem vedel, kje je bila odhodna postaja kombija. V svojih prispevkih sem veliko pisal o majevskih nahajališčih, ki so s svojimi površinami, objekti in zgradbami res impozantna, četudi te kakšne stvari ne zanimajo. Meni pa so bile stare civilizacije vedno bolj blizu kot vse vojne v zadnjih dvesto letih, saj se tu pojavlja veliko neznank, ki begajo raziskovalce, zato domišljija deluje veliko bolj intenzivno.

V Cobi je najvišji tempelj na polotoku Jukatan, všeč pa mi je bilo tudi, da si za vožnjo znotraj nahajališča lahko najel kolo s šoferjem. Objekti so namreč tako daleč vsaksebi, da bi se človek precej nahodil. Kombi je tja vozil iz neke stranske ulice, precej bolj zabavna pa je bila pot nazaj, saj nihče ni imel prave informacije, kdaj kdo pelje in od kod. Kar precej nas je bilo, ki smo spraševali za prevoz in se počasi premikali po cesti, če slučajno kdo prileti. Čez kakšno uro smo na silo ustavili kombi, ki je pravkar pripeljal ljudi iz mesta, ter ga prepričali, da nas nabaše in pelje nazaj. Sprva se je možakar malo branil, ko pa smo vsi potegnili ven zelence, je v nekaj minutah odložil ljudi in pridirjal nazaj že očiščen. Celotna fura je bila za vse skupaj vredna manj kot dvajset evrov za približno uro vožnje, tako da je vsak dal približno dva evra in že smo drveli skozi džunglo po luknjasti cesti. Tokrat se je poznalo, da sem se približal bolj turističnim destinacijam, saj smo bili v kombiju sami tujci. V tem dnevu sem opazil še eno zanimivost, namreč avtodom z avstrijskimi registrskimi tablicami sredi Tuluma. To je pomenilo, da so prispeli sem z ladjo in da ostanejo tu precej časa. Pri meni je zelo težko prebuditi »fovšijo«, tokrat pa bi jo lahko prodajal.

V Tulumu sem živel v velikem in prostornem šotoru malce izven centra mesteca, kjer so imeli tudi bazen in kuhinjo. Ker je bilo do morske obale kar daleč, sem si za popoldne omislil ležanje ob bazenu, a me je po pol ure že zamikalo, da sem šel spet malce hodit naokrog. To je bilo to od načrtovanega počitka. Vseeno pa sem si vzel nekaj časa in pripravil načrt za počasen odhod proti domu, eno noč pa sem načrtoval še v Cancunu.

Vse drobnarije za darila, ki so predstavljale imperativ, sem imel že v nahrbtniku, tako da sem šel na tržnico čisto brezskrbno. V manj razvitih državah je pa na tržnicah vedno tisti občutek, da so neke stvari tako poceni, da bi jih skoraj moral kupiti, a jih zaradi prostorske stiske ponavadi ne. In ko doma čez čas ugotoviš, da bi potreboval nekaj, kar si pred časom imel že v rokah za ugoden denar, se lahko samo kislo nasmehneš.

Foto: Dani Zorko

Ob najvišji piramidi na Jukatanu

Foto: Dani Zorko

Moja spalnica

Foto: Dani Zorko

Naše šotorišče

Potrebujete:
3-4 kg očiščenih dagenj, 2 pora, 1 velik korenček, 1 steblo belušne zelene z listi, 1 čebulo, 1-2 šalotki, 50 g masla, 5 dl rizlinga, sol, črni poper v zrnu, šopek peteršilja, 5 strokov česna, vejico timijana, 2 lističa pehtrana

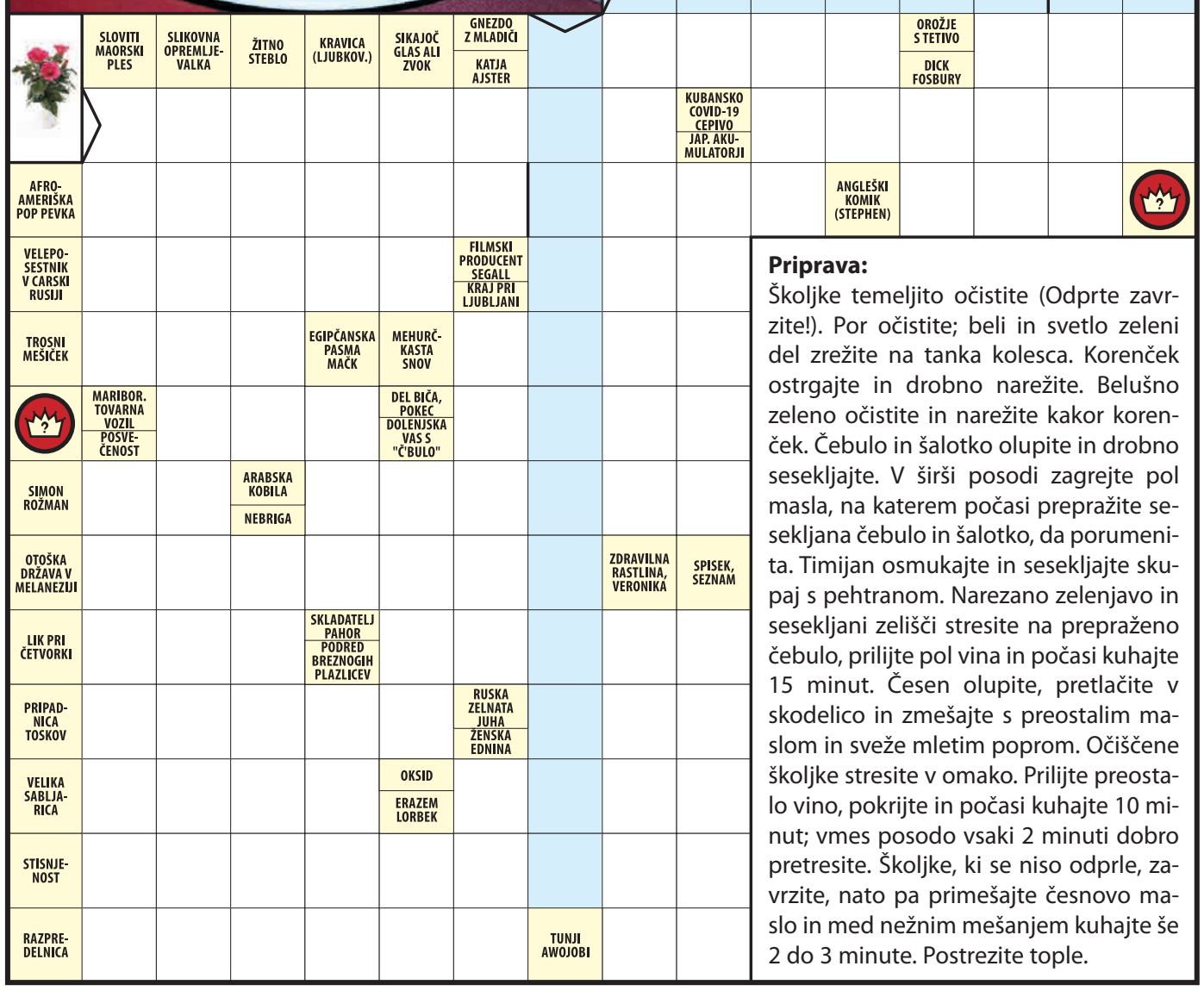

Priprava:
Školjke temeljito očistite (Odprte zavrzite!). Por očistite; beli in svetlo zeleni del zrežite na tanka kolesca. Korenček ostrgajte in drobno narežite. Belušno zeleno očistite in narežite kakor korenček. Čebulo in šalotko olupite in drobno sesekljajte. V širši posodi zagrejte pol masla, na katerem počasi prepražite sesekljana čebulo in šalotko, da porumenita. Timijan osmukajte in sesekljajte skupaj s pehtranom. Narezano zelenjavo in sesekljani zelišči stresite na prepraženo čebulo, prilijte pol vina in počasi kuhajte 15 minut. Česen olupite, pretlačite v skodelico in zmešajte s preostalim maslom in sveže mletim poprom. Očiščene školjke stresite v omako. Prilijte preostalo vino, pokrijte in počasi kuhajte 10 minut; vmes posodo vsaki 2 minuti dobro pretresite. Školjke, ki se niso odprle, zavrzite, nato pa primešajte česnovo maslo in med nežnim mešanjem kuhajte še 2 do 3 minute. Postrezite tople.

Foto: Dani Zorko

Prostor za sproščanje

? **IPOLY -** madžarsko ime za slovaško reko Ipel, ki pred izlivom v Donavo ok. 100 km teče po madžarsko-slovaški meji, **KULAK -** veleposestnik v carski rusiji, **YUASA -** znamka japonskih akumulatorjev

Štajerski TEDNIK

KOLOFON

Izdajatelj: Družba za časopisno in radijsko dejavnost Radio-Tednik, d. o. o., Ptuj
Direktorica: **Monika Kolarič**
Odgovorna urednica: **Simona Meznarič**
Urednik športnih strani: **Jože Mohorič**
Novinarji: **Mojca Zemljarič, Dženana Kmetec, Monika Horvat, Mojca Vtič, Senka Dreu, Estera Korošec**
Fotoreporter: **Črtomir Goznik**
Lektorica: **Lea Skok Vaupotič**
Tehnična redakcija in grafično oblikovanje: **Slavko Ribarič, Daniel Rižner**
Naročniška razmerja: Majda Šegula (02) 749-34-16
Transakcijski račun: 04202-0000506665 pri Novi KBM, d. d.
E-mail uredništva: tednik@radio-tednik.si, nabiralnik@radio-tednik.si
Oglasno trženje: Marjana Pihler (02) 749-34-10
Sprejem oglasov po e-mailu: nabiralnik@radio-tednik.si
Marketing: Bojana Čeh (02) 749-34-14, Marjana Gobec Dokl (02) 749-34-20, Patricija Majcen (02) 749-34-30
Internet: www.tednik.si, www.radio-ptuj.si
Naslov: Radio-Tednik Ptuj, p. p. 95, Osojnikova cesta 3, 2250 Ptuj; tel.: (02) 749-34-10, faks: (02) 749-34-35. Štajerski tednik je naslednik Ptujskega tednika oziroma Našega dela, ki ga je ustanovil Okrajni odbor OF Ptuj leta 1948. Izhaja vsak torek in petek.
Cena izvoda v torek je 1,90 EUR, cena izvoda v petek z revijo Stop je 2,20 EUR. **Celoletna naročnina:** 205,88 EUR, za tujino v torek 182,45 EUR, v petek 212,94 EUR. Nenaročenih fotografij in rokopisov ne vračamo in ne honoriramo.
Tisk: Salomon, d. o. o. Davek na dodano vrednost je vračunan v ceno izvoda in se obračunava v skladu z 41. členom ZDDV-1L (Uradni list 72/2019).
Vsak obiskovalec gostinske verige Mediabar z nakupom pijače, ne pa hrane in cigaret, prejme določeno število točk, za katere lahko dobi brezplačen izvod revije, časopisa ali križank. Vsak tiskan izvod ima na naslovnici označeno vrednost v točkah. Za vsak porabljen evro stranka pridobi eno točko.
Več informacij o gostinski verigi Mediabar na www.mediabar.si.

Skrinja domačih viž – Ansambel Štirje kovači

V knjigo rekordov s 70 leti nepretrganega nastopanja

Ansambel Štirje kovači, legendarni slovenski ansambel, je na slovenski narodnozabavni sceni že od leta 1954, celih 70 let. Decembra leta 2020, ko je bil ansambel star 66 let in 103 dni, so prejeli certifikat Guinnessove knjige rekordov, da so najdlje delujoči narodnozabavni ansambel na svetu. To jih je navdalo z velikim ponosom, prejeli so ga kot izjemno priznanje. Letos pa si bodo prizadevali, da bodo vpisani v Guinnessovo knjigo rekordov kot glasbena skupina, ki je nepretrgoma nastopala sedemdeset let, pove pevka Hermina Šegovc, ki bo letos jeseni praznovala osemdeset let.

Za vodjo ansambla in harmonikarja Franca Šegovca pa bo že 73 let glasbenega ustvarjanja, 53 let pa je na sceni tudi Hermina. Štirje kovači so: Franc Šegovc, Hermina Šegovc, Andrej Hudobreznik, Andrej Šmon, Srečko Sedar, Jože Sedar in Zdenko Zdovc.

Franc Šegovc še pri 87 letih pridno ustvarja novo glasbo. Ustvaril je že več kot 800 skladb in več kot 200 besedil. Na veselicah ne nastopajo več, še vedno pa jih je mogoče slišati na koncertih, kjer nastopajo kot gostje in kot posebno presenečenje ob različnih priložnostih starejšim slavljencem. »22. junija smo na koroškem Triglavu, Uršlji gori (1696 n. v.), z obiskovalci, planinci zaigrali in zapeli svoje ponarodele skladbe. Snemali smo tudi za dokumentarni film 70 let – Štirje kovači. Avgusta bomo snemali televizijske oddaje na Graški Gori. 20. septembra pa bomo praznovali 70 let našega ansambla, 70 let nepretrganega nastopanja, na glavnem trgu v Slovenj Gradcu, kjer se nam bodo pridružili tudi naši gostje,« je povedala Hermina Šegovc.

Foto: Črtomir Goznik

Z nastopa ansambla Štirje kovači v revijalnem delu 52. ptujskega festivala NZG

Edinstveno zgodbo ansambla Štirje kovači pa lahko ljubitelji narodnozabavne glasbe podrobneje spoznajo tudi v muzeju Štirih kovačev Slovenj Gradcu, rodnem mestu Franca Šegovca. Odprli so ga marca leta 2020 v sklopu Koroškega pokrajinskega muzeja. Ob vseh nagradah in priznanjih pa so za Štiri kovače še vedno največja nagrada njihovi poslušalci, ki jih zvesto spremljajo vsa ta leta.

V svojo tako izjemno glasbeno zgodbo so vpisali več kot tisoč nastopov na glasbenih odrih Evrope, tudi ZDA, Kanade in Japonske. Izdali so 47 plošč, kaset in zgoščenk. Že leta 1997 je bil Franc Šegovc okronan za kralja polk in valčkov. Leta 2000 pa je bil valček Kam le čas beži, ki je medtem ponarodel, tako kot še nekaj drugih Šegovčevih viž, razglašen za vižo stoletja. Iz tega leta pa je tudi najvišje priznanje na področju narodnozabavne glasbe, zlati petelin.

Narodnozabavna glasba vsem članom ansambla veliko pomeni, posebej pa so ponosni, da je veliko skladb njihovega vodje ponarodelih. Kdo ne pozna Rženove Tinke, Pridi zvečer, Luči Slovenj Gradca, Mala solzica, Moji mamici, Na Paure, Čakal sem ob potoku itd.? Štirje kovači ostajajo tudi veliki podporniki festivalov narodnozabavne glasbe, ker zagotavljajo pristen stik z občinstvom. Brez tega tudi danes ansambli ne bi imeli stika z občinstvom, so prepričani. Izjemno lepe spomine imajo tudi na ptujski festival narodnozabavne glasbe in z njim povezane nastope.

MG

Sudoku • *Sudoku*

Izpolnite prazne kvadratke s številkami od 1 do 9. Pazite: vsaka številka se lahko v isti vodoravni ali navpični vrstici ter v istem manjšem kvadratu pojavi **le enkrat**.

	2		6		5		7	
		8						3
5	9	6		1				
4			9			7		5
2		5			1			6
				3		9	1	2
6						3		
	3		2		4		5	

8	5						4	
			3				1	8
		3		1		7		
1					4			9
	2						8	
4			7					3
		7		2		9		
5	3				1			
	8						5	1

Od torka do torka

Tadejev znakoskop

	Ljubezen	Posel	Denar	Zdravje
Oven	♥♥♥	☺	€€	✪
Bik	♥	☺☺	€€€	✪✪
Dvojčka	♥♥	☺☺☺	€	✪✪
Rak	♥♥	☺	€€€	✪
Lev	♥♥♥	☺☺	€	✪✪✪
Devica	♥	☺☺☺	€€	✪
Tehtnica	♥♥	☺☺	€	✪✪✪
Škorpijon	♥	☺☺	€€€	✪
Strelec	♥♥	☺☺☺	€€	✪
Kozorog	♥♥♥	☺☺	€	✪✪✪
Vodnar	♥♥	☺	€€€	✪✪
Ribi	♥	☺☺☺	€€	✪✪✪

Sestavil: Tadej Šink, horarni astrolog

(Velja za teden od 2. julija do 8. julija 2024.)

1 znak – slabo, 2 znaka – dobro, 3 znaki – odlično

Tednikova nagradna razrezanka • *Kaj je na fotografiji?*

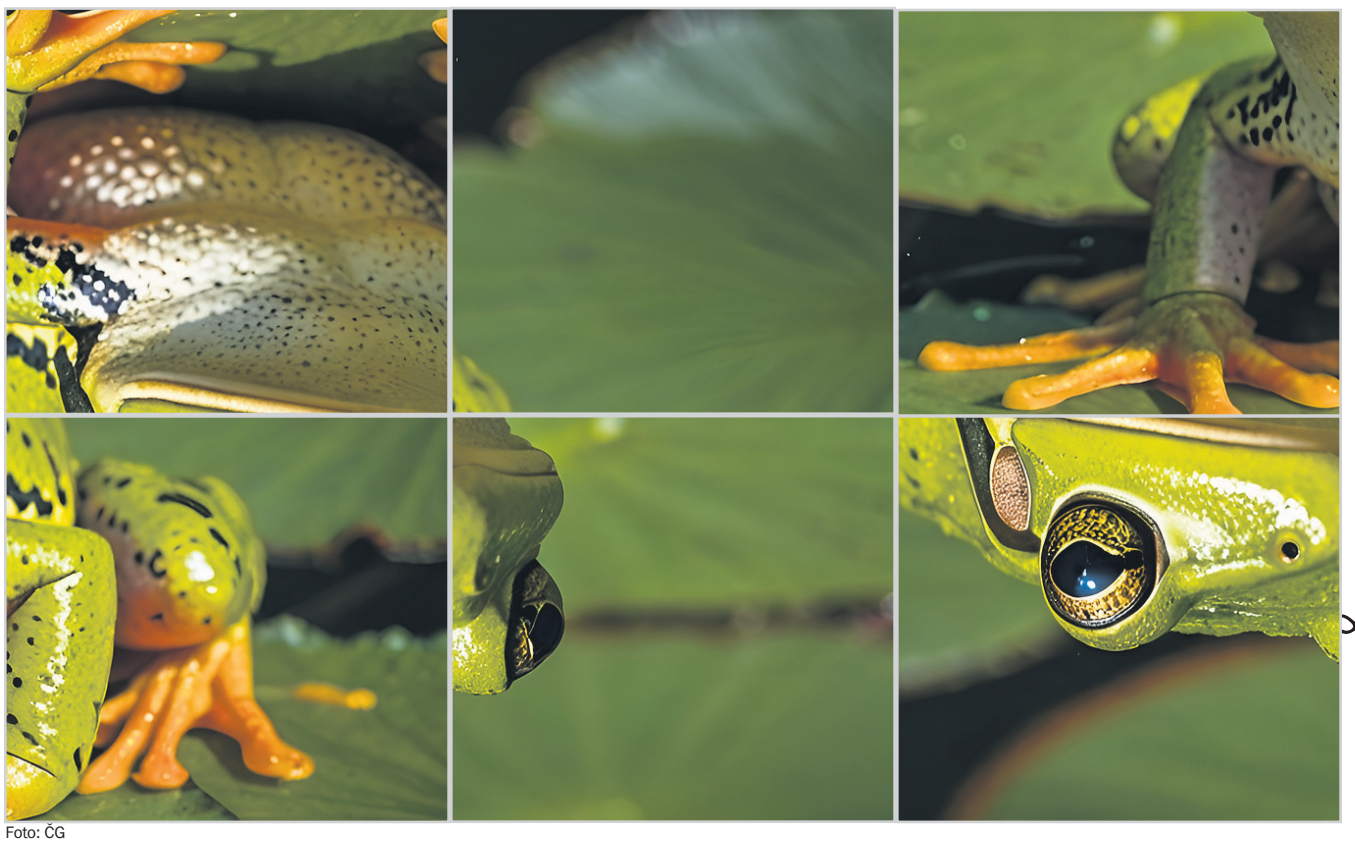

Foto: ČG

Da boste lažje ugotovili, vzemite v roke škarjice, razrežite fotografijo po črtah in nato na novo sestavite kvadratke ter jih nalepite na papirnato podlago.

Pravilno sestavljeno razrezanko s svojimi podatki pošljite na naslov Radio-Tednik, d. o. o., Osojnikova 3, 2250 Ptuj, do ponedeljka, 8. julija. Lahko jo tudi fotografirate (skupaj s kupončkom z izpolnjenimi osebnimi podatki) in jo pošljete na elektronski naslov: tednik@radio-tednik.si.

Izmed vseh poslanih rešitev razrezanke bomo vsak teden izžrebali dobitnika zanimive in lepe nagrade, ki jo podarja **Media Impex.**

Zdaj pa veselo na delo!

Srečna izžrebanka Tednikove nagradne razrezanke je:

Tatjana Furek, 2323 Ptujska Gora

Nagrado prejme po pošti. Iskrene čestitke!

Tednikova nagradna razrezanka - kuponček

Ime in priimek: _____

Naslov: _____

Pošta: _____

Telefon: _____

kmetijska zadruga
AKCIJA VELJA OD 26.6. DO 20.7.2024 oz. do razprodaje zalog!

FERRAMOL VABA ZA ZATIRANJE POLŽEV
-5%
10,25 € 9,74
750G

FIORAND SPREJ ANTIVESPE PROTI OSAM
-15%
9,99 € 8,49
750ML

STOP
EFFECT PROTECT PROTI KOMARJEM
-15%
7,56 € 6,43
100ML

Plantella
-15%
10,41 € 8,85
BIO PLANTELLA THYMI 500ML

-15%
8,00 € 6,80
BIO PLANTELLA NATUR 500ML

-15%
8,10 € 6,89
BIO PLANTELLA VITAL PARADIŽNIK 500ML

MOTORNA KOSA FS 55
KOSI TUDI ZAHTEVNEJŠE POVRŠINE;DVODELNI ROČAJ
OMOGOČA KOŠNJO VEČJIH POVRŠIN;
PRILOŽEN ENOSTAVEN PAS;
VSESTRANSKA KOSA ZA ZAHTEVNE ZASEBNE UPORABNIKE;
ENOSTAVNA UPORABA Z MULTIFUNKCIONALNIM ROČAJEM
DELOVNA PROSTORNINA (CM³) 27.2
MOČ (KW/KM) 0.75 / 1.0
TEŽA (KG) 4.9
+ DARILO
POSODA ZA GORIVO 3L + NITKA + 1DL OLJA HP
325,00 €
STIHL
SERVIS IN TRGOVINA KOSEC – MAROF
V servisu Kosec hitro, kvalitetno in po ugodni ceni popravimo vašo vrtno kosilnico, motorno žago, motorno koso in drugo vrtno orodje. Stroj potreben popravila lahko oddate v vam najbližji prodajalni KZ Ptuj, mi pa ga dostavimo v servis. 02 741 58 26

KOSILNICA BENCINSKA AL-KO EASY 5.10 SP-S
KATEGORIJA: EASY; MOČ (KW / OBR/MIN / KM): 2,3 / 2.900 / 3,1KM MOTOR: BENCINSKI MOTOR; POGON: 1 PRESTAVA; MOTOR: AL-KO TECH 160; KOLESA SPREDAJ / ZADAJ (MM): 200/250 ŠIRINA REZA (CM): 51; ZA TRAVNATE POVRŠINE DO (M2): 1800; VIŠINA REZA (MM): 30 – 75; NASTAVITEV VIŠINA REZA: CENTRALNO, 7-KRATNA; PROSTORNINA KOŠA (L): 60; OHIŠJE KOSILNICE: JEKLENA PLOČEVINA FUNKCIJE: 4INONE; FUNKCIJE: IZMET OD ZADAJ, LOVLJENJE, MULČANJE, STRANSKO IZMETAVANJE; TEŽA (KG): 31,8 KG
2+2 leti GARANCIJE
AL-KO QUALITY FOR LIFE
389,90 €
SERVISIRA FRAMA
SERVIS LENART

AKCIJA VELJA V OKVIRU PRODAJNEGA PROGRAMA TRGOVINE. NEKATERE FOTOGRAFIJE V LETAKU SO SIMBOLIČNE. OPRAVIČUJEMO SE ZA MOREBITNE TISKARSKE NAPAKE.

PeTV PISANA · ZABAVNA · AKTUALNA

TOREK, 2. julij
7.30 Glasbena osmica (slovenska lestvica)
8.00 Otroški kotiček, 16. oddaja
8.35 Žogarije, 5. oddaja
9.05 Mednarodna razstava
9.50 Portal
10.00 Tele M
10.15 Utrip Ormoža
11.25 Čista umetnost, junij
12.00 Pregled tedna
12.30 Pogled nazaj, 437. oddaja
13.00 Šola zdravja, 1. del
13.40 Sportnik leta 2023
13.50 Glasba za vse, 239. oddaja
14.20 Tele M
14.35 Videostrani
18.00 Pregled tedna
18.30 Koncert Pihalnega orkestra Ptuj 2024
19.35 Pomurski tednik
20.00 Pregled tedna
20.30 Glasbena osmica (tuja lestvica)
21.00 Pogled nazaj, 437. oddaja
21.30 Dobrote slovenskih kmetij 2024
21.45 Bralni razgledi
22.00 Pregled tedna
22.30 Iz dežele ob Muri, 109. oddaja
23.00 Videostrani

SREDA, 3. julij
7.30 Glasbena osmica (tuja lestvica)
8.00 Otroška oddaja, 15. oddaja
8.25 Rally starodobnikov
8.50 Tempo, 13. oddaja
9.20 Šola zdravja, 1. del
10.00 Tele M
10.15 Okusi Posavja, kuharska oddaja
10.30 Pogled nazaj, 437. oddaja
11.00 Koncert Pihalnega orkestra Ptuj 2024
12.00 Pregled tedna
12.30 Portal
12.40 Art Stays
12.55 Čista umetnost
13.30 Žogarija, 6. oddaja
14.00 Tele M
14.15 Videostrani
18.00 Ptujska kronika
18.25 Glasbena osmica (slovenska lestvica)
18.55 Obzornik TV Dravograd
19.55 Kdo
20.00 Ptujska kronika
20.25 Glasba za vse, 239. oddaja
20.55 Iz dežele ob Muri, 109. oddaja
21.25 Pomurski tednik
22.00 Ptujska kronika
22.25 Utrip Ormoža
23.35 Videostrani

ČETRTEK, 4. julij
7.30 Glasbena osmica (slovenska lestvica)
8.00 Otroški kotiček, 12. oddaja
8.25 Žogarija, 7. oddaja
8.55 Tempo, 13. oddaja
9.25 Čista umetnost, junij
10.00 Tele M
10.15 Bralni razgledi
10.30 Mednarodna razstava starodobnih vozil
11.20 Poetovio Cup 2024
11.40 Art Stays 2023
12.00 Ptujska kronika
12.25 Portal
12.35 Pogled nazaj, 437. oddaja
13.05 Pomurski tednik
13.35 Utrip Ormoža
14.45 Tele M
15.00 Videostrani
18.00 Ptujska kronika
18.25 Portal
18.35 Glasbena osmica (tuja lestvica)
19.05 Obzornik TV Dravograd
20.00 Ptujska kronika
20.25 Glasba za vse, 237. oddaja
20.55 Čista umetnost, julij
21.25 Iz dežele ob Muri, 109. oddaja
22.00 Ptujska kronika
22.25 Koncert Pihalnega orkestra Ptuj 2024
23.30 Videostrani

Ptujska televizija PeTV, T: 031 684 808, info@petv.tv, www.petv.tv telemach ARIO TV2 Telekom Slovenije

PRI PRODAJALCIH ČASOPISOV

IZ NOVE ŠTEVILKE

www.reporter.si

SKRIVNOST DRUGEGA POLČASA
Koliko danih obljub lahko Robert Golob še izpolni do konca mandata

INTERVJU: ANDREJ FINK
Anže Logar živi v zmoti, če misli, da je politični šampion

PILOT MARTINA KRPANA
Po zračnem mostu na Kosovo

NOGOMETNA PRAVLJICA 2.0
Slovenija v osmini finala EURA 2024

Umrli so

Josip Čačković, Vičava 84, roj. 1938 – umrl 19. junija 2024; Inge Plohl, roj. Ditrih, Gradiščak 5, roj. 1937 – umrla 19. junija 2024; Terezija Gregar, roj. Janžekovič, Mezgovci ob Pesnici 7, roj. 1934 – umrla 20. junija 2024; Vera Šumenjak, roj. Šumenjak, Podgorci 53, roj. 1956 – umrla 20. junija 2024; Dragica Lampret, roj. Kolar, Stoperce 67a, roj. 1931 – umrla 20. junija 2024; Antonija Majcenovič, roj. Emeršič, Paradiž 54, roj. 1935 – umrla 20. junija 2024; Alojz Horvat, Juršinci 77, roj. 1956 – umrl 22. junija 2024; Franc Ilešič, Hvaletinci 28/a, roj. 1951 – umrl 25. junija 2024; Marjan Zadravec, Hercegova ulica 7, Ptuj, roj. 1966 – umrl 22. junija 2024; Janez Vrtačnik, Markovci 7, roj. 1938 – umrl 26. junija 2024; Jožefa Ivančič, roj. Šafarič, Formin 8a, roj. 1936 – umrla 26. junija 2024

Mali oglasi

STORITVE

PRODAJAMO razcepljena bukova drva vseh dimenzij in bukovo hlodovino ter zelo kakovostne smrekove pelete, brezplačna dostava, ugodna cena. HORVAT WOOD, d. o. o., Moškanjci 1i. Tel. 051 667 170.

Štajerski TEDNIK v digitalni knjižnici: www.dlib.si

KMETIJSTVO

KUPIMO traktor, traktorsko prikolico, cisterno za gnojevko, krožne brane, cepilnik za drva in preostalo kmetijsko mehanizacijo. Telefon 041 923 197.

PRODAM kosilnico Sip 165 v delujočem stanju. Tel. 031 201 751.

NEPREMIČNINE

V NAJEM vzamem sobo ali stanovanje za leto 2025 od julija do septembra, z nami v stanovanju bo muca. Tel. 01 726 759 902.

www.tednik.si

Snemanje porok

REC BK PRODUKCIJA

BK Produkcija
Tržaška cesta 65, 2000 Maribor
info@bkprodukcija.si
031/344-639

www.bkprodukcija.si

uresničujemo sanje in pišemo zgodbe z vami

For special people with Love

FINALE 10. SEZONE

OTROCI POJEJO SLOVENSKE PESMI IN SE VESELIJO

www.otrocipojejo.si

Rimski kamp Poetovio, 7. septembra 2024, ob 18.00

RADIO PTUJ Štajerski TEDNIK radio celje novi tednik

TOREK, 02. julij
00:00 Video strani
08:00 Jutranja telovadba
08:30 Mic Mengeš – zdravstvena oddaja
09:00 Srečanje ljudskih pevcev in godcev
10:50 Za prijatelje
11:30 Naj zaigra tamburica
13:15 Starpoint prodajno okno
14:30 Italijanska trgovina - v živo
18:00 Vročica Monsbergške noči
19:30 Mic Mengeš – zdravstvena oddaja
20:00 Predstavitev knjige Silve Hajšek
21:15 Zapojmo prijatelji
22:20 Starpoint prodajno okno
23:25 Video strani

PROGRAMSKI NAPOVEDNIK

SIP TV

TV program v živo tudi preko spleta: www.siptv.si

Uredništvo: Dornava 116d, 2252 DORNAVA; info@siptv.si
kontakt: 02 754 00 33; 041 618 044; www.siptv.si

SREDA, 03. julij
00:00 Video strani
08:00 Jutranja telovadba
08:30 Mic Mengeš – zdravstvena oddaja
09:00 Kronika iz občine Hajdina
10:25 Seja Občinskega sveta Občine Starše
12:30 Zapojmo prijatelji
13:40 Starpoint prodajno okno
18:00 Polje, kdo bo tebe ljubil, 1. del
19:30 Mic Mengeš – zdravstvena oddaja
20:00 Prvo sv. obhajilo na Hajdini
21:20 Za prijatelje, glasbena oddaja
22:20 Starpoint prodajno okno
23:25 Video strani

ČETRTEK, 04. julij
00:00 Video strani
08:00 Jutranja telovadba
08:30 Mic Mengeš – zdravstvena oddaja
09:00 30. Praznik Občine Dornava
10:25 Za prijatelje
11:35 Polka in Majolka
12:25 Starpoint prodajno okno
13:30 Video strani
14:30 Italijanska trgovina - v živo
18:00 Seja sveta občine Dornava – v živo
19:30 Mic Mengeš – zdravstvena oddaja
20:00 Petje pesmi pod lipo na Polenšaku
21:10 30. Praznik Občine Dornava
22:30 Starpoint prodajno okno
23:40 Video strani

Lepi spomini ne bledijo!

Spomnite se dogodkov,
ki so zaznamovali vas
ali vaše bližnje,
in si naročite arhivsko številko
Štajerskega tednika
zase ali jo
kot izvirno in unikatno darilo
podarite sorodniku,
znancu!

Ker temelji prihodnosti ležijo v preteklosti!

Naročila: tajništvo družbe Radio-Tednik Ptuj, tel. 02 749 34 10. Cena izvoda z darilno embalažo je zgolj 15 evrov, za naročnike Štajerskega tednika pa 10 evrov.

www.tednik.si

Ptuj • O javnih pipah in urejenosti

Pozabili na pipo na mestni tržnici

Kmalu bo ponovno udarila vročina, osvežitev, takšna ali drugačna, pa bo še kako dobrodošla. V dneh, ko so temperature ekstremne, strokovnjaki pozivajo k previdnosti pri zadrževanju na prostem, izogibanju vročini in pitju večjih količin tekočine, priporočljiva je voda.

Foto: Črtomir Goznik

Pipa ali pitnik na mestni tržnici je vse prej kot zgled urejenosti.

Vse več mest in krajev po Sloveniji je zaradi vedno višjih temperatur poskrbelo za pitnike, da se ljudje lahko odžejajo in si napolnijo steklenice z vodo, če jih že pot ne zapelje v lokale ali na poletne terase, kjer iščejo senco. Na Ptuju jih še ni dovolj. Še vedno pa sanjamo tudi o pravi mestni fontani.

Prvi pitnik so na Vinarskem trgu postavile ptujske soroptimistke, kjer je sicer pri pitju oz. polnjenju steklenic treba biti pazljiv, da se ne zmočiš. Vodo pa si je mogoče natočiti tudi na mestni tržnici in se tudi sicer osvežiti. Na voljo so tri pipe, a je ta prostor vse prej kot zgled urejenosti. Nekaj minut na dan je potrebnih, da bi ga očistili. Že nekaj časa pa ta prostor ni videl čistilca, bližnji sosedje pravijo, da je tako že od odprtja tržnice, da nihče ne pogleda vanj in ga očisti. Na mestni tržnici je pipa na voljo tudi v pokritem delu, ki pa sameva, saj ga tržničarji ne morejo uporabljati, ker ni funkcionalen, za zdravje pa škodljiv, ker jih ne ščiti pred prepihom.

Ptujčanom in obiskovalcem od drugod naj bi osvežitev ponudila nikoli dokončana fontana na Prešernovi ulici, pred picerijo Slonček. Včasih je bila ob kamnu tudi pipa, ki pa so jo odstranili. Mokre sanje Ptujčanov pa so že od nekdaj, da bi prava mestna fontana krasila vsaj Mestni trg. Zdaj obstaja predlog, da bi jo naknadno postavili na mestno tržnico, kot da o tem ni bilo govora že pred to investicijo, ki je razočarala večino Ptujčanov. Zdaj imamo prireditveni prostor, tržničarji pa začasno lokacijo na Novem trgu. Kaj se bo zgodilo z njimi, ko bo Perutnina našla kupca za nekdanjo gostilno PP, pa je trenutno vprašanje, ki nima odgovora, tako kot ga nima vprašanje o postavitvi fontane na mestni tržnici. Urejeno mesto je tudi gostoljubno mesto. Tako je upati, da bo nekdo poskrbel tudi za urejenost prostora s pipami.

MG

Podravje • Začetek nove poletne sezone naznanile kolone

Policisti kontrolirajo vstop, ne izstopa

Kolone vozil morja ter sonca željnih Evropejcev pred mejnim prehodom Gruškovje so naznanile začetek poletnih počitnic. Prvi zastoji, ki so nastali že 22. junija, so pot na jug podaljšali tudi do 45 minut, a kot pojasnjujejo na PU Maribor, razlog ni bil v slovenski mejni kontroli.

Slovenija je 21. oktobra 2023 uvedla začasni ponovni nadzor na notranji schengenski meji s Hrvaško in Madžarsko. Na notranjem ministrstvu so potezo utemeljili s pojasnilom, da nadzor uvajajo zaradi povečane stopnje ogroženosti zaradi terorizma, s čimer želijo zagotoviti visoko stopnjo varnosti vsem prebivalcem Slovenije. Ker se stanje ni izboljšalo oziroma se varnostne razmere na Bližnjem vzhodu samo še zaostrujejo, je pred časom minister Boštjan Poklukar napovedal, da bo Slovenija nadzor na meji s Hrvaško in Madžarsko podaljšala za šest mesecev. »Slovenska policija izvaja ciljno usmerjeno mejno kontrolo, osredotočeno na preprečevanje terorizma, ekstremizma in čezmejne kriminalitete. Cilj je, da ima nadzor čim manjši negativni učinek na potnike, gospodarstvo in okolje,« je povedal minister Poklukar. Na PU Maribor so potrdili, da izvajajo ciljno kontrolo potnikov, in dodali, da mejno kontrolo izvajajo samo na vstopu v Republiko Slovenijo in da na zastoje na izstopu nimajo vpliva.

Največja gneča med 20. julijem in 4. avgustom

Pričakujejo, da bo promet zaradi obiska turističnih destinacij ob koncih tedna povečan, dopoldne v smeri Hrvaške, v popoldanskem času pa v obratni smeri. »Posebej velike prometne obremenitve pričakujemo med 20. julijem in 4. avgustom 2024.« Policisti so na gnečo pripravljeni. »Ker so zgostitve prometa večinoma skoncentrirane na konec tedna, poskušamo z razporejanjem dodatnih policistov na dneve, najbolj obremenjene s prometom, zagotoviti nemoteno prehajanje državne meje in s tem tudi večjo pretočnost prometa čez mejne prehode.«

V izogib gretju jeklenega konjička na podravski avtocesti pred mejnim prehodom Gruškovje policisti predlagajo izbiro manj obremenjenih cest in obleganih mejnih prehodov s Hrvaško. Priporočajo izbiro mejnih prehodov Zavrč, ki je prav tako namenjen prometu vseh potnikov, Ormož in Središče ob Dravi, kjer je promet dovoljen samo za državljane EU in osebe s pravico do prostega gibanja po predpisih EU. »Voznikom pa svetujemo, da v času poletne turistične sezone, predvsem ob sobotah in nedeljah, v lokalnem prometu uporabljajo vzporedne prometne povezave.«

Foto: Črtomir Goznik

V času izvajanja začasnega ponovnega nadzora na notranji meji s Hrvaško in Madžarsko, od 21. oktobra 2023 do vključno 12. maja 2024, je slovenska policija obravnavala 26.383 nedovoljenih prestopov meje in na mejnih prehodih zavrnila vstop 1.537 osebam, ki niso izpolnjevale pogojev za vstop v Slovenijo.

Mojca Vtič

Cirkulane • Po močnem neurju nove poškodbe cest

Za sanacijo plazov še najmanj 200.000 evrov

Občino Cirkulane je v preteklih dneh ponovno zajelo neurje z močnim deževjem. Poškodovane so številne ceste, predvsem makadamske, sprožilo se je tudi nekaj plazov.

Gasilci PGD Cirkulane so zaradi posledic močnega neurja posredovali petkrat, na eni lokaciji se je podrlo drevo, v Dolanah pa je meteorna voda zalila klet. Peljali so se tudi na vse tri lokacije, kjer so se sprožili plazovi. Voda je poplavila tudi na novo urejeno cesto med Cirkulanami, Medribnikom in Paradižem, vendar je na srečo hitro odtekla. Poveljnik Peter Kelc je povedal, da je bila njihova občina ponovno na udaru zaradi obilnih padavin. Po njegovih besedah še vedno veliko težavo predstavlja nepravilno odvodnjavanje. Marsikje po Halozah imajo namreč ljudje vodo s streh speljano na neprimerne površine, ki se nato razmočijo in plazijo. Ekipa z občine si je naslednji dan ogledala teren in popisala škodo.

Foto: Občina Cirkulane

V občini Cirkulane so se sprožili štirje plazovi, stanovanjske hiše niso ogrožene.

Ponekod so bile ceste neprevozne, vendar so jih očistili in vzpostavili promet že v enem dnevu. Ugotovili so, da veliko težavo poleg neprimernega odvodnjavanja povzročajo tudi neočiščeni cestni jarki.

Plazovi so se sprožili v Gruškovcu, Mejah, Paradižu in Brezovcu, vendar nobeden izmed njih ne ogroža stanovanjskih hiš. Po oceni županje Antonije Žumbar bo strošek sanacije vseh treh plazov znašal okoli 200.000 evrov, kar je za občino precejšen zalogaj. Kot je znano, se je že lani zaradi močnega neurja po vsej občini sprožilo veliko plazov. Večino so v tem času sanirali; od države so v ta namen prejeli 1,2 milijona evrov nepovratnih sredstev. »V hribovitem svetu nam vsako neurje povzroča velike težave, predvsem pa enormne stroške s sanacijami. Najbolj pomembno je, da niso ogrožena življenja. Si pa seveda želimo, da bo takšnih ekstremnih pojavov čim manj. Če bomo namreč morali namenjati sredstva za tovrstne sanacije, bomo imeli na voljo vse manj denarja za investicije,« je povedala županja.

Estera Korošec

Poroke – Ptuj: Aljaž Kostanjevec, Nova vas pri Ptuju 44, in Anja Veselič, Ptuj, Seliškarjeva ul. 19; Ljubo Arnuš in Sandra Predikaka, Šturmovci 11a; Boštjan Belovič in Maja Menoni, Ptuj, CMD 4; Kristijan Draškovič in Irena Kukovec, Novinci 15; Žiga Fürst, Zagorci 25, in Anastazija Rosić, Ptuj, Wilhelmova ul. 5; Denis Vrbnjak in Nina Valenta, Senčak pri Juršincih 10a.

Rojstva: Anja Požar – deklica Izabela; Zdenka Šamperl – deklica Julija; Irena Vertuš – deček Matija; Špela Vodušek – deček Jakob; Monia Kolarič – deček Val Mael; Sara Širec – deklica Hana; Valerija Borišek – deček Filip.

Ako je dež na Cirila in Metoda (5.), oreh in kostanj domala ogloda.

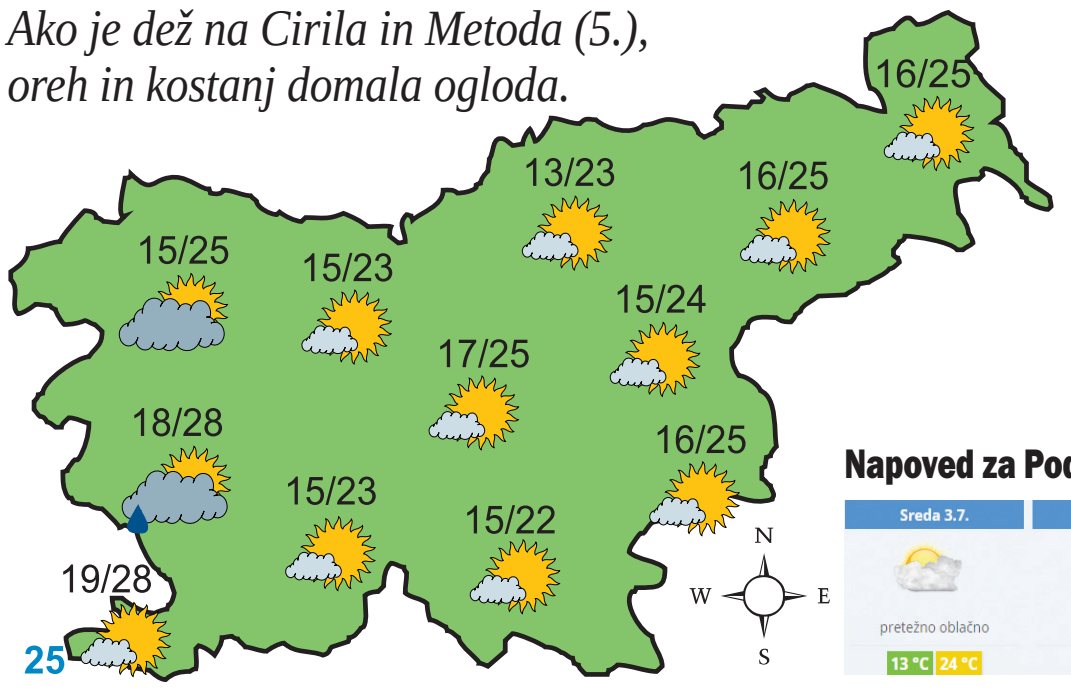

Danes bo spremenljivo oblačno, možna bo kakšna kratkotrajna ploha. Pihal bo severovzhodni veter, na Primorskem šibka burja. Najvišje dnevne temperature bodo od 20 do 25, na Primorskem do 28 °C.

OBETI: V sredo bo pretežno oblačno. Predvsem na severozahodu bodo občasno manjše krajevne padavine. V četrtek bo več sonca, popoldne bo lahko nastala kakšna ploha.

Napoved za Podravje

Sreda 3.7.	Četrtek 4.7.	Petek 5.7.
pretežno oblačno	dež	pretežno jasno
13 °C 24 °C	15 °C 23 °C	14 °C 27 °C

Vir: ARSO